

INFORMACIJE

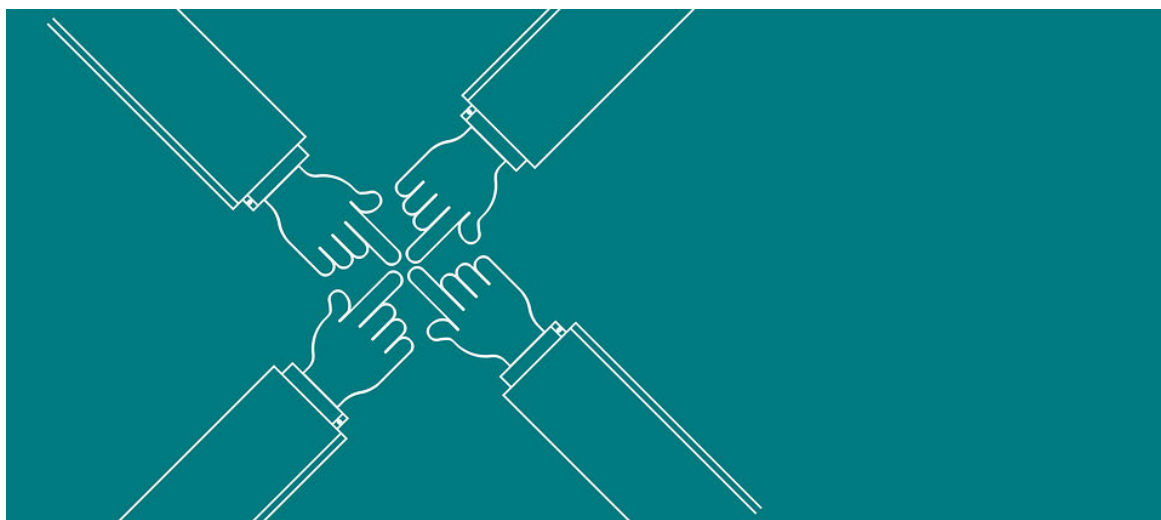
Glasilo Hrvatskog saveza udruga invalida rada

(94/2021.) Zagreb, prosinac 2021. godine

Je li osobama s
invaliditetom u RH
primjereno
stanovanje **lutrija**?

HSUIR

Časopis „Informacije“ izlazi od 1991. godine i donosi zanimljive vijesti i podatke iz civilnog društva. Već 30 godina „Informacije“ predstavljaju uspješnu komunikaciju HSUIR-a i njegovih udruga članica. Uz pomoć glasila „Informacije“ Savez sustavno i kontinuirano informira čitatelje o svim aktualnostima i aktivnostima vezanim za invalide rada i ostale osobe s invaliditetom na svim društvenim područjima – pravnom, socijalnom, ekonomskom, kulturnom, zdravstvenom.

S a d r Ź a j

Poruka Predsjednika SOIH-a	4
Pismo javnosti Pokreta osoba s invaliditetom.....	5
Prijedlog za iniciranje hitne dopune Zakona o radu.....	7
Prijenos znanja udrugama članica HSUIR-a.....	13
Skupština i Predsjedništvo HSUIR-a.....	15
26. Simpozij SOIH-a.....	16
Četvrta konferencija žena s invaliditetom.....	17
Forum virtualnog učenja o KOPOSI.....	18
Programi i projekti HSUIR-a.....	19
Pravne informacije.....	42
Aktualne vijesti.....	44
Iz Udruga HSUIR-a.....	57

IMPRESUM

Izdavač:

Hrvatski savez udruga invalida rada

Hrgovići 47, 10 110 Zagreb

Tel.: +385 1 48 29 295 Fax: +385 1 48 29 076

www.hsuir.hr

info@hsuir.hr

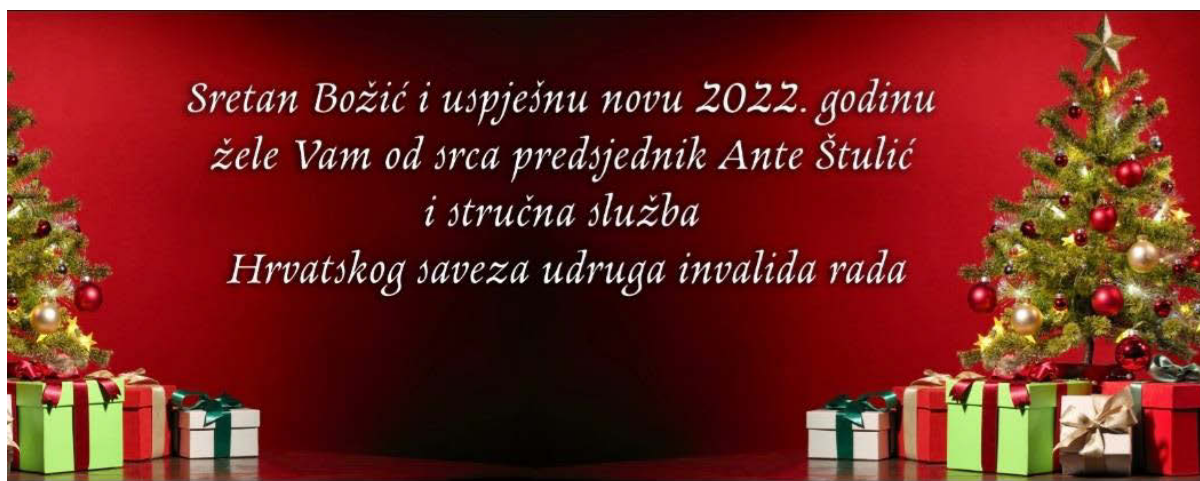
Glavni i odgovorni urednik: Ante Štulić

Suradnici: Leke Sokolaj, Ivana Znaor, Nataša Franić, Iva Karakaš i Valentina Hojsak

Priprema i dizajn: Valentina Hojsak

Tiskanje ove publikacije omogućeno je financijskom podrškom Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost autora i nužno ne izražava stajalište Nacionalne zaklade.

Dragi članovi, suradnici i čitatelji,

pred Vama je novi broj časopisa Informacije koji se odnosi na sve aktivnosti od srpnja do prosinca 2021. godine.

Nažalost, protekle dvije godine borimo se kroz ograničenja uzrokovana pandemijom Covid-19. Možemo reći da je društvo postalo svjesno nejednakosti života osoba s invaliditetom, smanjene mogućnosti zarade, povećanih troškova života, nedostatka usluga u zajednici. Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom i pokret osoba s invaliditetom tražili su nužne promjene u svim propisima koji se odnose na osobe s invaliditetom kako bi se poboljšala njihova kvaliteta života u Republici Hrvatskoj.

Posebno smo ponosi što smo u ovom razdoblju inicirali nužnost donošenja Zakona o socijalnom stanovanju, s obzirom na probleme vezane uz stambeno zbrinjavanje i pristupačno stanovanje, kao posebnoj vrsti stanovanja odgovarajućeg standarda koja se osigurava pojedincima ili kućanstvima koja iz socijalnih, ekonomskih i drugih razloga ne mogu samostalno na odgovarajući način riješiti pitanje svog stanovanja.

Podrobnije informacije o svim aktivnostima Saveza dostupne su na mrežnim stranicama www.hsuir.hr. Pozivamo Vas da i dalje pratite naš rad i da nam se obratite s prijedlozima za poboljšanje djelatnosti i usluga koje pružamo kao stručna služba Hrvatskog saveza udruga invalida rada.

Danas više nego ikad vrijeme je da krizu pretvorimo u priliku, da zaista čujemo osobe s invaliditetom, a ne samo da ih slušamo, jer jedino tako možemo poboljšati i unaprijediti trenutno stanje.

Sretne blagdane, Vama i Vašim obiteljima!

Uredništvo

PORUKA PREDSJEDNIKA SOIH-a POVODOM MEĐUNARODNOG DANA OSOBA S INVALIDITETOM

Povodom 03. prosinca Međunarodnog dana osoba s invaliditetom predsjednik Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, Zorislav Bobuš uputio je poruku

Protekle dvije godine svjedočimo još neravnopravnijem položaju osoba s invaliditetom u društvu. Naime, COVID-19 ogolio je prepreke i nejednakosti s kojima se suočava preko pola milijuna osoba s invaliditetom u RH. Osobe s invaliditetom pogođene su nepovoljnim zdravstvenim, društvenim i gospodarskim učincima pandemije koja pojačava nejednakosti i proizvodi nove prijetnje. Inkluzivni odgovor na

COVID-19 i oporavak od pandemije traži vodstvo samih osoba s invaliditetom, stvaranje partnerstva, borbu protiv nepravde i diskriminacije, pristup novim tehnologijama i jačanje institucija kako bi se stvorio inkluzivniji, pristupačniji i održiviji svijet nakon COVID-19. Upravo na to se odnosi i ovogodišnja tema Međunarodnog dana osoba s invaliditetom "Vođenje i sudjelovanje osoba s invaliditetom prema inkluzivnom, dostupnom i održivom svijetu nakon COVID-19", a koja je u skladu s paradigmatom osoba s invaliditetom "Ništa o nama, bez nas!" i ukazuje na potrebu da se osobe s invaliditetom uključe u sve razgovore, partnerstva, oblike suradnje i razvoj politika. Također, inkluzija je glavni prioritet i Programa održivog razvoja do 2030. u kojemu se naglašava ne samo obveza da nitko ne bude izostavljen već i dogovor da se dopre najprije do onih u najvećoj potrebi. Stvaranju budućnosti u kojoj su svi uključeni zasigurno će doprinijeti i nova strategija - Unija ravnopravnosti: Strategija o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021.–2030. u kojoj se ističe nužnost poštivanja i provođenja načela Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom i Programa održivog razvoja do 2030. te reforme javnih politika na globalnoj razini kako bi one postale uključivije i kako bi osigurale da prava svih osoba, a posebno prava osoba s invaliditetom, ostanu temelj odgovora na pandemiju bolesti COVID-19 i globalnog oporavka. Primjena novog Nacionalnog plana izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2021. do 2027. godine koji je u procesu donošenja pruža smjernice za usklađivanje politika djelovanja vezanih uz zaštitu prava osoba s invaliditetom u raznim područjima života i djelovanja te pripadajućeg Akcijskog plana izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2021. do 2024. godine doprinijet će stvaranju inkluzivnije zajednice. U iščekivanju smo pozitivnih promjena koje će osobama s invaliditetom donijeti i za 2023. godinu najavljeni Zakon o inkluzivnom dodatku i Zakon o osobnim pomagačima na kojima je pokret osoba s invaliditetom inzistirao prethodnih godina. Oba zakona pridonijet će značajnom unapređenju položaja osoba s invaliditetom Međunarodni dan osoba s invaliditetom prilika je da se ukaže na teškoće u svakodnevnom životu osoba s invaliditetom, ali i da se podsjetimo kako su osobe s invaliditetom i njihovi predstavnici bili i ostali pokretači promjena politika invaliditeta diljem svijeta. Stoga ovu godinu završavamo jedinstvenim stavom pokreta osoba s invaliditetom vezanim za najavljene izmjene Zakona o socijalnoj skrbi koje će, bude li usvojen, nepravедno zakinuti osobe s invaliditetom,

doprinijeti daljnjem porastu njihova siromaštva te izolaciji, marginalizaciji i isključivanju iz društva i tržišta rada. Potrebni su nam svi, uključujući osobe s invaliditetom, na brodu kako bismo postigli ciljeve održivog razvoja. Diljem svijeta osobe s invaliditetom i njihove reprezentativne organizacije poduzimaju akciju kako bi realizirali poziv: „Ništa o nama, bez nas“. Na ovaj Međunarodni dan osoba s invaliditetom pozivamo Vladu, predstavnike jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ostale dionike da pridonesu potpunoj primjeni Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, povećaju dostupnost i uklone pravne, društvene, ekonomske i druge prepreke, uz aktivno uključivanje osoba s invaliditetom i njihovih reprezentativnih udruga.

Zorislav Bobuš, predsjednik SOIH-a

PISMO JAVNOSTI POKRETA OSOBA S INVALIDITETOM

Trinaest saveza osoba s invaliditetom uputilo je pismo javnosti duboko zabrinuto najavljenim izmjenama Zakona o socijalnoj skrbi

Poštovana javnosti,

Pokret osoba s invaliditetom složan je i odlučan u želji da uoči Međunarodnog dana osoba s invaliditetom, svaki reflektor, svaki par ušiju, očiju i osjetila budu uprti u najavljene izmjene Zakona o socijalnoj skrbi koje će, budu li usvojene u ovakvom, za nas neprihvatljivom obliku, izravno omalovažiti mukotrpan trud i zaslužen uspjeh osoba s invaliditetom, ali i pogaziti ono čemu svakim našim pojedinačnim i zajedničkim naporima uporno i neumorno stremimo, a to su realizacija i dostojanstvo pojedinca, uključenost, prihvaćenost, pripadnost i ravnopravnost osoba s invaliditetom u društvu. Nažalost, resorno Ministarstvo oglušilo se na naše opetovane pokušaje uspostave dijaloga na konkretnu temu, na naše prijedloge, na naše vapaje za zaustavljanjem pogrešnih koraka kojima bi se učinila nepravda osobama s najtežom vrstom invaliditeta, a koje prkose i vlastitoj sudbini i nedaćama, dajući primjer drugima, s invaliditetom ili bez njega. Naime, **novi Zakon o socijalnoj skrbi oduzeo bi prava na osobnu invalidninu osobama s invaliditetom četvrtog/najtežeg stupnja težine oštećenja čija primanja iznose više od 4.000,00 kn.** Imovinski i dohodovni cenzusi, koji bi se nametnuli u slučaju ostvarenja prava na osobnu invalidninu, u potpunosti zadiru prvenstveno u dostojanstvo, a zatim i u ostala prava osoba s invaliditetom, zajamčena, među ostalim, Ustavom Republike Hrvatske, Europskom konvencijom o ljudskim pravima i Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom. Očigledno je da se Ministarstvo čvrsto oslanja na rješenja koja su izradili stručni savjetnici koji, kako se predloženim rješenjima pokazuje, zaista ne razumiju ili ne žele razumjeti argumente, logiku i smjernice EU-a koje se temelje na potrebama i interesima samih korisnika. Uistinu, navedeno se uopće ne uvažava, ne razumije i ne želi čuti, jer ipak prevladavaju sile političke moći savjetovane od strane „stručnjaka“ koji već više od 20 godina, bez obzira na političke opcije, savjetuju iste neprihvatljive stvari, ne koristeći pri tome analitičke podloge usmjerene sustavnoj i konkretnoj reformi koja bi bila kvalitetna, cjelovita, učinkovita i usmjerena na korisnika. Upravo ovakav način osiromašavanja ranjivih skupina koje čine osobe s invaliditetom koje su na tržištu rada i u posjedu imovine u suprotnosti je s programima za smanjenje siromaštva koji su jedan od zahtjeva Odbora UN-a za prava osoba s invaliditetom upućenih Hrvatskoj još 2015. godine. Pokret osoba s invaliditetom RH ističe kako se najavljenim izmjenama izravno diskriminira zaposlene osobe s invaliditetom, ali i demotivira osobe s invaliditetom koje su u postupku obrazovanja, te da se pridonosi njihovoj izolaciji i marginalizaciji, što bi posljedično rezultiralo daljnjim

porastom siromaštva osoba s invaliditetom. Povrijediti dostojanstvo, povećati siromaštvo, počiniti nepravdu, produbiti jaz, oduzeti prava i činiti korake unatrag, kada je riječ o osobama s invaliditetom, nije ono što ćemo ikada dopustiti, a jest ono što donosi najavljeni Zakon. Osjećamo se primoranim upoznati javnost s upozorenjima koja smo resornom Ministarstvu, odnosno ministru Aladroviću, dostavili još 26. listopada 2021., a čiji odgovor još uvijek nismo zaprimili, kao što nismo zaprimili odgovore na komentare i prijedloge koje smo uputili kroz e-savjetovanje na nacrt Zakona. Uvjereni smo da javnost treba znati, a sigurni smo i da će nas građani Republike Hrvatske razumjeti i podržati, jer zakidati najranjivije u europskom društvu 21. stoljeća smije biti samo neuspjeli pokušaj. Najavljujemo otvoreni otpor ovakvoj neuspješnoj reformi sustava socijalne skrbi koja će nanijeti dodatnu štetu upravo onima koji unatoč invaliditetu doprinose ovom društvu, ali i postojećem sustavu socijalne skrbi koje svakako treba reformu, no nipošto ovakvu- kozmetičku, diskriminirajuću, nepravednu i društveno neosjetljivu. 13 saveza Pokreta osoba s invaliditetom RH želi pomno i s krajnjom ozbiljnosti pristupiti ovoj problematici i novom Zakonu te shodno tome postići dogovor s resornim ministarstvom, zagovarajući postulate i smjernice usvojenih međunarodnih dokumenata, u svrhu dobrobiti i ostvarenja jednakih mogućnosti osoba s invaliditetom. Naime, najavljene promjene zadiru u ljudska prava najranjivijih skupina - osoba s invaliditetom četvrtog/najtežeg stupnja težine oštećenja koje su unatoč tome, svojom hrabrošću, upornošću i trudom, uključene ili žele biti uključene na tržište rada, koje koriste preostale sposobnosti na najbolji mogući način, koje doprinose društvu u kojem žive, plaćaju porez... Vraća im se tako da ih se isključuje iz mogućnosti kompenzacije dodatnih povećanih troškova života zbog postojećeg invaliditeta, ne izjednačavajući njihove mogućnosti s mogućnostima onih koji rade isti posao, ali nemaju invaliditet, nego ih se pokušava izjednačiti sa svim ostalim osobama s invaliditetom, doprinoseći tomu da budu siromašni i isključeni. Uz navedeno, pogreške u kreiranju ove dugo očekivane „velike reforme“ u sustavu socijalne skrbi kroz ovaj Zakon mnogobrojne su. Tako, primjerice, ovim Zakonom nema značajnijih pozitivnih pomaka za djecu s teškoćama, u razvoju a niti za osobe s invaliditetom osim pojedinih kozmetičkih mjera. Tko u obitelji ima dvoje ili više djece s teškoćama u razvoju ili osoba s invaliditetom, pravo na status roditelja njegovatelja u dijelu omogućavanja da njegovatelj bude i osoba s kojom dijete s teškoćama u razvoju ne živi kako bi se omogućilo da i drugo dijete ako nema drugih srodnika ili roditelj partnera ima pravo na njegovatelja, da roditelji mogu ulogu njegovatelja prepustiti nekom drugom, a oni biti roditelji koji imaju pravo zaraditi plaću radeći druge poslove dok je dijete zbrinuto na adekvatan način u svom domu. Također, ovakvim zakonom stavlja se u nepovoljan položaj odrasle osobe s invaliditetom koje nakon 21. godine ne mogu nastaviti s rehabilitacijom. Na dio navedenoga i još mnogo toga upozorava brojna stručna javnost kao što su: Hrvatska komora socijalnih radnika, Hrvatska komora edukacijskih rehabilitatora, Hrvatska udruga socijalnih radnika, Centri socijalne skrbi, Sindikat socijalnih radnika, Sindikat zaposlenika u djelatnosti socijalne skrbi Hrvatske, Pravni fakultet-Studijski centar za socijalni rad i mnogi drugi. Na žalost, budući da resorno ministarstvo ne pokazuje interes za poruke niti konstruktivne kritike iz stručnog dijela javnosti, pružatelja usluga i samih osoba s invaliditetom, već se, čini se, pouzda u mišljenja određenih stručnjaka u resoru na koje ovakve odredbe neće imati nikakve posljedice, osim možda više ovlasti i bolje pozicije, u ime pokreta osoba s invaliditetom najavljujemo prosvjed ako se promptno ne omogući sastanak s premijerom Plenkovićem.

Pokret osoba s invaliditetom RH koji čini 13 saveza:

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, Hrvatski savez slijepih, Savez društava distrofičara Hrvatske, Hrvatski savez udruga invalida rada, Hrvatski savez udruga osoba s

intelektualnim teškoćama, Hrvatski savez udruga osoba s tjelesnim invaliditetom, Hrvatski savez gluhih i nagluhih, Savez civilnih invalida rata Hrvatske, Savez društava multiple skleroze Hrvatske, Savez udruga za autizam Hrvatske, Hrvatske udruge paraplegičara i tetraplegičara, Hrvatski savez gluhoslijepih osoba "Dodir" i Hrvatski savez udruga cerebralne i dječje paralize.

PRIJEDLOG ZA INICIRANJE HITNE DOPUNE ZAKONA O RADU

Hrvatski savez udruga invalida rada uputio je Prijedlog za iniciranje hitne dopune članaka Zakona o radu

Broj: 258/21

Zagreb, 06. rujna 2021. godine

Ministarstvo rada, mirovinskog sustava,
obitelji i socijalne politike

Predmet: Prijedlog za iniciranje hitne dopune članaka Zakona o radu

Poštovani,

Obraćamo Vam se inicijativom za hitnu izmjenu Zakona o radu, ugradnjom sadržaja odredbe čl. 12. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom u (daljnjem tekstu Zakon) u pripadajuće sadržaje odredbi članaka Zakona o radu:

Članak 12. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN 32/20) glasi:

- (1) Osoba s invaliditetom zasniva radni odnos sklapanjem ugovora o radu ili na drugi način predviđen posebnim propisima i time stječe prava i preuzima obveze iz radnog odnosa i u vezi s radnim odnosom iz ovoga Zakona, općih propisa o radu i drugih propisa.
- (2) Najmanje trajanje otkaznog roka propisano općim propisom o radu za osobu s invaliditetom dodatno se uvećava za mjesec dana, osim ako je otkaz skrivila ta osoba.
- (3) Osoba s invaliditetom ima za svaku kalendarsku godinu pravo na plaćeni godišnji odmor u trajanju od najmanje pet tjedana.
- (4) Poslodavac je dužan osigurati odgovarajuće oblike razumne prilagodbe u vezi s prilagođavanjem radnog mjesta, radnog vremena, dužine trajanja i načina praćenja prilagođavanja, stručnog nadzora te ocjenjivanja radnih sposobnosti individualnim potrebama osobe s invaliditetom koja se zapošljava.

Predlažemo da se člankom 12. st. 2. Zakona, nadopuni članak 122. st. 1. Zakona o radu (NN 98/19)

1. Najmanje trajanje otkaznog roka tako da sada glasi:

(1) U slučaju redovitog otkaza otkazni rok je najmanje:

- 1) dva tjedna, ako je radnik u radnom odnosu kod istog poslodavca proveo neprekidno manje od jedne godine

- 2) mjesec dana, ako je radnik u radnom odnosu kod istog poslodavca proveo neprekidno jednu godinu
- 3) mjesec dana i dva tjedna, ako je radnik u radnom odnosu kod istog poslodavca proveo neprekidno dvije godine
- 4) dva mjeseca, ako je radnik u radnom odnosu kod istog poslodavca proveo neprekidno pet godina
- 5) dva mjeseca i dva tjedna, ako je radnik u radnom odnosu kod istog poslodavca proveo neprekidno deset godina
- 6) tri mjeseca, ako je radnik u radnom odnosu kod istog poslodavca proveo neprekidno dvadeset godina

7) najmanje trajanje otkaznog roka za osobu s invaliditetom dodatno se uvećava za mjesec dana, osim ako je otkaz skrivila ta osoba.

- (2) Otkazni rok iz stavka 1. ovoga članka radniku koji je kod poslodavca proveo u radnom odnosu neprekidno dvadeset godina, povećava se za dva tjedna ako je radnik navršio pedeset godina života, a za mjesec dana ako je navršio pedeset pet godina života.
- (3) Radniku kojem se ugovor o radu otkazuje zbog povrede obveze iz radnog odnosa (otkaz uvjetovan skrivljenim ponašanjem radnika) utvrđuje se otkazni rok u dužini polovice otkaznih rokova utvrđenih u stavcima 1. i 2. ovoga članka.
- (4) Radniku koji je tijekom otkaznog roka oslobođen obveze rada, poslodavac je dužan isplatiti naknadu plaće i priznati sva ostala prava kao da je radio do isteka otkaznog roka.
- (5) Za vrijeme otkaznog roka radnik ima pravo uz naknadu plaće biti odsutan s rada najmanje četiri sata tjedno radi traženja novog zaposlenja.
- (6) Kolektivnim ugovorom ili ugovorom o radu može se odrediti kraći otkazni rok za radnika nego za poslodavca od roka određenog u stavku 1. ovoga članka, za slučaj kada radnik otkazuje ugovor o radu.
- (7) Ako radnik otkazuje ugovor o radu, otkazni rok ne može biti duži od mjesec dana, ako on za to ima osobito važan razlog.

Predlažemo da se člankom 12. st. 3. Zakona, nadopuni članak 77. st. 1. Zakona o radu - Trajanje godišnjeg odmora - tako da sada glasi:

Članak 77.

- (1) Radnik ima za svaku kalendarsku godinu pravo na godišnji odmor od najmanje četiri tjedna, a maloljetnik i radnik koji radi na poslovima na kojima, uz primjenu mjera zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, nije moguće zaštititi radnika od štetnih utjecaja u trajanju od najmanje pet tjedana. **Osoba s invaliditetom ima za svaku kalendarsku godinu pravo na plaćeni godišnji odmor u trajanju od najmanje pet tjedana.**
- (2) Kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu može se utvrditi trajanje godišnjeg odmora duže od najkraćega propisanog stavkom 1. ovoga članka.

(3) Radnik koji se prvi put zaposli ili koji ima prekid između dva radna odnosa duži od osam dana, stječe pravo na godišnji odmor određen na način iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, nakon šest mjeseci neprekidnog radnog odnosa kod toga poslodavca.

Predlažemo da se člankom 12. st. 4. Zakona, nadopuni članak 7. Zakona o radu - Temeljne obveze i prava iz radnog odnosa - tako da sada glasi:

Članak 7.

(1) Poslodavac je obavezan u radnom odnosu radniku dati posao te mu za obavljani rad isplatiti plaću, a radnik je obavezan prema uputama koje poslodavac daje u skladu s naravi i vrstom rada, osobno obavljati preuzeti posao.

(2) Poslodavac ima pravo pobliže odrediti mjesto i način obavljanja rada, poštujući pri tome prava i dostojanstvo radnika.

(3) Poslodavac je dužan osigurati radniku uvjete za rad na sigurnan način i na način koji ne ugrožava zdravlje radnika, u skladu s posebnim zakonom i drugim propisima.

(4) Poslodavac je dužan osigurati odgovarajuće oblike razumne prilagodbe u vezi s prilagođavanjem radnog mjesta, radnog vremena, dužine trajanja i načina praćenja prilagođavanja, stručnog nadzora te ocjenjivanja radnih sposobnosti individualnim potrebama osobe s invaliditetom koja se zapošljava.

(5) Zabranjena je izravna ili neizravna diskriminacija na području rada i uvjeta rada, uključujući kriterije za odabir i uvjete pri zapošljavanju, napredovanju, profesionalnom usmjeravanju, stručnom osposobljavanju i usavršavanju te prekvalifikaciji, u skladu s ovim Zakonom i posebnim zakonima.

(6) Poslodavac je dužan zaštititi dostojanstvo radnika za vrijeme obavljanja posla od postupanja nadređenih, suradnika i osoba s kojima radnik redovito dolazi u doticaj u obavljanju svojih poslova, ako je takvo postupanje neželjeno i u suprotnosti s ovim Zakonom i posebnim zakonima.

O b r a z l o ž e n j e:

Nakon niza predstavljeni i upita upućenih od strane poslodavaca, osoba s invaliditetom, djelatnika ureda za upravljanje ljudskim resursima državne uprave, javnih tijela, tijela jedinica lokalne samouprave, javnih poduzeća, vezano za radno-pravni status osoba s invaliditetom smatrali smo potrebnim predložiti da se zakonska određenja koja se odnose na otkazni rok, godišnji odmor i razumno prilagodbu ugrade u opći propis (lex generali) - Zakon o radu. Navedenim izmjena i dopunama anulirali bi negativne posljedice maksime (ignorantia iuris nocet) neznanje prava škodi i počinjenja prekršaja iz domene radnog prava. Nažalost, svjesni smo činjenice da se poslodavci u svom poslovanju i djelovanju moraju pridržavati niza zakona, pravilnika i drugih podzakonski akata što u bitnom otežava isto, usvajanjem navedene inicijative izmjena i dopuna, stvorili bi se osnovi da se Zakonom o radu, utvrde prava i obveze propisane za zaposlene osobe s invaliditetom. Nastavno, izmjenom i dopunom čl. 7. Zakona o radu – ugrađivanje obveze poslodavaca na poštivanje prava osoba s invaliditetom na razumno prilagodbu, je obveza preuzeta Konvencijom UN o pravima osoba s invaliditetom čl. 27. i Direktivom Vijeća 2000/78/EZ članak 5., kako bi se zajamčilo poštovanje načela jednakog postupanja u pogledu osoba s invaliditetom, **moraju se osigurati razumne prilagodbe njihovim potrebama.** To znači da poslodavci prema potrebi u

određenoj situaciji poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi se osobi s invaliditetom omogućio pristup zapošljavanju, sudjelovanje ili napredovanje na radu ili usavršavanje, ako takve mjere za poslodavca ne predstavljaju nerazmjernan teret. Taj se teret neće smatrati nerazmjernim **ako se u dovoljnoj mjeri podupre postojećim mjerama politike za zaštitu osoba s invaliditetom dotične države članice.** Smatramo da su se **Pravilnikom o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN 145/20) ostvarili svi zakonski okviri za poštivanje načela razumne prilagodbe,** te ugradnjom u pripadajući čl. 7. **Zakon o radu propisale obveze poslodavaca da u svom poslovanju ugrade elemente razumne prilagodbe za zaposlene osobe s invaliditetom, koji u velikoj mjeri uslijed neznanja ne poštuju navedenu obvezu i činjenice da takve mjere više stvarno ne predstavljaju nerazmjernan teret za poslodavce.**

Članak 41. Zakona o radu (NN br. 93/14) glasi:

(1) Ako kod radnika postoji smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost, smanjenje radne sposobnosti uz djelomični gubitak radne sposobnosti ili neposredna opasnost od nastanka smanjenja radne sposobnosti koju je utvrdilo ovlašteno tijelo u skladu s posebnim propisom, poslodavac je dužan, uzimajući u obzir nalaz i mišljenje toga tijela, ponuditi radniku sklapanje ugovora o radu za obavljanje poslova za koje je radno sposoban, koji moraju, što je više moguće odgovarati poslovima na kojima je radnik prethodno radio.

(2) Radi osiguranja poslova iz stavka 1. ovoga članka, poslodavac je dužan prilagoditi poslove sposobnostima radnika, izmijeniti raspored radnog vremena, odnosno poduzeti druge mjere da radniku osigura odgovarajuće poslove.

(3) Ako je poslodavac poduzeo sve mjere iz stavka 2. ovoga članka, a ne može radniku osigurati odgovarajuće poslove, odnosno ako je radnik odbio ponudu za sklapanje ugovora o radu za obavljanje poslova koji odgovaraju njegovim sposobnostima u skladu s nalazom i mišljenjem ovlaštenog tijela, poslodavac radniku može otkazati ugovor o radu uz suglasnost radničkog vijeća.

(4) U sporu između poslodavca i radnika, samo je doktor specijalist medicine rada nadležan ocijeniti jesu li ponuđeni poslovi iz stavka 1. ovoga članka odgovarajući.

(5) Ako radničko vijeće uskrati suglasnost na otkaz radniku iz stavka 1. ovoga članka, suglasnost može nadomjestiti arbitražna odluka.

Predlažemo da se članak 41. st. 1. Zakona o radu nadopuni tako da glasi:

Ako kod radnika postoji smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost, smanjenje radne sposobnosti uz djelomični gubitak radne sposobnosti ili neposredna opasnost od nastanka smanjenja radne sposobnosti koju je utvrdilo ovlašteno tijelo u skladu s posebnim propisom, poslodavac je dužan, uzimajući u obzir nalaz i mišljenje toga tijela, ponuditi radniku sklapanje ugovora o radu za obavljanje poslova za koje je radno sposoban, koji moraju, što je više moguće odgovarati poslovima na kojima je radnik prethodno radio. **Poslodavac je obvezan radniku osigurati povoljniju normu i to bez smanjenja njegove plaće koju je ostvario u vremenu prije nastupa spomenutih okolnosti. Pod plaćom računa se osnovna plaća i dodaci na plaću. Radniku pripada od dana nastanka invalidnosti, odnosno utvrđenog smanjenja radne sposobnosti te od dana završetka prekvalifikacije ili dokvalifikacije, do raspoređivanja na odgovarajuće radno mjesto, plaća u iznosu plaće radnog mjesta na koje je do tada bio raspoređen.**

O b r a z l o ž e n j e:

Potrebno je izjednačiti radno - pravni položaj djelatnika u Republici Hrvatskoj, jer je navedena dopuna i određenje sadržajno opisana u nizu kolektivnih ugovora te je time ostvarena situacija da djelatnici koji nisu obuhvaćeni navedenom obvezom poslodavca u nepovoljnijem položaju i diskriminirani. Na ovaj način ujedno se ispravlja situacija dvostrukog kažnjavanja djelatnika kod kojih je nastupilo smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost, smanjenje radne sposobnosti uz djelomični gubitak radne sposobnosti, **uslijed ozljede na radu i profesionalnog oboljenja**, i jednim trajnim zakonskim rješavanjem postiže odgovarajuća satisfakcija i ispravljanje posljedice normativne diskriminacije. Navedena je nadopuna u skladu s Konvencijom UN o pravima osoba s invaliditetom, Ustavom Republike Hrvatske, Zakonom o suzbijanju diskriminacije i člankom 55. st. 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske.

Članak 64. - Skraćeno radno vrijeme - Zakona o radu glasi:

(1) Na poslovima na kojima, uz primjenu mjera zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, nije moguće zaštititi radnika od štetnih utjecaja, radno vrijeme se skraćuje razmjerno štetnom utjecaju uvjeta rada na zdravlje i radnu sposobnost radnika.

(2) Poslovi iz stavka 1. ovoga članka te trajanje radnog vremena na takvim poslovima utvrđuju se posebnim propisom.

(3) Radnik koji radi na poslovima iz stavka 1. ovoga članka, ne smije na takvim poslovima raditi duže od radnog vremena utvrđenog stavkom 2. ovoga članka, niti se smije na takvim poslovima zaposliti kod drugog poslodavca.

(4) Kolektivnim ugovorom ili ugovorom o radu može se ugovoriti da radnik koji na poslovima iz stavka 1. ovoga članka ne radi u punom radnom vremenu, dio radnoga vremena, najduže do punog radnog vremena, radi na nekim drugim poslovima koji nemaju narav poslova iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Pri ostvarivanju prava na plaću i drugih prava iz radnog odnosa ili u vezi s radnim odnosom, skraćeno radno vrijeme iz stavka 1. ovoga članka izjednačuje se s punim radnim vremenom.

Predlažemo da se članak 64. st. 1. Zakona o radu nadopuni tako da glasi: 1) Na poslovima na kojima, uz primjenu mjera zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, nije moguće zaštititi radnika od štetnih utjecaja, radno vrijeme se skraćuje razmjerno štetnom utjecaju uvjeta rada na zdravlje i radnu sposobnost radnika. **Osobe s invaliditetom koji rade na poslovima bez štetnih utjecaja, a za koje se utvrdi da negativno utječu na njihovu razinu funkcionalnosti, radnu sposobnost i daljnje pogoršanja trajnog stanja invaliditeta, ostvaruju pravo na skraćivanje radnog vremena razmjerno utjecaju uvjeta rada na zdravlje i radnu sposobnost osobe s invaliditetom.** (2) Poslovi iz stavka 1. ovoga članka te trajanje radnog vremena na takvim poslovima utvrđuju se posebnim propisom. (3) Radnik koji radi na poslovima iz stavka 1. ovoga članka, ne smije na takvim poslovima raditi duže od radnog vremena utvrđenog stavkom 2. ovoga članka, niti se smije na takvim poslovima zaposliti kod drugog poslodavca. (4) Kolektivnim ugovorom ili ugovorom o radu može se ugovoriti da radnik koji na poslovima iz stavka 1. ovoga članka ne radi u punom radnom vremenu, dio radnoga vremena, najduže do punog radnog vremena, radi na nekim drugim poslovima koji nemaju narav poslova iz stavka 1. ovoga članka. (6) Pri ostvarivanju

prava na plaću i drugih prava iz radnog odnosa ili u vezi s radnim odnosom, skraćeno radno vrijeme iz stavka 1. ovoga članka izjednačuje se s punim radnim vremenom.

O b r a z l o ž e n j e: Smatramo da je navedena inicijativa u cilju zadržavanja radno - pravnog statusa osoba s invaliditetom nužna, jer za niz vrsta i kategorija osoba s invaliditetom glavna je karakteristika pogoršanje i progresija invaliditeta (npr. za osobe s invaliditetom oboljele od neuromuskularnih bolesti i multiple skleroze glavna je karakteristika normalno funkcioniranje u jutarnjim satima, međutim nakon podneva dolazi do pada lokomotornog sustava, koncentracije, itd., isto, ali s drugim posljedicama vrijedi za oboljele od mišićne distrofije, paraplegije i tetraplegije, cerebralne paralize, osobe s intelektualnim teškoćama i za druge vrste osoba s invaliditetom). Sukladno navedenom smanjili bi mogućnost uručivanja osobno uvjetovanog otkaza ugovora o radu i stvorili zakonske uvjete za održivost zapošljavanja osoba s invaliditetom. Nadalje, predlažemo uvođenje nove usluge – radnog asistenta, kao dodatno poboljšanje uvjeta rada za osobe s invaliditetom. Usluga radnog asistenta bi dodatno povećala interes osoba s invaliditetom za apliciranje na natječaje za posao, te stvorila uvjete i mogućnosti rada osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada. S obzirom na navedeno, predlažemo da inicirate hitnu dopunu Zakona o radu.

S poštovanjem,

Izvršni direktor
Leke Sokolaj, dipl. iur.

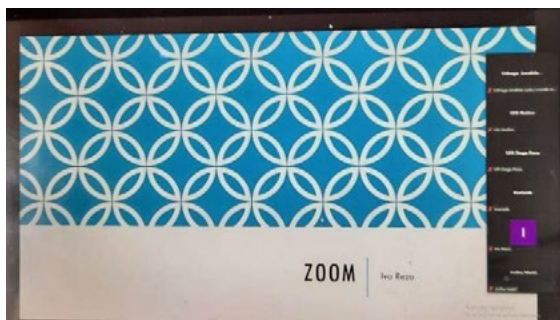
Predsjednik
Ante Štulić, ing.

Na znanje:

- Ured za zakonodavstvo
- Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom
- Ministar, gosp. Josip Alardović
- Zrinka Špoljarić - voditeljica Službe za pravne poslove u Ministarstvu rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike
- Marija Knežević Kajari - ravnateljica Uprave za tržište rada i zapošljavanje u Ministarstvu rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike
- Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske

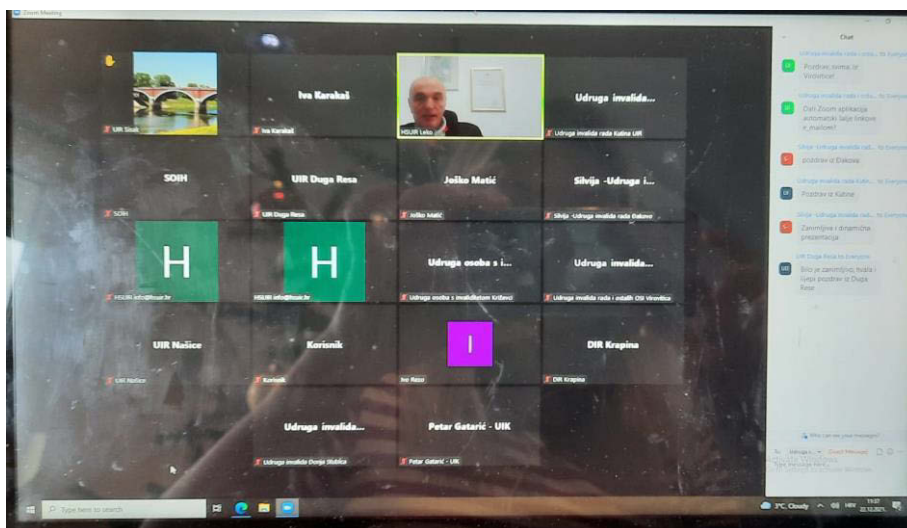
PRIJENOS ZNANJA UDRUGAMA ČLANICAMA HRVATSKOG SAVEZA UDRUGA INVALIDA RADA

“Digitalne tehnologije za djelovanje i poslovanje udruga članica HSUIR-a”

U okviru 8. centra znanja Hrvatski savez udruga invalida rada je 15. i 22. prosinca 2021. godine organizirao predavanja "Digitalne tehnologije za djelovanje i poslovanje udruga članica HSUIR-a". Predavanje je organizirano putem Zoom platforme.

Prijenos znanja je organiziran za udruge članice HSUIR - a na temu digitalnih tehnologija. Posebno je istaknuta važnost znanja o korištenju digitalnih platformi Zoom, Teams i Google meet kao alata organiziranja poslovnih sastanaka, predavanja, susreta i slično. Aplikacije omogućavaju dijeljenje dokumenata, fotografija i videozapisa. Moguće je video i audio snimanje komunikacije, dijeljenje ekrana te korištenje ploče za pisanje i prezentiranje. Aplikacija je besplatna, jednostavna za korištenje te olakšava komunikaciju na daljinu.

S obzirom na pandemiju poslovni svijet se okreće digitalnom radu, te je to ujedno i sredstvo sprečavanja širenja zaraze. Sudionicima predavanja pokazane su prednosti takvog načina komunikacije, te im je istaknuto kako će HSUIR u 2022. godini u sklopu 8. centra znanja imati aktivnosti u prijenosu znanja udruga s ciljem jačanja udruga koje će se provoditi i velikim dijelom putem digitalnih platformi.

RADIONICA „DIGITALNE TEHNOLOGIJE ZA DJELOVANJE I POSLOVANJE ČLANICA HSUIR – a”

Hrvatski savez udruga invalida rada, u okviru Razvojne suradnje u području Centra znanja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom, organizirao je prijenos znanja udrugama članicama. Radionica je organizirana 21. listopada 2021. godine u Zagrebu, u hotelu Antunović. Tema radionice bila je „Digitalna tehnologija za djelovanje i poslovanje udruga članica HSUIR-a“. Na radionici su sudjelovali predstavnici iz gotovo svih udruga HSUIR-a, koje se nalaze u 33 hrvatska grada. Radionica s temom

Radionica „Digitalne tehnologije za djelovanje i poslovanje članica HSUIR-a“ zamišljena je s razlogom jer udruge članice HSUIR-a i civilno društvo općenito čekaju novi izazovi u digitalizaciji. Važno je da se sam Savez i njegove udruge pripreme i usavrše na tom polju. Vanjski suradnik gospodin Ivo Rezo odabran je kao stručnjak u IT tehnologijama, kako bi na kvalitetan način polaznicima predavanja približio pojam i mogućnosti digitalnih tehnologija. Na predavanju se govorilo o:

- Vođenju evidencije članova u Udrugama - baza podataka (koje su mogućnosti na tom području);
- Ispis i slanje uplatnice za članarinu putem e - maila, te mogućnost i plaćanja QR kodom;
- Digitalna platforma za komunikaciju npr. Zoom, Teams (primjer koje platforme mogu koristiti koje su besplatne, video konferencije putem telefona, video, chat)
- Društvene mreže (sredstvo najbržeg širenja podataka). Istaknuta je važnost/ direktna korist za udruge od društvenih mreža. Predloženo im je da otvore svoje Facebook stranice. Polaznicima je također istaknuto da bi trebali pratiti web i Facebook stranicu HSUIR-a na kojima se redovno izvještava o svim aktivnostima civilnog društva i udruga invalida rada. Također, Savez je napravio 16 web stranica za svoje Udruge (zamolili smo ih da ih više koriste i redovno pune aktivnostima).
- Mogućnost korištenja grupnih poruka kao načina komunikacije Saveza s Udrugama i Udruga s članovima (primjer toga je Udruga invalida rada Zagreba koja porukama komunicira sa članovima).

REDOVNA SKUPŠTINA HRVATSKOG SAVEZA UDRUGA INVALIDA RADA

Hrvatski savez udruga invalida rada održao je 21. listopada 2021. godine redovnu Skupštinu Saveza u Zagrebu, u hotelu Antunović. Skupština je usvojila sljedeće izvještaje:

- Verifikacijske komisije,
- Izvještaj o radu HSUIR-a za 2020. godinu,
- Financijski izvještaj za 2020. godinu
- Izvještaj Nadzornog odbora
- Upitnik o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola za 2020. godinu.

Skupština je prihvatila prijedlog Predsjedništva te su Udruga invalida rada Vukovar i Udruga invalida rada Slatina isključene iz članstva HSUIR-a, uslijed neispunjavanja zakonskih odredbi, odnosno brisanja iz Registra udruga. Skupština je prihvatila Strateški plan djelovanja HSUIR-a za razdoblje 2021. – 2025., Operativni plan za 2022. godinu i Financijski plan za 2022. godinu. Skupština je donijela Odluku o odobrenju za prijavu HSUIR – a na raspisane projekte/programa prema domaćim i inozemnim donatorima.

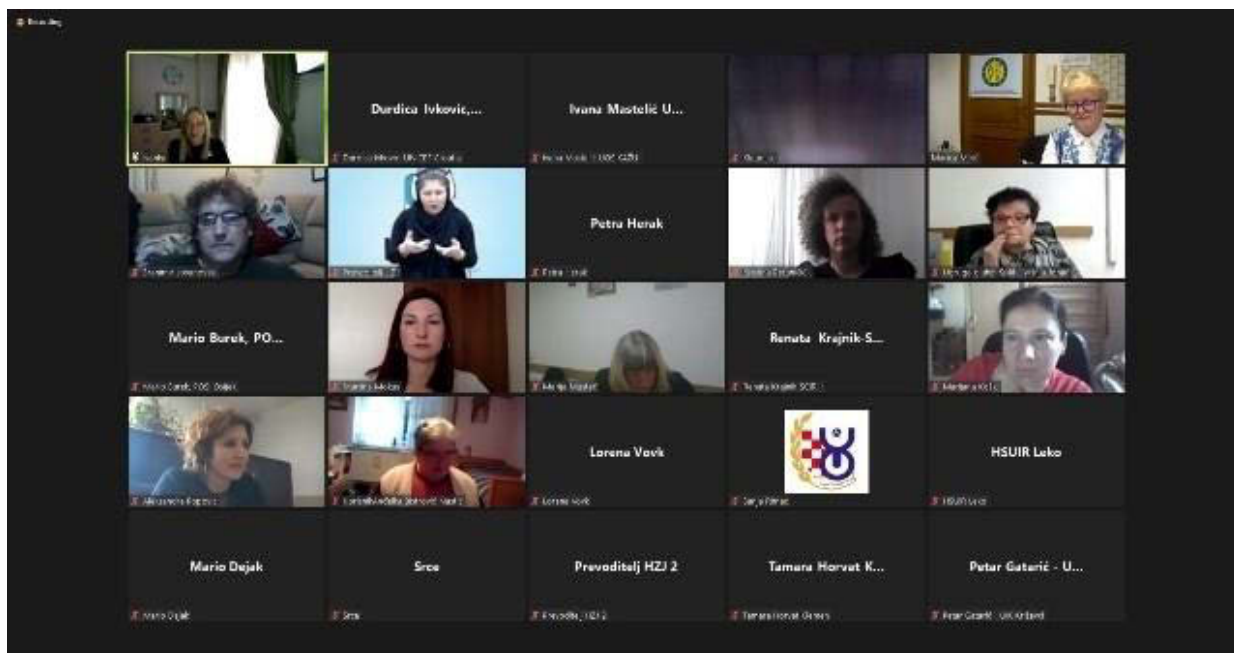
IV. SJEDNICA PREDSJEDNIŠTVA HRVATSKOG SAVEZA UDRUGA INVALIDA RADA

Dana 21. listopada 2021. godine Hrvatski savez udruga invalida rada održao je IV. proširenu sjednicu Predsjedništva i Nadzornog odbora u Zagrebu u hotelu Antunović.

Na sjednici je usvojen Zapisnik s III. proširene sjednice Predsjedništva HSUIR – a. Prihvaćen je prijedlog za isključenjem iz članstva neaktivnih udruga HSUIR-a usred neispunjavanja zakonskih odredbi, odnosno brisanja iz Registra udruga. Na našu veliku žalost brisane su Udruga invalida rada Vukovar i Udruga invalida rada Slatina. Na sjednici Predsjedništva prihvaćeni su Strateški plan djelovanja HSUIR-a za razdoblje 2021.-2025., te Operativni i Financijski plan za 2022. godinu.

26. HRVATSKI SIMPOZIJ OSOBA S INVALIDITETOM S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske u suradnji sa Zavodom za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom organizirala je 26. hrvatski simpozij osoba s invaliditetom s međunarodnim sudjelovanjem, pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske Zorana Milanovića i gradonačelnika Grada Zagreba, Tomislava Tomaševića. Simpozij se održao 13. i 14. prosinca 2021. godine putem Zoom platforme. Ovogodišnji Simpozij naglasak je stavio na ciljeve održivog razvoja, sport i osobe s invaliditetom te žene s invaliditetom. Predsjednik Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, Zorislav Bobuš u uvodnom obraćanju posebno se zahvalio prijateljima iz Sjeverne Makedonije, Crne Gore i Srbije na sudjelovanju te potpori u borbi za prava osoba s invaliditetom. Osvrnuo se na nepristupačnost obrazovnih ustanova, nemogućnost kvalitetnog obrazovanja mladih osoba s invaliditetom.

Ravnateljica Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom istaknula je dugogodišnje uspješno partnerstvo sa Zajednicom saveza osoba s invaliditetom Hrvatske.

Nakon uvodnih pozdrava uslijedila su predavanja. Tatjana Katkić Stanić iz Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike održala je predavanje pod naslovom “Što reforma sustava socijalne skrbi donosi osobama s invaliditetom?”.

Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom, Anka Slonjšak, održala je predavanje o važnost glavnog ureda u Zagrebu i područnih ureda u Osijeku, Rijeci i Splitu, kao snažne karike u promicanju prava osoba s invaliditetom.

Jasenska Sućec i Petra Herak iz Zavoda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom govorili su o projektu osobnog asistenta na radnom mjestu te mogućim rješenjima.

Đurđica Ivković iz UNICEF-a Hrvatska održala je predavanje pod naslovom „UNICEF u podršci djeci s teškoćama u razvoju“, predstavivši mjere za djecu s teškoćama. Posebno je naglasila činjenicu da je važno započeti podršku od najranije dobi djeteta. Nakon pauze Ivanka Jovanović iz Nacionalne organizacije osoba s invaliditetom Srbije predstavila je Akademiju mladih lidera s invaliditetom. Iznijela je posebno iskustva iz provedene Ljetne

škole za mlade pa je izrazila nadu da će pisati manje projekte, kako bi se po standardima približili onima iz EU. Iskustva su iznijeli i Branimir Jovanovski iz Sjeverne Makedonije te Aleksandra Popović iz Crne Gore.

Gordana Jurčević iz SOIH-a - Mreže žena s invaliditetom govorila je o značaju konvencija i alternativnih izvješća s posebnim naglaskom na primjeru Istanbulske konvencije. Prikazan je i film o ubojstvu na radnom mjestu zagrebačke sutkinje Ljiljane Hvalec, u kojem se njezin sin vraća u djetinjstvo i opisuje sjećanja, **#empatijasada**.

Marica Mirić iz Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatskom održala je predavanje pod naslovom „Vizija inkluzivnog društva 2030.“ čime je završio prvi dan Simpozija.

Drugi dan Simpozija imao je naglasak na sportu osoba s invaliditetom, pristupačnosti digitalnih sadržaja i usluga te na iskustvima provedbe projekta 'Zaželi'.

Ratko Kovačić, predsjednik Hrvatskog paraolimpijskog odbora, održao je predavanje pod naslovom „Novi pristup Para sportu u RH“, istaknuvši važnost uključivanja djece i mladih s invaliditetom u sport. Na predavanje se nadovezala i Ana Sršen iz Plivačkog kluba Natator, pod naslovom „Od terapijskog plivanja do Paraolimpijskih igara“.

„Pristupačnost digitalnih sadržaja i usluga“ predstavila je Tamara Horvat Klemen iz Središnjeg državnog ureda za razvoj digitalnog društva.

Nakon pauze predstavnici udruga osoba s invaliditetom iz cijele Republike Hrvatske iznijeli su iskustva rada kroz projekt 'Zaželi', kao i izazove s kojima se suočavaju.

Hrvatski savez udruga invalida rada sudjelovao je na Simpoziju.

ČETVRTA KONFERENCIJA ŽENA S INVALIDITETOM

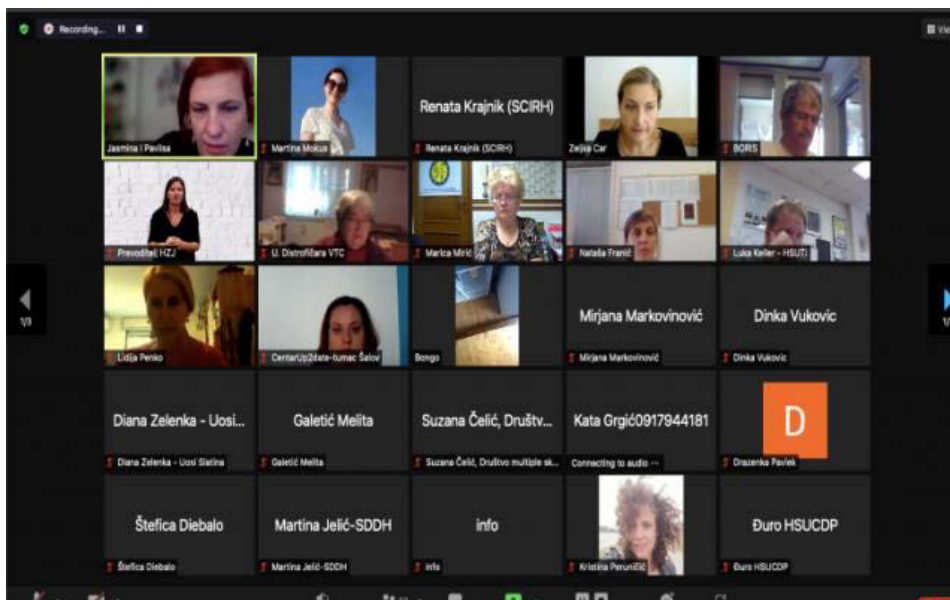
SOIH - Mreža žena s invaliditetom u suradnji s Povjerenstvom za ravnopravnost spolova Grada Zagreba, povodom Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama održali su IV. konferenciju žena s invaliditetom na temu “Obiteljsko nasilje nad ženama s invaliditetom - izazov pokretu osoba s invaliditetom, stručnjacima i donositeljima odluka” u Zagrebu 24. studenoga 2021. godine.

O položaju žena s invaliditetom, obiteljskom nasilju u RH, invaliditetu u feminističkoj perspektivi, pravima iz Direktive o žrtvama za osobe s invaliditetom, aktivizmu ženskih grupa govorili su Branka Žigante Mašić, umirovljena sutkinja Visokog prekršajnog suda u RH, Anka Slonjšak, pravobraniteljica za osobe s invaliditetom, Gordana Jurčević, članica SOIH - Mreža žena s invaliditetom, Rada Borić, članica Povjerenstva za ravnopravnost spolova Grada Zagreba, Zoran Burić, prof. dr. sc. s Pravnog fakulteta, Sanja Cesar iz Centra za edukaciju, savjetovanje i istraživanje i Mira Katalenić, predsjednica za Hrvatske udruge za školovanje pasa vodiča i mobilitet dok su o iskustvu života s invaliditetom progovorile same žene s invaliditetom Stella Franjić, Senada Halilčević, Mira Katalenić, Silvana Strunjak i Dijana Vincek. Na kraju je održana Panel rasprava na kojoj su sudjelovale Marinka Bakula-Andelić iz Gradskog ureda za socijalnu

zaštitu, zdravlje, branitelje i osobe s invaliditetom, Lana Bobić iz Povjerenstva za ravnopravnost spolova Grada Zagreba, Tajana Broz iz Ureda pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, Sanja Salkić iz Ureda pučke pravobraniteljice. Na Konferenciji su sudjelovali djelatnici Hrvatskog saveza udruga invalida rada.

SOIH - FORUM VIRTUALNOG UČENJA O KPOSI - ICT-AAC PROGRAMSKA RJEŠENJA ZA KOMUNIKACIJU I EDUKACIJU

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH nastavlja provođenje edukacija u okviru SOIH – Forum virtualnog učenja o KPOSI s ciljem predstavljanja asistivnih tehnologija kao snažne potpore neovisnom življenju

Nakon provedene edukacije o članku 19. KPOSI – Neovisno življenje i uključenost u zajednicu i zahtjeva sudionika da se asistivne tehnologije o kojima je govorila predsjednica Hrvatske zajednice za Down sindrom Dinka Vuković prikažu u cilju poticanja većeg broja korisnika na korištenje istih, SOIH je dana 09. rujna 2021. godine, u okviru SOIH – Forum virtualnog učenja o KPOSI, proveo edukaciju „ICT-AAC programska rješenja za komunikaciju i edukaciju“. Edukaciju su s ciljem predstavljanja asistivnih tehnologija kao snažne potpore neovisnom življenju provele prof. dr. sc. Željka Car, Zavod za telekomunikaciju, Fakultet elektrotehnike i računarstva i izv. prof. dr. sc. Jasmina Ivšac Pavliša, Odsjek za logopediju, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Primjenu asistivnih tehnologija u svakodnevnom životu djece s teškoćama u razvoju prikazale su Dinka Vuković, predsjednica Hrvatske zajednice za Down sindrom i Nadica Bjelčić, predsjednica Udruge roditelja djece s oštećenjem vida i dodatnim poteškoćama u razvoju „OKO“. Edukacija je okupila 54 sudionika koji su prepoznali važnost razvijenih aplikacija za edukaciju i komunikaciju u radu s djecom s teškoćama u razvoju, ali istaknuto je da takve aplikacije koriste i djeci urednog razvoja. Na projektu ICT-AAC razvijen je cijeli niz aplikacija koje sekoriste u radu s djecom mlađe predškolske dobi sa složenim komunikacijskim potrebama, u radu s odraslimo sobama nakon traumatskih ozljeda mozga i cerebrovaskularnog infarkta, ali i za rad s djecom starije predškolske i mlađe školske dobi kod usvajanja vještina koje prethode čitanju, pisanju i računanju.

PROJEKTI I PROGRAMI

1. Savez je dio 8. Centra znanja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom uz još 12 saveza osoba s invaliditetom. Centar znanja financiran je sredstvima Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva.

2. Kroz trogodišnji program “Razvojem mreže socijalnih usluga zajedno stvaramo prostor za kvalitetnije življenje osoba s invaliditetom” pružamo uslugu informiranja, educiranja, besplatnog pravnog savjetovanja, istraživanja, uključivanja mladih i promicanje volonterstva, unapređenje i sudjelovanje temeljnih udruga u procesu praćenja i nadzora politika na lokalnoj razini, senzibiliziranje javnosti. Program financira Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

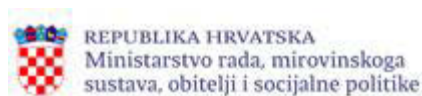
3. Kroz projekt „Širenje usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom“ - ESF-a faza III. zaposleno je 14 osobnih asistenata, a 14 osoba koristi uslugu osobne asistencije. Kroz podršku dobivenu primanjem usluge osobne asistencije, korisnici su aktivniji u zajednici, u svojim udrugama i u drugim interesnim aktivnostima. Projekt financira Europski socijalni fond.

4. Kroz trogodišnji program “Osiguravanje osobnog asistenta za osobe s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta” pružamo uslugu osobne asistencije za 6 osoba s područja grada Zagreba. Opći cilj Programa je unapređenje života osoba s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta, kojima je bila nužno potrebna praktična pomoć u samozbrinjavanju, kako bi postali kreatori i kontrolori svoga življenja. Program financira Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

5. Kroz dvogodišnji program “Informirani i sigurni u trećoj životnoj dobi” pružamo uslugu informiranja, educiranja, pravnog savjetovanja, uključivanja volontera, organiziranje tematskih radionica za članove, te osnaživanje i jačanje kapaciteta Udruga invalida rada Pakrac - Lipik. Program financira Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

6. Hrvatski savez udruga invalida rada partner je na projektu “Izgradnja socijalnog kapitala u lokalnoj zajednici kroz međugeneracijsku solidarnost i aktivno starenje”. Projektom je planiran razvoj i provedba programa koji će biti dostupni u lokalnoj zajednici i poticati na aktivno starenje kroz aktivnosti cjeloživotnog učenja, predavanja o očuvanju zdravlja i prevenciji bolesti, pravnog savjetovališta, tjelovježbe, sportskih igara i natjecanja zborova, izleta, folkloru, literarnog stvaralaštva, fotografije i proizvodnje narodnih rukotvorina. Osim ovih aktivnosti, projekt sadrži inovativni koncept tematskih kafića za umirovljenike, provođenje aktivnosti međugeneracijske solidarnosti u kojima se stvara video arhiva sjećanja, kampanja za sigurnost starijih u prometu te stručno istraživanje o potrebama i stavovima umirovljenika. Cilj projekta je unaprijediti kapacitete partnerskih udruga umirovljenika i kulturno umjetničkih partnerskih udruga za osmišljavanje, unaprjeđenje i provedbu programa aktivnog starenja i međugeneracijskih programa kako bi se povećala kvaliteta života i socijalna uključenost umirovljenika s područja grada Zagreba. Odlazak u mirovinu kao proces isključenja s tržišta rada značajno povećava osjećaj socijalne isključenosti umirovljenika jer se oni često više ne osjećaju korisnim članovima društva, a slabi i njihov materijalni status, što se ovim projektom želi promijeniti kroz zapošljavanje umirovljenika, odnosno njihovo ponovno uključivanje u svijet rada. Ukupna vrijednost projekta iznosi 1.673.271,03 kn. Iznos potpore Europske unije je 1.422.280,38 kn, dok Republika Hrvatska financira iznos od 250.990,65 kn. Razdoblje provedbe projekta je od 27. listopada 2020. godine do 26. listopada 2022. godine.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

7. Hrvatski savez udruga invalida rada partner je na projektu Platforma 50+. Projekt predstavlja projektni izazov s kakvim se pokret osoba s invaliditetom do sada nije imao priliku susresti. Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske projekt provodi s jedanaest saveza; Hrvatskim savezom udruga invalida rada, Savezom društava distrofičara Hrvatske, Hrvatskim savezom udruga osoba s intelektualnim teškoćama, Hrvatskim savezom gluhih i nagluhih, Savezom civilnih invalida rata Hrvatske, Savezom društava multiple skleroze Hrvatske, Hrvatskim savezom udruga osoba s tjelesnim invaliditetom, Savezom udruga za autizam Hrvatske, Hrvatskim udrugama paraplegičara i tetraplegičara, Hrvatskim savezom slijepih i Hrvatskim savezom gluhoslijepih osoba „Dodir“. Posebno valja istaknuti da je za sva tri istraživanja koja će se provoditi u okviru projekta Platforma 50+ partner Edukacijsko rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Projekt će se provoditi tijekom 36 mjeseci, a ugovoreni iznos je 3.459.128,79 kuna. Projektni moduli su: jačanje partnerstva organizacija osoba s invaliditetom i uključivanje novih članica; ispitivanje javnog mnijenja i potreba

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

društva, provedba tri znanstvena istraživanja; izrada smjernica za razvoj javnih politika; analiza društvenog utjecaja te provedba strukturiranog dijaloga.

8. Projekt „Zajedno postajemo jači” financira se sredstvima Zagrebačke županije. Cilj projekta je ukazati na obiteljsku podršku kao važan čimbenik kvalitete življenja, uz informiranje i educiranje ciljane skupine.

8. CENTRA ZNANJA ZA UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA OSOBA S INVALIDITETOM UZ JOŠ 12 SAVEZA OSOBA S INVALIDITETOM

HSUIR je dana 20. rujna dostavio drugo kvartalno izvješće NZRCD za projekt Razvojna suradnja na području Centra znanja za društveni razvoj u Republici Hrvatskoj u području unapređenja kvalitete življenja osoba s invaliditetom za 2021. godinu.

AKTIVNOSTI 8. CENTRA ZNANJA

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva u IMPACT Centru u Zadru, 11. i 12. listopada 2021. godine održala je koordinacijski sastanak s devet Centara znanja za društveni razvoj u RH

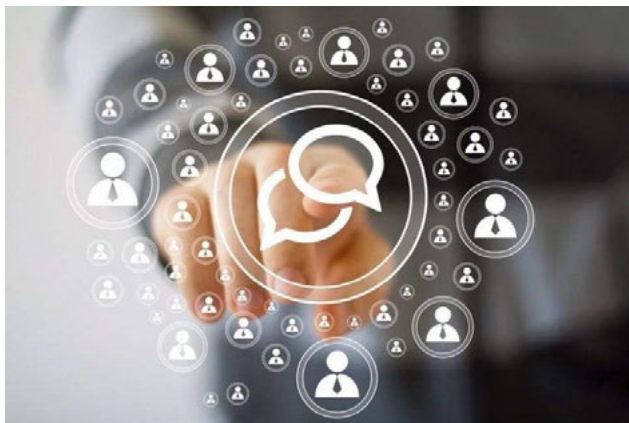
Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva u IMPACT Centru u Zadru, 11. i 12. listopada 2021. godine održala je koordinacijski sastanak u hibridnom obliku s predstavnicima udruga uključenih u devet Centara znanja za društveni razvoj u Republici Hrvatskoj.

Prvi dan sastanka započeo je uvodnim osvrtima upraviteljice Nacionalne zaklade gospođe Cvjetane Plavša Matić nakon čega je predstavljeno novo četverogodišnje razdoblje djelovanja Nacionalne zaklade 2022.-2025. godine temeljem predstavljenih rezultata analize javnog savjetovanja. Nakon prvog dijela sastanka predsjednik saborskog Odbora za regionalni razvoj i EU fondove

gospodin Marko Pavići zamjenik upraviteljice za programe EU gospodin Luka Bogdan predstavili su prioriteta područja i modele uključivanja organizacija civilnoga društva u financiranje u novom višegodišnjem razdoblju korištenja ESI fondova (ESF+). Program drugog dana bio je usmjeren na predstavljena unapređenja u provedbi Razvojne suradnje (razdoblje 2022.-2025. godine) temeljem razrađene analize društvenog učinka provedbe Razvojne suradnje (od 2018.-2020. godine) te Strategije djelovanja za nadolazeće razdoblje. Drugog dana sastanka predstavnici Centara znanja su raspravljali o načinu unapređenja Razvojne suradnje u području Centara znanja za društveni razvoj u Republici Hrvatskoj te primjeni pravila o standardima i načinu provođenja Razvojne suradnje.

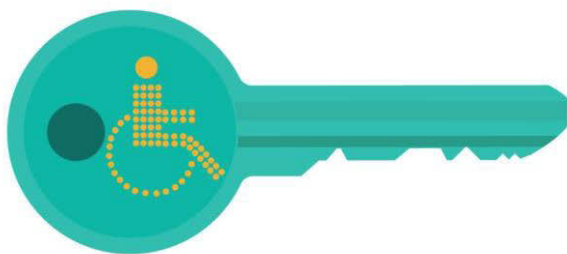
**PROCJENA POTREBA
ORGANIZACIJA CIVILNOG
DRUŠTVA ZA JAČANJE
KAPACITETA U OKVIRU
EUROPSKIH STRUKTURNIH I
INVESTICIJSKIH FONDOVA 2021.
- 2027.**

U okviru procesa programiranja korištenja Europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova za financijsko razdoblje 2021. – 2027.,

Ured za udruge proveo je procjenu potreba organizacija civilnoga društva za jačanje kapaciteta i korištenje sredstava ESI fondova za aktivnosti organizacija civilnoga društva. Kapaciteti socijalnih partnera i organizacija civilnoga društva ključni su za uspješnu provedbu ESI fondova i politika koji su njima podržani. Cilj provođenja procjene potreba je istražiti stavove predstavnika organizacija civilnoga društva o prioritetima financiranja aktivnosti u okviru četiri glavna prioriteta Operativnog programa učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027. (tržište rada, obrazovanje i cjeloživotno učenje, socijalno uključivanje i zdravlje) te utvrditi kapacitete organizacija civilnoga društva za provedbu projekata financiranih sredstvima ESI fondova. Europski socijalni fond plus (ESF+) treba doprinositi politikama kojima je cilj puna zaposlenost, poboljšanje kvalitete i produktivnosti rada, veća mobilnost radnika i lakša promjena zanimanja, poboljšanje obrazovnog sustava te promicanje socijalne uključenosti i rada. U okviru novog financijskog razdoblja očekuje se veća povezanost s Europskim stupom socijalnih prava, odnosno ESF+ će se koristiti za ispunjenje ciljeva postavljenih u Europskom stupu socijalnih prava kao i preporukama za države članice u sklopu Europskog semestra. Rezultate provedene procjene potreba, Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske dostavit će nadležnim tijelima državne uprave, nositeljima sadržaja, odnosno koordinatorima procesa programiranja novog financijskog razdoblja, kao i Europskoj komisiji.

**KAMPANJA 8. CENTRA ZNANJA
"JE LI OSOBAMA S INVALIDITETOM U RH PRIMJERENO
STANOVANJE LUTRIJA?"**

**Je li osobama s
invaliditetom u RH
primjereno
stanovanje lutrija?**

8. Centar znanja za društveni razvoj u području unapređenja kvalitete življenja osoba s invaliditetom pokrenuo je proces javnoga zagovaranja za donošenje Zakona o socijalnom stanovanju u RH s ciljem ostvarivanja prava osoba s invaliditetom i drugih skupina u nepovoljnom položaju na primjereno stanovanje. Osobe s invaliditetom i druge marginalizirane skupine moraju biti prioritet i središte interesa svake vlade, od zakona,

pravilnika, prilikom oblikovanja mjera, politika i usluga, u srcu socijalnih politika, a posebice stambenim politikama kojima se suzbija siromaštvo i osigurava dostojanstvo čovjeka.

8. Centar znanja zagovara osiguravanje dovoljnog broja primjerenih i pristupačnih socijalnih stanova za zadovoljavanje stambenih potreba svih pojedinaca i skupina koji si stanovanje ne mogu osigurati po tržišnim uvjetima. Također, poziva Vladu RH, regionalne i lokalne vlasti da prepoznaju, podrže i financiraju stambena rješenja za osiguravanje tržišnog i socijalnog stanovanja. Prikkladne politike i mjere koje podupiru odgovarajuće stambeno zbrinjavanje presudne su za uravnoteženje i jačanje gospodarskog razvoja stanovanja kako bi čitavo društvo imalo koristi i kako bi se svima osiguralo pristupačno i primjereno životno okruženje, a osobama s invaliditetom neovisno življenje. Mjere koje se poduzimaju moraju biti promišljene, konkretne i usmjerene na ostvarivanje prava na stanovanje u razumnom roku. Republika Hrvatska mora osigurati dovoljno resursa i na prvo mjesto staviti potrebe ugroženih i marginaliziranih pojedinaca ili skupina koje žive u nesigurnim uvjetima stanovanja, osobito osobe s invaliditetom. Kroz kampanju se provodi niz aktivnosti, a sam tijekom kampanje se može pratiti na web stranicama i društvenim mrežama 13 nacionalnih saveza osoba s invaliditetom.

NE ZABORAVIMO: PRIMJERENO STANOVANJE JE LJUDSKO PRAVO,

A NE IMOVINA KOJOM SE TRGUJE!

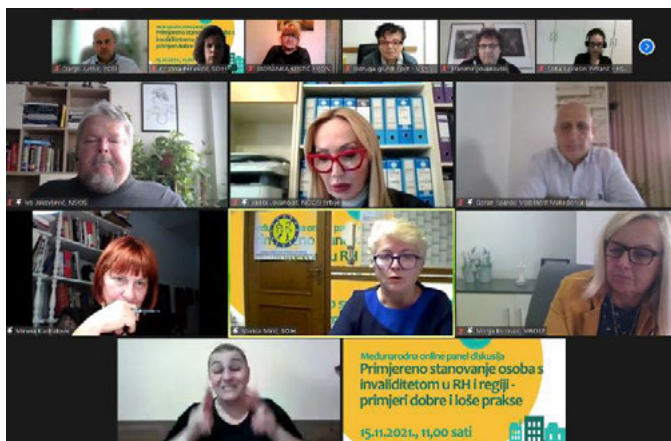
#primjerenostanovanjenijelutrija

Prva aktivnost kampanje uključivala je provođenja istraživanje s ciljem prikupljanja sociodemografskih podataka osoba s invaliditetom, kao i njihovih stavova vezanih za vlastito iskustvo osiguravanja primjerenog stambenog prostora te subjektivne doživljaje potrebe za donošenjem Zakona o socijalnom stanovanju, ali i Strategije stambene politike u Republici Hrvatskoj do 2030. godine. Istraživanje je provedeno na uzorku od 526 ispitanika koji su osobe s invaliditetom. Rezultati istraživanja predstavljeni su javnost 03. prosinca na Međunarodni dan osoba s invaliditetom.

Aktivnosti kampanje su se nastavile online edukacijom za predstavnike udruga i saveza osoba s invaliditetom u okviru Forum virtualnog učenja o Konvenciji za osobe s invaliditetom. Edukaciju je organizirala Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske 27. listopada 2021. godine te je okupila oko 80 sudionika. Predstavnicima organizacija, saveza i udruga osoba s invaliditetom predstavila se pokrenuta inicijativa za donošenje zakona i propisa vezanih za socijalno stanovanje.

Dopredsjednica SOIH-a Marica Mirić je istaknula kako u Republici Hrvatskoj ne postoji zakon niti sustav ili sustavni pristup temi socijalnog stanovanja. U pojedinim gradovima sporadično se rješavaju pitanja stanovanja određenog broja osoba s invaliditetom i njihovih obitelji, no najčešće dodijeljeni prostori su djelomično prilagođenog ili u potpunosti neprilagođeni. Uz to osobe s invaliditetom uglavnom nemaju mogućnosti unajmiti odgovarajući stan zbog postojećih društvenih predrasuda. Kako je cijena stanova zadnjih godina rapidno rasla najveći broj osoba s invaliditetom ne može si priuštiti stan prema tržišnoj cijeni, a to ne može niti velik broj građana Republike Hrvatske kao što su mladi, osobe starije životne dobi i ostale društveno ranjive skupine. Edukacijom je prikazano što je to socijalno stanovanje i kako je ono regulirano europskim dokumentima te na koji je način to uređeno u nekim zemljama Europske unije i Jugoistočne Europe.

Za potrebe kampanje snimljen je i promotivni film, koji je premijerno prikazan 15. studenoga 2021. godine na međunarodnoj online panel diskusiji "Primjereno stanovanje osoba s invaliditetom u RH i regiji - primjeri dobre i loše prakse". Panel diskusije je prikazala kako su pitanje socijalnog stanovanja riješile zemlje u okruženju; Slovenija, Srbija, Sjeverna Makedonija, Republika Srpska, Crna Gora. U diskusiji

su uz predstavnike 8. Centra znanja sudjelovali: prof.dr.sc. Gojko Bežovan s Pravnog fakulteta u Zagrebu, zamjenik pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, Dario Jurišić, predstavnik Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Marija Borovec, ravnateljica Uprave za upravljanje i raspolaganje nekretninama, Ivana Pintar.

U povodu Međunarodnog dana osoba s invaliditetom, na press konferenciji održanoj na Tribini grada Zagreba 03. prosinca 2021. godine, 13 saveza udruga osoba s invaliditetom upozorilo je na nužnu uspostavu odgovarajućeg pravnog i institucionalnog okvira stambenog zbrinjavanja koji će osigurati dovoljan broj primjerenih i pristupačnih socijalnih stanova za zadovoljavanje stambenih potreba svih pojedinaca i skupina, osobito osoba s invaliditetom, koji si stanovanje ne mogu osigurati po tržišnim uvjetima. Pokret osoba s invaliditetom koji zastupaju prava preko pola milijuna osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj uz podršku pravobraniteljice za osobe s invaliditetom zahtijeva od donositelja odluka donošenje Zakona o socijalnom stanovanju. Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom gotovo od 2008. godine i početka rada institucije Pravobranitelja za osobe s invaliditetom ukazuje na potrebu osiguravanja i omogućavanja socijalnog stanovanja. Preporuke vezane za donošenje Zakona o socijalnom stanovanju i osnivanje fonda iz kojeg bi se mogla koristiti financijska sredstva za osiguravanje elemenata pristupačnosti se iz godine u godinu ponavljaju. U Izvješću o radu za 2020. godinu koje je predstavljeno i raspravljano u Hrvatskom saboru, pravobraniteljica je ponovno preporučila razmatranje i donošenje Zakona o socijalnom stanovanju kao posebnoj vrsti stanovanja odgovarajućeg standarda koje se osigurava pojedincima ili kućanstvima koja iz socijalnih, ekonomskih i drugih razloga ne mogu samostalno na odgovarajući način riješiti pitanja svog stanovanja. Vezano uz to preporučujemo i osnivanje zaklade/fonda financirane iz različitih izvora iz čijih bi se sredstava mogle financirati potrebne prilagodbe nepristupačnih stanova u privatnom vlasništvu. Invaliditet se ne može planirati i može se dogoditi svakome. Više o kampanji, aktivnostima kampanje, promotivni materijalima možete pratiti na našoj web i Facebook stranici jer kampanja za primjereno stanovanje – **IDE DALJE!**

Kampanja se provodi uz financijsku podršku Nacionalne zaklada za razvoj civilnog društva.

"IZGRADNJA ODNOSA I KOMUNIKACIJE S RAZLIČITIM TIPOVIMA OSOBNOSTI OSOBA S INVALIDITETOM"

Hrvatski savez udruga invalida rada sudjelovao je 29. i 30. studenog 2021. godine u Zagrebu na dvodnevnoj edukaciji stručnjaka 8. Centra znanja na temu „Izgradnja odnosa i komunikacija s različitim tipovima osobnosti osoba s invaliditetom“. Edukaciju je održao Boris

Blažinić, profesor psihologije, sudski vještak za psihologiju, predavač, trener, konzultant i licencirani Coach za povećanje i održavanje osobne i organizacijske učinkovitosti. Edukacija je održana s ciljem unapređenja jasnog i utjecajnog komuniciranja poštujući različitosti, a potičući način na koji postajemo bolje osobe. Mindware profil je model osobnosti i oslanja se na devet jedinstvenih tipova osobnosti, devet različitih perspektiva koje utječu na to kako mislimo, osjećamo, djelujemo te je primjenjiv za sve pojedince, bez obzira na rasu, vjeru, spol, financijski status ili obrazovnu razinu. Naša osobnost određuje način na koji mislimo, reagiramo i komuniciramo stoga međusobno upoznavanje različitih tipova osobnosti može unaprijediti međusobnu komunikaciju, a time i kvalitetu odnosa te organizacijsku učinkovitost. Sudjelovanjem na održanoj edukaciji stručnjaci 8. Centra znanja su dobili mogućnost osvještavanja svojih prednosti i nedostataka u komunikaciji, te međusobnog upoznavanja s ciljem što kvalitetnijeg rada i postizanja ciljeva kojima se unapređuje kvaliteta življenja svih osoba s invaliditetom. Edukacija je održana uz financijsku podršku Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva. Ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada na edukaciji su sudjelovali Leke Sokolaj, izvršni direktor i Nataša Franić, stručna suradnica.

OKRUGLI STOL “LJUDSKOPRAVAŠKI PRISTUP INVALIDITETU”

Povodom Međunarodnog dana ljudskih prava 8. Centar znanja za društveni razvoj u području unapređenja kvalitete življenja osoba s invaliditetom, organizirao je okrugli stol pod nazivom „Ljudskopravaški pristup invaliditetu“. Na okruglom stolu sudjelovali su predstavnici 8. Centra znanja, Ivan Novosel, programski direktor Kuće ljudskih prava i Anka Slošnjak, pravobraniteljica za osobe s invaliditetom koja se sudionicima okruglog stola obratila video uključenjem. Uvodno izlaganje obuhvaćalo je pitanja ljudskih prava i osobe s invaliditetom s naglaskom na ljudskopravaški pristup invaliditetu. Od 2006. godine kada je donesena Konvencija UN o pravima osoba s invaliditetom udahnuta je nova borba prema ljudskim pravima. Svako

društvo mora omogućiti svim građanima da žive dostojanstveno i sretno. Konstatira se da je u RH vrlo niska razina dijaloga s predstavnicima vlasti, izostaje institucionalnog kapaciteta, volje i snage te su društvene skupine – osobe s invaliditetom ugrožene. Iz toga proizlazi pitanje na koji način u RH osobe s invaliditetom mogu ostvariti svoja prava budući da je prisutan zastoj u sustavu da izvrši svoje obaveze. Sustav se ne može graditi i oslanjati na projektno financiranje. Sinergijom dionika potrebno je jačim zagovaranjem težiti cilju da sustav bude bolji. Ujedno je to i izazov budući da treba ulagati u kapacitete dionika edukacijama i osnaživanjem, kako bi nas država bolje uvažavala. Promjena je moguća vođenjem dijaloga, učenjem metoda, savezništvom, solidarnošću; kako bi zajedno s institucijama/državom ojačali sustav. Glavnu ulogu u ljudskim pravima prvenstveno ima

država budući da se ona obvezala osigurati ta prava s dostojanstvom i bez diskriminacije. Proteklih godina radi se na propisima od važnosti za osobe s invaliditetom (osobna asistencija, inkluzivni dodatak, socijalna skrb) no nema promjena jer se kritike/komentari jako malo uvažavaju. Osobe s invaliditetom nisu zadovoljne uslugama i podrškama. Potrebno je razviti ranu intervenciju ravnomjerno dostupnu u RH, ojačati obrazovne procese i usluge. Djeca s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom mogu uz podršku živjeti puni i ispunjeni život.

Covid-19 ne može biti izgovor za nečinjenje, prebacivanje odgovornosti na druge.

Lorena Vovk, pravnica iz Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske izlagala je na temu 8. centar znanja – najveća ljudskopravaška mreža u RH. Istaknuta je Konvencija (KPOSI) kao novi pristup invaliditetu, a neovisan život kao baza ljudskopravaškog pristupa invaliditetu. U drugom dijelu okruglog stola prezentirani su ključni izazovi u radu saveza udruga osoba s invaliditetom, a koji se odnose na diskriminaciju članova. Na edukaciji je

ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada sudjelovao Leke Sokolaj, izvršni direktor.

ODRŽANA EDUKACIJA STRUČNJAKA 8. CENTRA ZNANJA, A NA TEMU „INSPIRATIVNO VOĐENJE UDRUGE I UNAPREĐENJE ULOGE VODITELJA TE POVEĆANJE UČINKOVITOSTI UDRUGE I USPJEŠNO POVEZIVANJE S DRUGIM MREŽAMA“

8. Centar znanja organizirao je 17. prosinca 2021. godine edukaciju o „Inspirativnom vođenju udruge i unapređenju uloge voditelja te povećanju učinkovitosti udruge i uspješnog povezivanja s drugim mrežama“. Edukacija je održana u prostoru Tribine Grada Zagreba i vodio ju je Davor Bilman, edukator na području poslovne psihologije i trener na području timskog rada, komunikacije i savjetovanja, iz tvrtke **Faktor B**.

Tijekom edukacije sudionici su imali priliku analizirati svoj stil i način vođenja udruga, prepoznati prostor za napredak te se upoznati s načinima na koje se taj napredak

može realizirati. Sudionici su se upoznali sa značenjem inspirativnog vođenja te korisnim motivacijskim alatima primjenjivim u svakodnevnom radu. Doprinos dinamici edukacije ostvaren je kroz individualne i grupne vježbe tijekom koje su olakšale razumijevanje same teme.

EDUKACIJA „STRATEŠKO PLANIRANJE“

Marina Škrabalo, upraviteljica Zaklade „Solidarna“. Edukacija je uključivala praktične interaktivne zadatke, koje smo obavljali u manjim grupama ili svi zajedno te dijelove koji su bili predavanje o dobrim praksama uspješnog strateškog planiranja. Edukacija je bila iznimno dragocjena. Definirali smo što strateški razvoj jest, a što nije.

Predavački dio radionice naučio nas je koje su faze i podfaze strateškog upravljanja te kako ih uspješno organizirati i provesti. Rad u malim grupama omogućio je da se bolje upoznamo sa strateškim planovima i dobrim praksama od svakog saveza u 8. Centru znanja te da radimo na njima. Pohvalili smo što je u svakom od strateških planova kvalitetno te smo naveli što bi se i kako moglo poboljšati i nadopuniti. Voditeljica edukacije je zajedno sa sudionicima analizirala Nacionalnu razvojnu strategiju Republike Hrvatske do 2030. godine, gdje smo uspjeli artikulirati u koje se specifične ciljeve uklapaju naše planirane buduće aktivnosti. Održavanje radionice uživo u doba COVID-a 19, djelovalo je osnažujuće na sve sudionike jer smo se vidjeli i čuli izvan ekrana, razmijenili ideje i iskustva te se dodatno povezali.

VJEŠTINE KOMUNICIRANJA S MEDIJIMA I KRIZNO KOMUNICIRANJE U PROJEKTIMA FINANCIRANIM EU

8. Centar znanja organizirao je 20. prosinca 2021. godine edukaciju „Vještine komuniciranja s medijima i krizno komuniciranje u projektima financiranim EU” u Tribini Grada Zagreba sukladno epidemiološkim mjerama. Komunikacija je posebno važna u kriznim situacijama stoga je program obuhvatio i neka od osnovnih načela efektivne komunikacije rizika i upravljanja temama s naglaskom na proces i ključne sudionike u upravljanju krizom. PJR d.o.o. je konzultantska tvrtka s višegodišnjim iskustvom u EU fondovima, edukacijama i javnoj nabavi. Edukacija je bila podijeljena u tri dijela: a) Komunikacija u EU projektima, b) Vještine komuniciranja c) Krizno komuniciranje. U prvom djelu polaznici su upoznati s koristima i obilježjima komunikacije na EU projektima, važnosti definiranja plana komuniciranja te načinima provedbe komunikacijskih aktivnosti. Drugi dio obuhvaćao je definiciju komunikacije i vrste komunikacije, principe održavanja javnog nastupa, opise medija i vrste medija, specifičnost nastupa u različitim medijima te dodatne faktore uspjeha. Treći dio obuhvatio je temu kriznog komuniciranja kroz izvore prijetnji u komunikaciji, upravljanje rizicima i temama, upravljanje krizom, osnivanje kriznog tima, procese upravljanja kriznom situacijom te ciljeve javnosti i komunikacija s medijima.

LJUDSKOPRAVAŠKI PRISTUP INVALIDITETU

Ljudskopravaški pristup podrazumijeva pomak s "medicinskog modela" koji invaliditet definira prvenstveno kao rezultat individualnih oštećenja na "socijalni model" koji se fokusira na ekološke i društvene prepreke. Socijalni model identificira i rješava kontekstualne čimbenike, tj. fizičke, stavovne i institucionalne prepreke za uključivanje osoba s invaliditetom. Daje odgovornost vladama i društvu u cilju osiguranja političkog, pravnog, socijalnog i fizičkog okruženja koje podržava potpuno uključivanje svih osoba s invaliditetom.

PREGLED PRAVA SADRŽANIH U KONVENCIJI O PRAVIMA OSOBA S INVALIDITETOM

GRAĐANSKA I POLITIČKA PRAVA

Pravo na jednakost i nediskriminaciju (čl. 5)
Pravo na život (čl. 10)
Jednakost pred zakonom i poslovna sposobnost (čl. 12)
Pravo na jednak pristup pravdi (čl. 13)
Sloboda i sigurnost osobe (čl. 14)
Sloboda od mučenja ili okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (čl. 15)
Sloboda od izrabljivanja, nasilja i zlostavljanja (čl. 16)
Pravo na poštivanje tjelesnog i mentalnog integriteta (čl. 17)
Pravo na slobodu kretanja i nacionalnost (čl. 18)
Pravo na slobodu izražavanja i mišljenja te pristup informacijama (čl. 21)
Poštivanje privatnosti (čl. 22)
Poštivanje doma i obitelji (čl. 23)
Pravo na sudjelovanje u političkom i javnom životu (čl. 29)

EKONOMSKA, SOCIJALNA I KULturna PRAVA

Pravo na obrazovanje (čl. 24)
Pravo na zdravlje (čl. 25)
Pravo na osposobljavanje i rehabilitaciju (čl. 26)
Pravo na rad i zapošljavanje (čl. 27)
Pravo na primjereni životni standard i socijalnu zaštitu (čl. 28)
Pravo na sudjelovanje u kulturnom životu, rekreaciji, raznodni i sportu (čl. 30)

MEĐUSEKTORSKA PRAVA; PRAVA SPECIFIČNIH SKUPINA; PRAVA OSOBA S INVALIDITETOM U SPECIFIČNIM SITUACIJAMA

Pravo na jednakost i nediskriminaciju (čl. 5)
Pravo na pristupačnost (čl. 9)
Pravo na neovisno življenje i uključenost u zajednicu (čl. 19)
Prava žena s invaliditetom (čl. 6)
Prava djece s teškoćama u razvoju (čl. 7)
Pravo na zaštitu osoba s invaliditetom u rizičnim situacijama, oružanim sukobima i hitnim humanitarnim stanjima (čl. 11)
Međunarodna suradnja (čl. 32)

#pravaosobasinvaliditetom

PROJEKT PLATFORMA 50+

Projekt PLATFORMA 50+ provodi se u okviru Komponente 1. Poziva, u okviru tematskog područja 16. „Poboljšanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom“. Projekt se odnosi na 50 članaka Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom (KPOSI) koja unapređuje, štiti i osigurava punopravno i ravnopravno uživanje svih ljudskih prava i temeljnih sloboda osoba s invaliditetom. RH je Konvenciju ratificirala 2007. i ona čini temelj Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom, koja je najznačajniji nacionalni dokument za osobe s invaliditetom u RH. Usprkos tome u mnogim segmentima život osobama s invaliditetom nije se unaprijedio. Dokumenti se ne provode ili se ne provode u dovoljnoj mjeri, ne postoje sustavni mehanizmi koji bi osigurali provedbu, kao ni razrađeni mehanizmi praćenja. Kako je to ključni problem iz kojeg se razvijaju i svi ostali izazovi s kojima se osobe s invaliditetom susreću, Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske (SOIH), u partnerstvu s 11 Saveza osoba s invaliditetom koji zajedno broje 250 udruga članica, pokreće ovu Tematsku mrežu s ciljem jačanja društvenog utjecaja organizacija osoba s invaliditetom (OOSI) u zaštiti njihovih prava i poboljšanju kvalitete života osoba s invaliditetom u RH. Svrha projekta je ojačati partnerstvo osoba s invaliditetom s relevantnim dionicima, prije svega s akademskom zajednicom, a potom s poslovnim, državnim i javnim sektorom te ojačati kapacitete osoba s invaliditetom kako bi se osnažile i postale učinkovit partner u procesu razvoja, praćenja i provedbe javnih politika (JP) od interesa za osoba s invaliditetom. Projekt je u skladu s Općim i Specifičnim ciljem Poziva za Komponentu 1, a usklađen je i s Prioritetom 11 i Specifičnim ciljem 1, u okviru Prioritetne osi 4 – Dobro upravljanje OPULJP. Projekt izravno doprinositi ostvarenju sljedećih očekivanih rezultata OPULJP - jačanje civilno-javnog partnerstva, pomoć građanima u pristupu njihovim pravima, te priznavanje osoba s invaliditetom i drugih dionika kao vrijednih partnera u oblikovanju i provedbi politika na svim razinama.

FILMOVI O PROVEDBI PROJEKATA FINANCIRANIH IZ ESF-a

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva kao Posredničko tijelo razine 2 u strukturi upravljanja ESI fondovima, organizirala je izradu filmova o provedbi projekata financiranih iz ESF-a u okviru nekoliko poziva:

- » Razvoj i širenje mreže izvaninstitucionalnih usluga za hrvatske branitelje i stradalnike Domovinskog rata
- » Jačanje poslovanja društvenih poduzetnika – faza I
- » Prostori sudjelovanja - razvoj programa revitalizacije prostora u javnom vlasništvu kroz partnerstvo OCD-a i lokalne zajednice
- » Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za popularizaciju STEM-a

» „Pridruži se – Aktivni u mirovini“ - Jačanje sposobnosti organizacija civilnoga društva za unaprjeđenje mogućnosti aktivnog sudjelovanja i socijalne uključenosti umirovljenika

» Tematske mreže za društveno-ekonomski razvoj te promicanje socijalnog dijaloga u kontekstu unapređivanja uvjeta rada

Hrvatski savez udruga invalida rada partner je na projektu "Platforma 50+" Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske zajedno s još jedanaest saveza osoba s invaliditetom u okviru poziva "Tematske mreže za društveno-ekonomski razvoj te promicanje socijalnog dijaloga u kontekstu unapređivanja uvjeta rada - UP.04.2.1.06.0062 u tematskom području "Poboljšanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom". Nacionalna zaklada je organizirala izradu filmova o provedbi projekata i odabrala projekt "Platforma 50+" iz poziva Tematske mreže za društveno-ekonomski razvoj te promicanje socijalnog dijaloga u kontekstu unapređivanja uvjeta rada.

“Asistivne tehnologije u 21. stoljeću - primjena i perspektive”

U okviru projekta Platforma 50+ započela je provedba istraživanja "Asistivne tehnologije u 21. stoljeću - primjena i perspektive" istraživačkog tima ERF-a pod vodstvom izv.prof.dr.sc. Renate Pinjatela

Istraživanje se provodi putem anketnog upitnika za osobe s invaliditetom i roditelje djece s teškoćama u razvoju, te anketnog upitnika za stručnjake.

Cilj je ovog istraživanja utvrditi stanje i potrebe u području procjene, dostupnosti i implementacije asistivnih tehnologija za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom.

Metoda istraživanja jest ispunjavanje upitnika (online ili kontaktno) na području 4 županije: Osječko-baranjske, Splitsko-dalmatinske, Primorsko-goranske i Grada Zagreba.

Provedba istraživanja na temu zakonodavstva na terenu u Zagrebu, Rijeci, Osijeku i Splitu

Istraživanja su na temu zakonodavstva i sastavnica neovisnog življenja koje su se provele kvalitativnom metodom kroz fokus grupe na kojima su sudjelovale osobe s invaliditetom, stručnjaci i roditelji djece s teškoćama u razvoju.

Istraživanja u okviru projekta Platforma 50+ su od iznimnog značaja jer imaju za cilj utjecaj na poboljšanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom kroz izradu šest smjernica za politike na području invaliditeta. Istraživanje predstavlja primjer dobre prakse kako bi se trebalo pristupiti izmjeni politika za osobe s invaliditetom utemeljenoj na znanstvenim istraživanjima koja zajednički provode znanstvene institucije i sami korisnici.

IZGRADNJA SOCIJALNOG KAPITALA U LOKALNOJ ZAJEDNICI KROZ MEĐUGENERACIJSKU SOLIDARNOST I AKTIVNO STARENJE UP.04.2.1.09.0056

Izvještaj o kreativnim radionicama

U projektu „Izgradnja socijalnog kapitala u lokalnoj zajednici kroz međugeneracijsku solidarnost i aktivno starenje“ Hrvatski savez udruga invalida rada partner je Udruzi MOBBING koja je nositelj projekta.

Cilj projekta je unaprijediti kapacitete partnerskih udruga umirovljenika i kulturno umjetničkih partnerskih udruga za osmišljavanje, unapređenje i provedbu programa aktivnog starenja i međugeneracijskih programa kako bi se povećala kvaliteta života i socijalna uključenost umirovljenika s područja grada Zagreba. Odlazak u mirovinu kao proces isključenja s tržišta rada značajno povećava osjećaj socijalne isključenosti umirovljenika jer se oni često više ne osjećaju korisnim članovima društva, a slabi i njihov materijalni status, što se ovim projektom želi promijeniti kroz zapošljavanje umirovljenika, odnosno njihovo ponovno uključivanje u svijet rada. Aktivnost koju provodi Hrvatski savez udruga

invalida rada je održavanje kreativnih radionica za starije osobe, umirovljenike odnosno osobe s invaliditetom-invalidne osobe. U periodu od 01. siječnja do 31. prosinca održali smo 48 kreativnih radionica. Također smo organizirali tri on-line izložbe u kojoj smo predstavili radove koji su nastali na radionicama. Cilj kreativnih radionica je osmisliti razne edukativne programe kojima se nastoji postići stvaralaštvo, cjeloživotno učenje, kreativno izražavanje i korištenje slobodnog vremena, a kako bi se unaprijedio život starijim osobama.

Programi radionica osim praktičnog rada uključuju i izložbe na kojima se predstavljaju rezultati nastali tijekom trajanja programa.

Kroz vrijeme provedeno u nekoj od radionica, te različitih mogućnosti osobnog sudjelovanja i stvaranja, polaznicima se omogućuje da osvijeste kreativnost, obogate svoj život, upoznaju se s novim ljudima, druže se i podižu kvalitetu svog života. Ističemo da s obzirom na to da je prošla godina dana od početka provedbe programa možemo reći da su korisnici izrazito zadovoljni i sretni. Svaka radionica organizirala se u dogovoru s njima. Pitalo ih se što bi htjeli raditi i što bi ih veselilo. Korisnice su sretno što su popunile slobodno vrijeme i obogatile društveni život. Polaznice su se zbližile i sretno su da mogu doći petkom na kreativnu radionicu.

PROGRAM „INFORMIRANI I SIGURNI U TREĆOJ ŽIVOTNOJ DOBI“

Dvogodišnji program usmjeren unaprijeđenju kvalitete života i zaštiti prava starijih osoba za 2021. i 2022. godinu.

Programom se organiziraju dnevne aktivnosti uz informiranje starijih osoba o mogućnosti štetnosti ugovora o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju i osvješćivanje javnosti o nužnosti

borbe protiv nasilja nad starijim osobama.

Razdoblje provedbe Programa je od 01. siječnja 2021. do 31. prosinca 2022. godine. Program provode Hrvatski savez udruga invalida rada i Udruga invalida rada Pakrac – Lipik, te je njegova vrijednost 188.000,00 kn za dvije godine, odnosno 94.000,00 kn za godinu dana provedbe. Partneri na Programu su Udruga invalida rada Istre i Društvo invalida rada Krapina. **Opći cilj programa** je doprinijeti podizanju kvalitete života starijih osoba, invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom; direktno pridonijeti jačanju socijalne uključenosti u lokalnu zajednicu i doprinijeti socijalnoj skrbi za istu kategoriju osoba koja je socijalno isključena po dvije osnove zbog starosti i zbog invaliditeta.

U odnosu na prijedlog projekta, te na prijedlog Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, izmijenili smo planirane aktivnosti s obzirom na korona virus i epidemiološku situaciju u Republici Hrvatskoj. Naime, prvotnim prijedlogom projekta bilo je predviđeno održavanje radionica s korisnicima, predavanja, organiziranje izleta, međutim s obzirom na situaciju to nije bilo moguće. Aktivnosti smo prenamijenili na pružanje pomoći najugroženijim korisnicima u vidu kupnje namirnica, higijenskih i kućanskih potrepština, održavanja predavanja putem web platforme Zoom, on line prezentacija i informiranja članova telefonskim putem. Uz navedene promjene planirane programske aktivnosti su ostvarene u cijelosti.

Mjerljivi rezultati Programa:

- 40 osoba starije životne dobi sa smanjenom razinom socijalne isključenosti (starije osobe direktno uključene u Program kroz usluge organiziranja dnevnih aktivnosti, edukacija, informiranja, osnaživanja, podjela paketa pomoći),
- 100 članova obitelji starijih osoba s povećanom kvalitetom života, jer im je omogućeno pomirenje svog poslovnog i privatnog života
- informirano 60 članova Udruge o mogućim štetnostima ugovora o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju
- 1.000 građana na području Požeško – slavonske županije senzibilizirano o problemima osoba starije životne dobi
- 1 novozaposlena osoba (kroz Program)
- 7 x medijska promocija (radio, televizija, lokalne tiskovine)
- osnažena Udruga za daljnju provedbu programa/projekata

Glavne aktivnosti programa

- Sastanci programskog tima na kojima su se planirali zadaci i aktivnosti, te njihova provedba i praćenje tijeka provedbe (12)

- zapošljavanje osobe koja je odgovorna za organiziranje aktivnosti u Udruzi (2x)
- izrada plakata i letaka (broj plakata: 10, broj letaka: 150)
- Provedba edukativnih radionica
- Sudjelovanje zaposlenika na edukacijama, seminarima, radionicama
- informiranje o mogućim štetnostima Ugovora o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju
- informiranje o nužnosti borbe protiv nasilja nad starijim osobama
- organiziranje usluga pomoći u kući kojim će se osigurati pomoć korisnicima kroz dostavu gotovih obroka ili dostavu namirnica i lijekova ili drugom odgovarajućom uslugom
- telefonski kontakt s korisnicima za pružanje podrške članovima Udruge
- Informiranje korisnika i pravno savjetovanje i podrška korisnicima

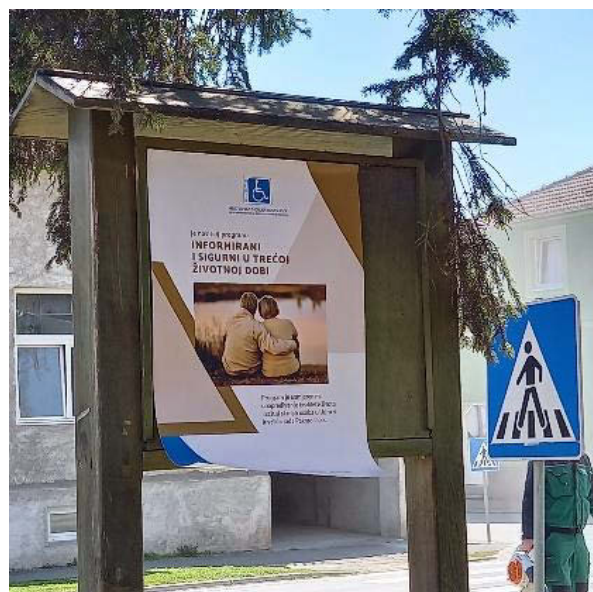
Broj i struktura korisnika po aktivnostima

Tijekom prve godine provedbe Programa u programske aktivnosti uključeno je ukupno 45 izravnih korisnika. Svi korisnici su starije životne dobi, odnosno stariji od 65 godina.

Prema spolu podjednak je broj žena i muškaraca dok prema dobi to su osobe starije od 65 godina. Korisnici starije životne dobi javljaju se s pitanjima i problemima vezanim za rješavanje mirovinskog osiguranja, zdravstvenih usluga, obiteljskog zakona, obiteljskog nasilja i zanemarivanja, za pravnu podršku i savjet, tumačenje dobivenih rješenja zbog njima nejasne stručne terminologije dok odrasle osobe srednje životne dobi ponajviše traže pravne savjete vezane za ostvarivanje prava na invalidske mirovine, vještačenja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja. Često se odrasli u radno aktivnoj dobi javljaju zbog diskriminacije na radnom mjestu dok se stariji javljaju zbog diskriminacije i zlostavljanja od strane obitelji. Korisnici se prvenstveno javljaju zbog neznanja i neinformiranosti o osnovnim pravima i povlasticama. Kada se upoznaju s pravima i povlasticama koje im pripadaju na osnovi invaliditeta, korisnicima najčešće ostaje pitanje kako i kojom birokratskom procedurom ostvariti svoja prava. Korisnicima se pružaju prvenstveno socijalne usluge informiranja i pravnog savjetovanja iz područja rada, mirovinskog osiguranja, socijalne skrbi, obiteljskog zakona, zdravstva.

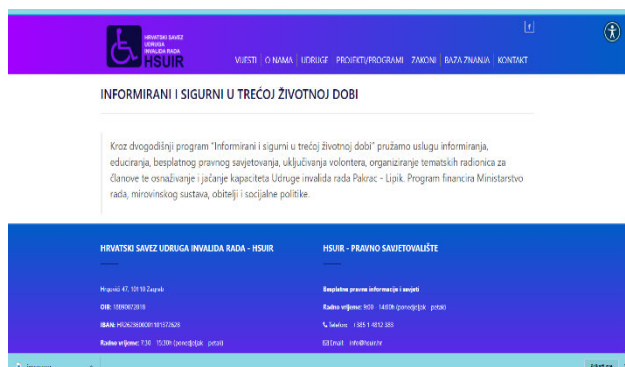
Vidljivost Programa - tiskani plakati i brošure o Programu

Izradili smo i tiskali 10 plakata i 150 brošura Programa

Vidljivost Programa - Web stranica HSUIR-a i UIR Pakrac – Lipik

Internet stranica HSUIR – a Lipik

Podijeljeni paketi pomoći prehrambenih, higijenskih i kućanskih potrepština

- Paketi pomoći podijeljeni su 4 puta u 2021. godini i to u ožujku, srpnju, listopadu i prosincu 2021. godine.
- Pomoć je podijeljena korisnicima, članovima Udruge koji su u teškoj ekonomskoj situaciji.

Utjecaj projekta na korisnike

Smatramo da se provedbom programa na području Pakraca i Lipika pozitivno utjecalo na korisnike i na podizanje kvalitete njihovog života. Korisnici su osamljeni i bez posebnih aktivnosti koji bi ih uključivali u život zajednice. Posebno u doba korona virusa kada je bio smanjen socijalni kontakt osjećali su se još više osamljeno. Iz tih razloga je Udruga puno doprinijela kontaktiranjem svojih korisnika, podjelom pomoći, savjetima i interesantnim predavanjima. Dolaskom toplijeg vremena korisnici su se počeli i družiti u Udruzi, sve u skladu s epidemiološkom mjerama. Projektom se doprinosi povećanju socijalne uključenosti i integraciji u život zajednice korisnika.

RAZVOJEM MREŽE SOCIJALNIH USLUGA ZAJEDNO STVARAMO PROSTOR ZA KVALITETNIJE ŽIVLJENJE OSOBA S INVALIDITETOM

U razdoblju od 01. lipnja 2021. – 31. listopada 2021. godine Hrvatski savez udruga invalida rada je zajedno u partnerstvu s Centrom za socijalnu skrb Zagreb provodio program „Razvojem mreže socijalnih usluga zajedno stvaramo prostor za kvalitetnije življenje osoba s invaliditetom“ odobrenog u okviru poziva „Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju organizacije civilnog društva“ Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Partnerstvo se

temeljilo na kvaliteti i konkretnim zajedničkim izazovima koji su se rješavali stručnim suradničkim pristupom kroz dobru komunikaciju, razumijevanje i uvažavanje. Razmjena iskustva i pozitivna praksa doprinijeli su pristupu problemu i razvoju rješavanja problema.

Opći cilj programa je doprinijeti unapređenju razvoja i širenja mreže socijalnih usluga u lokalnoj zajednici kako bi se unaprijedila kvaliteta življenja osoba s invaliditetom dok su **specifični ciljevi** - povećanje kvalitete usluga, razvoj kapaciteta udruga kao pružatelja socijalnih usluga, razvoj suradničkih odnosa različitih pružatelja usluga, jedinica područne i lokalne samouprave i lokalnih udruga, te senzibilizacija javnosti.

Relevantnost programa

Iz svakodnevne radne prakse evidentno je da je i dalje velik broj osoba s invaliditetom socijalno isključen unatoč uloznim naporima, te da je zajednički rad na povećanju kvalitete življenja invalida rada i osoba s invaliditetom kroz unapređenje i razvijanje mreže socijalnih usluga neophodan. Hrvatska se ratificiranjem Konvencije o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda i Fakultativnog protokola uz Konvenciju 2007. godine obvezala na poštivanje međunarodnog ugovora kao dijela pravnog poretka RH prema Ustavu i na snazi je iznad zakona. Konvencija je utemeljena na modelu ljudskih prava i socijalnom modelu priznajući puni opseg prava osobama s invaliditetom bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi pružajući mogućnost kreiranja, izbora i kontrole vlastitih života neovisno o stupnju i vrsti oštećenja.

Glavne aktivnosti programa

- Sastanci programskog tima na kojima su se planirali zadaci i aktivnosti, te njihova provedba i praćenje tijekom provedbe (5)
- Informiranje korisnika (informirano oko 10 000 korisnika, članova udruga osoba s invaliditetom)
- Pravno savjetovanje i podrška korisnicima (pravno savjetovano 228 korisnika (M:121, Ž:107))
- Sudjelovanje zaposlenika na edukacijama i radionicama (na 10 radionica sudjelovalo 5 zaposlenika (M:1, Ž:4))
- Obilazak udruga članica i pružanje tehničke podrške: Popuštanjem mjera i poboljšanjem situacije vezane uz covid 19 organiziran je i proveden terenski rad te je voditeljima udruga pružena podrška u radu s ciljem unaprjeđenja pružanja socijalnih usluga korisnicima, obišteno je 7 temeljnih udruga
- Provedba anketnog upitnika (proveden u 5 udruga, obuhvaćeno 70 ispitanika (M:, Ž:))

Aktivnost	Broj aktivnosti	Broj korisnika
<i>Sastanci programskog tima</i>	5	7 članova programskog tima
<i>Informiranje korisnika i javnosti</i>	Na svakodnevnoj bazi putem web stranice, Facebook stranice, časopisa informacije, na upit građana telefonski i putem elektroničke pošte	Oko 10 000 korisnika
<i>Pravno savjetovanje korisnika</i>	228	228
<i>Sudjelovanje zaposlenika na edukacijama, seminarima, radionicama, skupovima</i>	10	5
<i>Provedba anketnog upitnika</i>	70	70
<i>Terenski obilazak udruga</i>	5	20
<i>Evaluacija</i>	1	7 članova programskog tima i članovi predsjedništva

PROJEKT ŠIRENJE USLUGE OSOBNE ASISTENCIJE ZA OSOBE S INVALIDITETOM – UP.02.2.2.14.0112 I TROGODIŠNJI PROGRAM “OSIGURAVANJE OSOBNOG ASISTENTA ZA OSOBE S NAJTEŽOM VRSTOM I STUPNJEM INVALIDITETA“

Usluga osobne asistencije predstavlja pružanje potpore osobama s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta u provođenju aktivnosti svakodnevnog življenja i samozbrinjavanja.

Usluga osobne asistencije putem ESF projekta pruža se za 14 korisnika, od kojih su četiri ženske osobe i deset muških osoba. Za pružanje usluge osobne asistencije zaposleno je 14 osobnih asistenata.

Usluga putem nacionalnog projekta pruža se za 6 korisnika od kojih su četiri muške osobe i dvije ženske osobe. Za pružanje usluge osobne asistencije

zaposleno je 6 osobnih asistenata.

Usluga se pruža u trajanju pola radnog vremena mjesečno prema unaprijed utvrđenom planu rada korisnika, a o pruženoj usluzi osobni asistent vodi evidenciju.

„ZAJEDNO POSTAJEMO JAČI“

Hrvatski savez udruga invalida rada je kroz projekt „Zajedno postajemo jači“ želio prije svega pozitivno utjecati na kvalitetu življenja invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom te osoba starije životne dobi na području Zagrebačke županije. S obzirom na smanjenje financijskih sredstava smanjile su se i projekte aktivnosti u odnosu na projektni prijedlog, no mišljenja smo kako smo sukladno financijskim sredstvima proveli najvažniji dio aktivnosti. Kao jedna od glavnih aktivnosti bila je naglasiti razliku između doživotnog i dosmrtnog uzdržavanja kao i moguće pravne posljedice sklapanja istih. Ujedno je cilj projekta bio senzibilizirati javnost o pravnim posljedicama ugovora o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju, educirati osobe s invaliditetom o važnosti zajedništva i podrške te važnosti podrške institucija kad zakaže obitelj. Kako bi se što više osoba starije životne dobi pravodobno i pravovaljano informiralo o posljedicama ugovora o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju izvršni direktor Saveza, Leke Sokolaj gostovao je na radio Informativni centar Zaprešić - ZFM u emisiji Aktualno. Zajedničke značajke ugovora o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju su dvostrana obaveza, naplata, aleatorna neizvjesnosti glede trajanja. Međutim, postoji i bitna razlika između doživotnog i dosmrtnog uzdržavanja. Kod dosmrtnog ugovora o uzdržavanju odmah po zaključenju ugovora davatelj uzdržavanja ima ovlaštenje da se upiše vlasnikom nekretnine, upravo iz tog razloga ugovor o dosmrtnom uzdržavanju je jako opasan za primatelja uzdržavanja. Kod ugovora o doživotnom uzdržavanju, davatelj uzdržavanja stječe pravo

upisa vlasništva tek nakon smrti primatelja uzdržavanja i ovaj ugovor je puno povoljniji za primatelja uzdržavanja. Sklapanje ugovora o dosmrtnom uzdržavanju rizičan je pravni posao za primatelje uzdržavanja, najčešće su to starije osobe, te ih čini izuzetno ranjivima. Brojni su primjeri zlouporaba ovih ugovora i često starije osobe, nažalost,

preminu brzo nakon njihovog sklapanja, u slučajevima kada se davatelji uzdržavanja ne pridržavaju svojih obveza. Stoga, prilikom sklapanja ovakvih ugovora uvijek se treba posavjetovati s pravnikom. Pravnik je naglasio kako uvijek u Savezu imaju besplatnu pravnu pomoć i savjetovanje. Ujedno je pravnik tijekom 2021. godine Hrvatskog saveza udruga invalida rada kontinuirano je provodio pravno savjetovalište, a programski tim je informirao korisnike o svim pravima koje mogu ostvariti kao invalidi rada, ostale osobe s invaliditetom te osobe starije životne dobi. Veliki broj pravnih savjeta dijeljen je telefonom i mailom, naime zbog situacije s pandemijom virus COVID – 19 i pridržavanje mjera Stožera civilne zaštite broj osoba u prostoru Hrvatskog saveza udruga invalida rada reducirana je i smanjena na najmanju moguću mjeru. Broj starijih osoba i osoba s invaliditetom koji su se žalili na povećanje nasilja, nažalost rastao je tijekom 2021. godine zbog zatvorenih prostora, nemogućnosti izlaska, očuvanja zdravlja jer pripadaju rizičnoj skupini za zarazu virusom COVID -19. Pandemija je postala nažalost izgovor za sve, pa i za nasilje i zanemarivanje. Povodom obilježavanja Međunarodnog dana osoba s invaliditetom, Međunarodnog dana volontera i Međunarodnog dana ljudskih prava, Zagrebačka županija organizirala je Dan udruga Zagrebačke županije *online* tribinom pod nazivom „Životni izazovi u doba pandemije“ putem Zoom aplikacije. Na tribini je aktivno sudjelovao i Hrvatski savez udruga invalida rada.

EU fondovi 2021.-2027.

KOLIKO SREDSTAVA?

Europska sredstva dodjeljuju se u sklopu sedmogodišnjih financijskih razdoblja ili perspektiva te smo upravo na početku novog financijskog razdoblja 2021.-2027. Omotnica proračuna Europske unije najveća je do sada te iznosi 1 824,3 milijardi eura, a **za Republiku Hrvatsku na raspolaganju je više od 25 milijardi eura u tekućim cijenama.**

IZ KOJIH IZVORA?

Sredstva koja će državama članicama biti dostupna u financijskom razdoblju 2021.-2027. dodjeljuju se iz dva izvora. Jedan je uobičajen i nazivamo ga **Višegodišnjim financijskim okvirom** (VFO) koji se programira za sedmogodišnje razdoblje, dok je drugi izvor novost koja se pokazala potrebnom zbog krize uzrokovane koronavirusom. Taj je izvor **EU sljedeće generacije** (*Next Generation EU*; NGEU). Sredstva dodijeljena iz VFO-a iznose 1 074,3 milijardi eura, dok se 750 milijardi eura financira iz instrumenta NGEU-a. Od 750 milijardi eura u sklopu NGEU, 390 milijardi eura odnosi se na bespovratna sredstva dok se 360 milijardi eura odnosi na zajmove državama članicama. **Sredstva dodijeljena Republici Hrvatskoj za financijsko razdoblje 2021.-2027. u tekućim cijenama iznose više od 14 milijardi eura iz VFO-a te nešto više od 11 milijardi eura iz NGEU.** Značajan dio navedenih sredstava odnosi se upravo na fondove koji će se provoditi sukladno **Uredbi o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike** (dalje u tekstu: Uredba o zajedničkim odredbama / CPR). Za više informacija molimo pogledati: **Zakonodavni paket za Kohezijsku politiku za razdoblje 2021.-2027.**

ZA KOJA PODRUČJA?

Iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) financiranje je moguće za ulaganja u infrastrukturu; istraživanje i inovacije, produktivna ulaganja u MSP-ove i ulaganja usmjerena na očuvanje postojećih i otvaranje novih radnih mjesta, opremu, softver i nematerijalnu imovinu te umrežavanje, suradnju i razmjenu iskustava.

Iz Kohezijskog fonda (KF) podupiru se ulaganja u području prometa i okoliša, uz poseban naglasak na obnovljivu energiju te ulaganja u TEN-T.

Europskim socijalnim fondom plus (ESF+) podupire se veći pristup zaposlenju, modernizacija institucija i usluga tržišta rada, promicanje rodno uravnoteženog sudjelovanja na tržištu rada, promicanje prilagodbe radnika, poduzeća i poduzetnika promjenama, veća kvaliteta, uključivost i djelotvornost sustava obrazovanja i osposobljavanja te njihova relevantnost za tržište rada, promicanje jednakog pristupa kvalitetnom i uključivom obrazovanju i osposobljavanju s naglaskom na skupine u nepovoljnom položaju, promicanje cjeloživotnog učenja.

DANI OTVORENIH VRATA EU PROJEKATA 2021.

od 20. do 30. studenoga

SAZNAJ VIŠE

Iz Fonda za pravednu tranziciju (FPT) mjere su posebno usmjerene na produktivna ulaganja u MSP-ove, ulaganja u aktivnosti istraživanja i inovacija te poticanje prijenosa naprednih tehnologija; ulaganja u uvođenje tehnologije i infrastrukture za čistu energiju po pristupačnoj cijeni i smanjenje emisija stakleničkih plinova; ulaganja u digitalizaciju; ulaganja u unapređenje kružnoga gospodarstva te ulaganja u dokvalifikaciju i prekvalifikaciju radnika.

KADA?

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, u suradnji s Europskom komisijom, nadležno je tijelo za izradu strateških programskih dokumenata nacionalne razine za financijsko razdoblje 2021.-2027. te za programiranje nove generacije programskih dokumenata, i sukladno tome pripremu institucionalnog okvira za njihov postupak izrade. Također, u konzultaciji i suradnji s nadležnim tijelima, izrađena je indikativna lista prioriteta za financijsko razdoblje 2021.-2027.

GDJE SE MOŽE DOBITI VIŠE INFORMACIJA?

- Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije diljem Hrvatske organizira **informativno-edukativna događanja pod nazivom „EU fondovi 2021.-2027. – Nove prilike“**, u sklopu kojih će informirati zainteresiranu javnost o mogućnostima financiranja projekata sredstvima EU fondova iz nove financijske perspektive 2021.-2027. te predstaviti tijek pripreme strateških dokumenata koji su preduvjet za korištenje EU fondova u novom financijskom razdoblju.
- Upiti vezano za mogućnosti korištenja EU fondova mogu se slati na mail adresu: fondovi@mrrfeu.hr

P R A V N E I N F O R M A C I J E

Nova minimalna plaća za 2022.

U Narodnim novinama broj **117/2021** objavljena je **Uredba o visini minimalne plaće za 2022. godinu** koja stupa na snagu 1. siječnja 2022. godine. Uredbu je donijela Vlada Republike Hrvatske, a na temelju članka 6. **Zakona o minimalnoj plaći** (NN, br. 118/18). Visina minimalne plaće za razdoblje **od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. godine** utvrđuje se u **bruto iznosu od 4.687,50 kuna**, što je uvećanje iznosa minimalne plaće za 2022. godinu u odnosu na 2021. godinu od 437,50 kuna u bruto iznosu.

Godišnji popis imovine i obaveza (inventura) za 2021.

Udruge moraju godišnji popis imovine i obaveza provesti krajem svake poslovne godine, tj sa stanjem na dan 31. prosinca poslovne godine.

Program rada i financijski plan za 2022.

Udruga koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obavezna je izraditi godišnji program rada i financijski plan za njegovu provedbu za 2022. godinu. Financijski plan sastoji se od: plan prihoda i rashoda, plana zaduženja i otplata i obrazloženje financijskog plana. Financijski plan donosi najviše tijelo udruge, odnosno tijelo koje je temeljem statuta za to ovlašteno, najkasnije do 3. prosinca 2021. godine za 2022. godinu.

Potvrda o isplaćenim naknadama

Udruga koja je tijekom 2021. godine isplaćivala naknade vanjskim suradnicima (honorare, autorske naknade i sl.) dužna je dati fizičkim osobama potvrdu o tim isplatama. Naziv te potvrde je "Potvrda o isplaćenom primitku, dohotku, uplaćenom doprinosu, porezu na dohodak i prirezu za 2021. godinu". Navedena potvrda se mora dostaviti vanjskim suradnicima do 31. siječnja 2022.

Osiguravanje pregleda vida radnika koji rade na poslovima koji se obavljaju s računalom je sukladno članku 19. novog Pravilnika o zaštiti na radu radnika izloženih statodinamičkim, psihofizičkim i drugim naporima na radu (Nar. nov br. 73/2021) određeno kako poslodavac (pa tako i udruga) je obavezan osigurati pregled radnika kod specijaliste medicine rada i medicine rada i sporta:

- prije početka zapošljavanja na poslovima koji se obavljaju s računalom;
- svakih pet godina do 45 godine života i svake tri godine nakon 45 godine života radnika;
- na zahtjev radnika, zbog tegoba koje bi mogle biti posljedica rada s računalom, odnosno sa zaslonom.

Radnici imaju pravo na pregled vida kod specijaliste oftalmologije/oftalmologije i optometrije ako se pri pregledu utvrdi da je specijalistički pregled potreban. Potrebna financijska sredstva za provedbu navedenih mjera odnosno za zdravstvene preglede, ne smije ići na teret radnika.

Pravo radnika na odmor (pauzu, stanku) prema odredbama Zakona o radu, punoljetni radnik koji najmanje šest sati dnevno, ima svakog radnog dana pravo na odmor (stanku) od najmanje trideset minuta, koja se uračunava u radno vrijeme, osim ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Maloljetnik koji radi najmanje četiri i pol sata dnevno, ima svakog dana pravo na odmor (stanku) od najmanje trideset minuta neprekidno, koja se uračunava u radno vrijeme.

Radnica koja doji dijete, tijekom rada u punom radnom vremenu, ima pravo na stanku za dojenje djeteta u trajanju od dva sata dnevno.

Zapošljavanje korisnika obiteljske mirovine je zadnjim izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (Nar. nov br. 84/2021) propisano da se više mirovina NE obustavlja korisniku obiteljske mirovine koji se tijekom korištenja prava zaposli do polovice punog radnog vremena.

Izmjene Zakona o volonterstvu je u Narodnim novinama br. 84/2021 objavljen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o volonterstvu koji je stupio na snagu 31. srpnja 2021.

Značajnije novine koje su propisane izmjenama i dopunama Zakona su sljedeće:

- redefiniran je i pojam dugotrajnog volontiranja kako bi bolje odgovarao realnom stanju, a uz to omogućeno je i dugotrajno volontiranje maloljetnih volontera;
- definirani su određeni pojmovi važni za volonterstvu kao što su;
- volontiranje poslovnog subjekta, koordinator volontera, program volonterskog centra;
- definirane su odredbe koje su u primjeni izazvale nedoumice, poput odnosa volontiranja i pripravničkog staža;
- proširen je broj članova Nacionalni odbor za razvoj volonterstva te je uređeno i imenovanje zamjena članova.

AKTUALNE VIJESTI U RAZDOBLJU

OD 01. SRPNJA 2021. DO 31. PROSINCA 2021.

LUKA BOGDAN U “DOBRO JUTRO, HRVATSKA”: 950 MILIJUNA KUNA INVESTIRANO U RAZVOJ CIVILNOGA DRUŠTVA

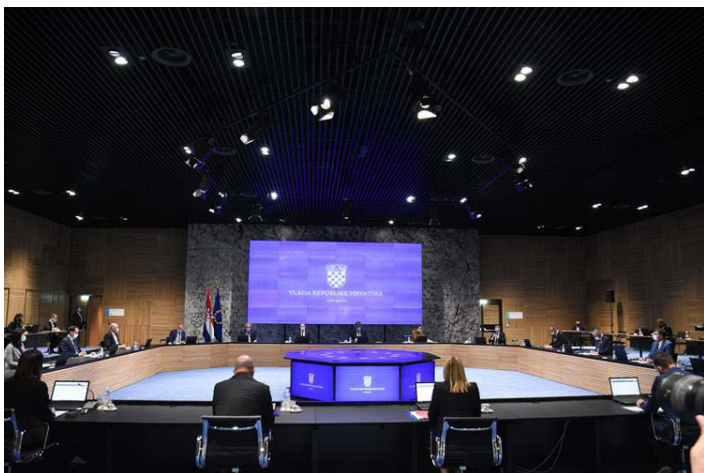
Luka Bogdan, zamjenik upraviteljice Nacionalne zaklada za razvoj civilnoga društva za programe Europske unije, danas je u gostovanju u emisiji HRT-a “Dobro jutro, Hrvatska” govorio o financiranju projekata iz Europskog socijalnog fonda, o tome koliko smo uspješni u tome i koliko su bespovratna sredstva razvila i koliko će razviti STEM područje u Hrvatskoj, kao i brojna druga područja.

Luka Bogdan u izlaganju o povlačenju sredstava iz Europskog socijalnog fonda prije

svega istakao je niz pokazatelja: u proteklom financijskom razdoblju ukupan iznos investicija u razvoj civilnoga društva iznosio 950 milijuna kuna koji su uloženi u provedbu 750 projekata. Od toga iznosa gotovo 93 milijuna kuna uloženo je u provedbu 44 projekta za razvoj STEM-a, koje prati Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, a tijekom ovoga tjedna ugovorit će se provedba još 9 ugovora vrijednih više od 20 milijuna kuna za popularizaciju STEM-a.

Kako razvijaju STEM područje kod osnovnoškolaca u ogulinskom području videovezom govorili su Tatjana Grgurić, voditeljica projekta STEM BAJKA i Marijan Tonković, predsjednik Udruženje pedagoga tehničke kulture iz Ogulina, koji već godinu dana provode projekt sufinanciran iz Europskog socijalnog fonda, u okviru kojeg su proveli 160 edukacija te pokrenuli podcast emisiju u kojoj su gosti poznate osobe u području STEM-a koji na zanimljiv, interaktivan i praktičan način prezentiraju STEM područja. Kao ambasador projekta i podcasta angažiran je i Robert Knjaz kako bi pomogao da poruke podcasta dopru do što šire ciljane publike.

O tome što je STEM, o važnosti STEM-a u obrazovanju govorio je i Luka Bogdan istaknuvši da uz provedbu 163 projekta iz kulture, 16 tisuća besplatnih radionica za umirovljenike, 4300 braniteljske izvaninstitucionalne pomoći, važan pokazatelj vrijednosti provedbe projekata financiranih iz Europskog socijalnog fonda leži u tome da će omogućiti 40 tisuća mjesta na STEM radionicama mladima iz svih socijalnih slojeva i svih područja Hrvatske kao zalog da pristup obrazovanju mladih o ovom važnom području bude dostupan svima.

VLADA RH USVOJILA PRIJEDLOG ZAKLJUČKA O PODRŽAVANJU DONOŠENJA MJERA AKTIVNE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA ZA 2022. GODINU

Na 92. sjednici Vlade Republike Hrvatske, održanoj u četvrtak, 23. prosinca 2021. je, između ostaloga, usvojen Prijedlog zaključka o podržavanju donošenja Mjera aktivne politike

zapošljavanja za 2022. godinu iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Također, prihvaćen je Prijedlog odluke o donošenju Nacionalnog plana izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027. godine i pripadajućeg Akcijskog plana te Prijedlog odluke o donošenju Nacionalnog plana borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2027. godine i pripadajućeg Akcijskog plana.

Prijedlogom zaključka o podržavanju donošenja **Mjera aktivne politike zapošljavanja za 2022. godinu** proširuje se mjera samozapošljavanja kojom bi se potaknuo povratak građana koji su iselili iz Hrvatske. Novom mjerom osigurava se kvalificirana radna snaga diljem Hrvatske, kroz dva oblika poticaja – **poticaj za povratnike iz EGP i poticaj za ekonomsku migraciju iz visokorazvijenih dijelova zemlje u one gospodarski slabije razvijene**. Primjerice, hrvatski državljani povratnici u dobi do 60 godina iz EU, uz ostvarenu mjeru samozapošljavanja dobivaju poticaj od **50 tisuća kuna** za povratak u Hrvatsku te uz pokretanje vlastitog posla mogu ostvariti do ukupno **200 tisuća kuna**. Drugi oblik poticaja tiče se ekonomskih migracija unutar Hrvatske te uz sredstva ostvarena kroz samozapošljavanje, do najviše 150 tisuća kuna, ostvariti i **25 000 kuna** poticaja za preseljenje. „Provedbom mjera aktivne politike zapošljavanja nastojimo kontinuirano poticati gospodarski razvoj, a samim time i nova zapošljavanja. Uz pomoć mjera direktno utječemo i na otvaranje novih te kvalitetnih radnih mjesta“, napomenuo je ministar Josip Aladrović.

Mjere aktivne politike zapošljavanja u 2022. godini će biti usmjerene na poticanje zapošljavanja, samozapošljavanja, osposobljavanja i obrazovanja u cilju povećanja zapošljivosti i zadržavanja u zaposlenosti, a doprinijet će gospodarskom napretku i stabilnosti, a odgovorit će na izazove na tržištu rada i potrebe gospodarstva kroz osam intervencija. Također, ministar Aladrović je podsjetio da je u Mjere aktivne politike zapošljavanja od listopada 2016. do studenoga 2021. godine uloženo **5,7 milijardi kuna** te je uključeno **175 tisuća osoba**.

Nacionalni plan izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027. predstavlja nastavak strateškog planiranja na području promicanja prava osoba s invaliditetom s dostignutim standardima na globalnoj razini. Nacionalnim planom prioritet je stavljen na područja intervencija i definiranje mjera od utjecaja na borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti koje jamče bolje uvjete života socijalno osjetljivim skupinama stanovništva. Mjere obuhvaćaju područja intervencije u djelokrugu zdravstvene zaštite, odgoja i obrazovanja, mirovinskog sustava, stambenu politiku, socijalni sustav, regionalni razvoj, organizacije civilnog društva te kulturu, sport i

informatizaciju s ciljem provedbe različitih aktivnosti usmjerenih na suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti. **Nacionalni plan izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027.** predstavlja nastavak strateškog planiranja na području promicanja prava osoba s invaliditetom s dostignutim standardima na globalnoj razini. Dokument ujedno predstavlja i okvir za provedbu UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom. Također, u potrebi za daljnjim poboljšanjem kvalitete života osoba s invaliditetom, Nacionalnim planom 2021. - 2027. obuhvaćena su sva područja života kao što su odgoj i obrazovanje, rad i zapošljavanje, zdravstvo, socijalna skrb, turizam i sport, međunarodna suradnja, partnerstvo državne i javne uprave s udrugama osoba s invaliditetom, sigurnost u kriznim situacijama, pristupačnost okruženja i prijevoza te pristup digitalnim sadržajima i uslugama.

SASTANAK STRUČNOG SAVJETA PRAVOBRANITELJICE SA PREDSTAVNICIMA MINISTARSTVA

Zbog iskazane zabrinutosti članova Stručnog savjeta pravobraniteljice za osobe s invaliditetom održan je radni sastanak sa predstavnicima Ministarstva rada, mirovinskog sustava obitelji i socijalne politike vezano za mogućnosti prijave aktivnosti i projekata organizacija i udruga osoba s invaliditetom na natječaje budućeg financijskog razdoblja financirane sredstvima iz fondova Europske unije.

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O OSOBNOJ ASISTENCIJI

Sastanak Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga Zakona o osobnoj asistenciji održao se 14. srpnja 2021. godine i 08. prosinca 2021. godine putem Zoom platforme dok se 16. prosinca 2021. godine održao Radni sastanak u Ministarstvu rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Član Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga Zakona o osobnoj asistenciji je izvršni direktor Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Leke Sokolaj.

MEĐUNARODNI DAN LJUDSKIH PRAVA - 10. PROSINCA

Međunarodni dan ljudskih prava obilježava se svake godine 10. prosinca, na dan kada je Opća skupština UN-a 1948. godine usvojila Opću deklaraciju o ljudskim pravim

Međunarodni dan ljudskih prava obilježava se svake godine 10. prosinca, na dan kada je 1948. godine potpisana Opća deklaracija Ujedinjenih naroda o ljudskim pravima, dokument kojim je prvi put u povijesti čovječanstva priznato pravo svih ljudi na život, slobodu i sigurnost bez

ikakvih razlika. **Općom deklaracijom o ljudskim pravima** štite se građanske, političke, ekonomske, socijalne i kulturne slobode i prava čovjeka, od prava na život do prava na dostojanstvo. Načela Opće deklaracije u svojim odredbama sadržavaju najviše standarde zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ljudska prava ključan su preduvjet izgradnji mirnih, stabilnih i razvijenih društava. Obilježavanje Međunarodnog dana ljudskih prava simbolizira neprestanu borbu za očuvanjem postignutog napretka u području ljudskih prava te u isto vrijeme podsjeća na potrebu stalnog ulaganja napora u podizanje svijesti i aktivno zalaganje za zaštitu i promicanje ljudskih prava.

SASTANAK STRUČNOG SAVJETA PRAVOBRANITELJICE ZA OSOBE S INVALIDITETOM

Posljednji sastanak IV. saziva Stručnog savjeta pravobraniteljice za osobe s invaliditetom održan je 6. prosinca 2021. godine. Zbog nepovoljne epidemiološke situacije i ovaj je sastanak mora biti održan u online okruženju. Tijekom sastanka na kojem su sudjelovali svih 15 članica i članova

Stručnog savjeta razgovaralo se o aktualnim temama za osobe s invaliditetom, djecu s teškoćama u razvoju i njihove obitelji. Pravobraniteljica Slonjšak uvodno se zahvalila svim članovima i članicama, kao i njihovim zamjenama, na predanom radi i angažmanu tijekom proteklih vrlo izazovnih 2020. i 2021. godine. Naime, javni poziv za ovaj saziv Stručnog savjeta proveden je u prosincu 2019. godine. Nažalost, brojne aktivnosti Stručnog savjeta bile su realizirane kroz online oblike sastanaka, međutim cjelokupni rad i ovog saziva Stručnog savjeta je značajno doprinio i obogatio rad institucije Pravobranitelja za osobe s invaliditetom. Kao dio posebne teme razmatrane su dostupne informacije o mogućnostima budućeg financiranja projekata iz fondova Europske unije o čemu je više članica i članova Stručnog savjeta izrazilo svoju zabrinutost budući da Republika Hrvatska višemjesečno kasni s donošenjem različitih strateških dokumenata. Jedan od njih je i Nacionalni plan izjednačavanja mogućnosti osoba s invaliditetom od 2021. do 2027. godine. Naime, zbog takvih kašnjenja vrlo je izvjesno da će doći posljedično i do kašnjenja s objavom i provođenjem javnih poziva za projekte čime će se izravno ugroziti kontinuitet pružanja socijalnih usluga osobama s invaliditetom koje brojne organizacije civilnog društva u svojim sredinama osiguravaju i pružaju svojim korisnicima, a financiraju se upravo projektnim sredstvima iz fondova Europske unije. Veliki dio članova Stručnog savjeta nije zadovoljan s načinom na koji su predstavnici osoba s invaliditetom uključeni u postupke izrade različitih zakonskih, podzakonskih i strateških dokumenata. Prečesto članovi radnih skupina nemaju utjecaj na konačne prijedloge koji se upućuju u postupke savjetovanja sa zainteresiranom javnošću i iako su formalno uključeni u rad njihovi prijedlozi se ne uvažavaju. I Konvencija o pravima osoba s invaliditetom u čl. 4. st. 3. Opće obveze propisuje: *“...U razvoju i provedbi zakona i politika u smislu provedbe ove Konvencije, i u drugim postupcima donošenja odluka koje se tiču osoba s invaliditetom, države stranke će se temeljito savjetovati s osobama s invaliditetom, i u to ih aktivno uključiti, kao i djecu s teškoćama u razvoju, putem organizacija koje ih predstavljaju...”*. Prepoznato je kako se u posljednje vrijeme ova obveza samo formalno izvršava i posebno ne u završnim fazama izrade i donošenja nekog dokumenta. Veliku raspravu opravdano je izazvao i prijedlog novog Zakona o socijalnoj skrbi koji je zbog sadržanih i predloženih rješenja te uvođenja različitih cenusa prepoznat kao korak unatrag kada govorimo o pravima i kvaliteti života osoba s invaliditetom. Vrlo je indikativno da se takvoj ocjeni ovog, još uvijek prijedloga Zakona, slažu akademska zajednica, stručna javnost, predstavnici osoba s invaliditetom i same osobe s invaliditetom.

MEĐUNARODNI DAN VOLONTERA - 05.

PROSINCA

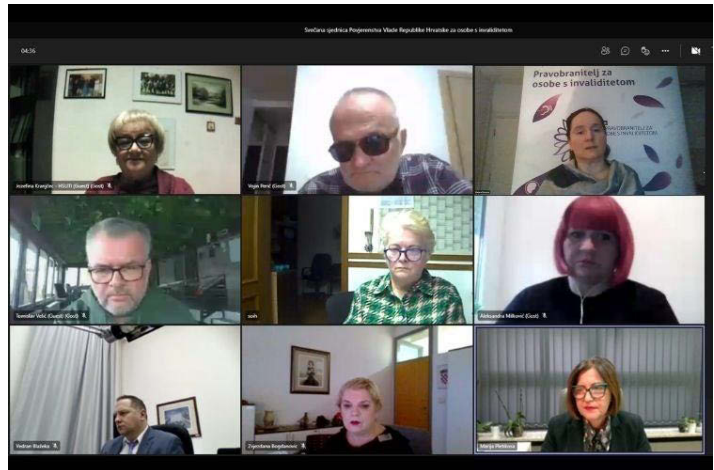
Čestitamo svim volonterkama i volonterima njihov Dan! Opća skupština Ujedinjenih naroda proglasila je 05. prosinac Međunarodnim danom volontera

1985. godine s ciljem isticanja važnosti volontera i njihovog dobrovoljnog rada, te promicanja pozitivne vrijednosti volontiranja. Volontiranje je »prepoznato kao građanska vrlina koja pridonosi razvoju zajednice, izgrađuje osjećaj solidarnosti, pridonosi izgradnji socijalnog i ljudskog potencijala te inicira promjene u društvu« (Ledić, 2007.:9), odnosno ono koje doprinosi društveno-odgovornom ponašanju i razvoju demokracije, pa bi stoga volontiranje mladih trebalo biti jedna od strategijskih odrednica svakog društva.

SVEČANA SJEDNICA POVJERENSTVA VLADE RH ZA OSOBE S INVALIDITETOM

Dana 02. prosinca 2021. Godine održana je putem video konferencije svečana sjednica Povjerenstva Vlade RH za osobe s invaliditetom. Osim članova i članica Povjerenstva, Marije Pletikosa, predsjednice Povjerenstva sa suradnicama, sjednici su nazočili pravobraniteljica za osobe s invaliditetom Anka Slonjšak putem video snimke te Ljubica Lukačić saborska zastupnica. Rasprava se odnosila na Analizu poduzetih aktivnosti u 2021. te vezano uz unaprjeđenje skrbi o osobama s invaliditetom u narednom razdoblju.

MEĐUNARODNI DAN BORBE

PROTIV NASILJA NA ŽENAMA

Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama obilježava se 25. studenoga u znak sjećanja na sestre Mirabal koje je 1960. godine u Dominikanskoj Republici brutalno dao ubiti diktator Rafael Trujillo Sestre Patria Mercedes, Maria Argentina Minerva, Antonia Maria Teresa i Belgica Adela rođene su u Dominikanskoj Republici. Pod imenom

"Las Mariposas" (Leptiri) djelovale su kao političke aktivistkinje i postale vidljivim simbolom otpora diktatorskom režimu Trujilla. Zbog svojih revolucionarnih aktivnosti i borbe za demokraciju i pravdu uhićene su više puta zajedno sa svojim životnim partnerima. Dana 25. studenog 1960. godine Minervu, Patriu i Mariu Teresu likvidirala je Trujillova tajna policija dok su se vraćale iz posjeta zatvoru u kojima su bili pritvoreni njihovi muževi. Sve tri sestre su zadavljene, a tijela su pronađena polomljenih kostiju. Vijesti o njihovom ubojstvu šokirale su i razbjesnile narod Dominikanske Republike. Sestre Mirabal postale su simbolom nacionalnog i feminističkog otpora, a 1999. godine Ujedinjeni narodi su i službeno potvrdili 25. studeni kao Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama. Nasilje nad ženama najrašireniji je oblik ugrožavanja temeljnih ljudskih prava (pravo na život, pravo na privatnost i obiteljski život, pravo na zaštitu dostojanstva, pravo na dom, pravo na slobodu

izražavanja, pravo na život bez mučenja i nečovječnog postupanja i dr.), no, ipak, najveći broj nasilja ostaje neregistriran. Žene se nerado odlučuju prijaviti nasilnika, najčešće zbog straha od izazivanja nasilnika i uzrokovanja još težeg nasilja, ekonomske ovisnosti, niske razine samopouzdanja, mišljenja kako joj ionako nitko ne može pomoći... UN navodi kako je polovica svih ubijenih žena stradalo od svojih sadašnjih ili bivših partnera. U Hrvatskoj je svakih 15 minuta jedna žena fizički zlostavljana. Poražavajuće su to brojke koje bi trebalo češće iznositi u javnost, ako ne zbog pobuđivanja svijesti u javnosti kako je svaki oblik nasilja neprihvatljiv i treba ga prijaviti, onda zbog sjećanja na tri žene čiji je život nasilno prekinut 22. rujna 1999. godine. Ne zatvarajmo oči pred nasilničkim ponašanjem jer takav čin predstavlja ohrabrenje za one koji čine nasilje.

MEĐUNARODNI HUMANITARNI

DAN

Svake godine 23. studenoga, obilježava se Međunarodni humanitarni dan – dan kada se želi ukazati na nužnost zaštite i očuvanja sigurnosti volontera i zaposlenika humanitarnih organizacija u

njihovom radu. U svijetu se svake godine 23. studenog obilježava Međunarodni humanitarni dan. Cilj Međunarodnog humanitarnog dana je podsjetiti ljude diljem svijeta na potrebu ulaganja u vlastitu dobrotu. Ovaj dan nudi priliku da javnost sazna više o humanitarnim organizacijama, što rade oni koji se bave humanitarnim radom i s kojim se izazovima svakodnevno susreću. Također, ovaj dan je prilika nevladinim organizacijama da pokažu svoje aktivnosti koje su provele te da se oda počast onima koji su poginuli ili su na neki način povrijeđeni za vrijeme svog humanitarnog djelovanja. Humanitarna djelatnost je djelatnost kojom se u vidu novca, roba i usluga bez naknade i bez obzira na nacionalne, vjerske, političke i druge predrasude pruža humanitarna pomoć osobama kojima je prijeko potrebna zbog stanja u kome se nalaze, a za koje ona nisu kriva. Na Međunarodni humanitarni dan imamo priliku preispitati svoje poteze u smjeru pomoći koju možemo pružiti i razmisliti o našem vlastitom životu. Najbolje vrijeme za djelovanje je upravo sada! Kaže se da je čovjek velik onoliko koliko daje, a ne koliko posjeduje. Tijekom cijele godine postoje datumi posvećeni humanitarnom radu i davanju kako bi nas podsjetili da najveći dar koji čovjek može darovati drugome je dio sebe kako bi spasio tuđi život.

SKUP "DISTROFIJA I ZDRAVLJE"

Društvo distrofičara Zagreb organiziralo je 16. studenoga 2021. godine skup „Distrofija i zdravlje“

Svrha skupa je poticanje povezivanja i suradnje među stručnjacima iz područja medicine kako bi se što kvalitetnije pružale usluge osobama s invaliditetom, prvenstveno oboljelima od mišićne distrofije i srodnih neuromuskularnih bolesti. Socijalne usluge i aktivnosti koje

Društvo distrofičara danas i sutra
Marica Mirić, predsjednica DDZ

Skup „Distrofija i zdravlje“
16. studenoga 2021., ZOOM platforma

provodi Društvo ukratko je predstavila predsjednica, Marica Mirić. O kardiovaskularnom zdravlju govorio je izv. prof. dr. sc. Goran Krstaić, specijalist interne medicine i ravnatelj Poliklinike za prevenciju kardiovaskularnih bolesti i rehabilitaciju „Srčana“. U sklopu trogodišnjeg projekta „Žene i srce“ kojeg su pokrenuli Zaklada Hrvatska kuća srca, Hrvatsko kardiološko društvo i Grad Zagreb provode se preventivni pregledi žena s ciljem podizanja svijesti ranog prepoznavanja i liječenja kardiovaskularnih bolesti. Bolesti kardiovaskularnog sustava prepoznate su kao vodeći uzrok smrtnosti u svijetu. Bolesti srca i krvnih žila češće pogađa žene srednje i starije životne dobi. Pokazatelji i čimbenici rizika bolesti krvožilnog sustava i bolesti srca prikazani su tijekom izlaganja prof. Krstaića. Mr. sc. Alma Rožman predstavila je plućnu rehabilitaciju kod neuromuskularnih oboljenja. Svoja iskustva iznijeli su neki sudionici skupa. Hrvatski savez udruga invalida rada sudjelovao je na skupu.

MEĐUNARODNI TJEDAN SVJESNOSTI O STRESU

Međunarodni tjedan svjesnosti o stresu obilježava se od 01. do 05. studenoga kako bi se podigla svijest o važnosti upravljanja stresom s naglaskom na radno mjesto

Međunarodno udruženje za upravljanje stresom (*The International Stress Management Association – ISMA*) utemeljilo je Međunarodni tjedan svjesnosti o stresu 2018. godine kako bi se podigla svijest o važnosti upravljanja stresom s naglaskom na radno mjesto. Ujedno prve srijede u studenome obilježava se i Međunarodni dan svjesnosti o stresu. O važnosti promicanja svijesti o stresu

na radnom mjestu govori i podatak kako četiri od pet menadžera iskazuje zabrinutost vezanu uz pojavu stresa na radnom mjestu, a polovica zaposlenika u Europskoj uniji navodi kako je stres učestala pojava na njihovom radnom mjestu. Dugotrajna izloženost stresu smanjuje sposobnost pojedinca da se s njim učinkovito nosi i može uzrokovati zdravstvene probleme te značajno narušiti kvalitetu života i dobrobit pojedinca. Programi prevencije stresa na radnom mjestu imaju značajne pozitivne efekte na radnika i organizaciju tako što smanjuju apsentizam, prezentizam, prigovore i ozljede, a povećavaju zadovoljstvo, dobrobit i produktivnost radnika. Organizacija također time zadržava osposobljene radnike i stvara reputaciju ugodnog mjesta za rad. Upravo u vrijeme brojnih izazova u radnom okruženju važno je da poslodavci budu svjesni da različitim intervencijama mogu značajno unaprijediti radno okruženje kako bi ono bilo poticajno i ugodno za rad. Ujedno je važno da radnicima budu dostupni informativni i edukativni sadržaji i edukacije koje će omogućiti razvijanje i unaprjeđenje vještina potrebnih za uspješno suočavanje sa stresom te dostupna stručna pomoć i podrška kada im je to potrebno. **Međunarodni tjedan stresa je prilika svima nama da osvijestimo negativne učinke stresa na tjelesno i mentalno zdravlje te da vodimo brigom o svom zdravlju i dobrobiti.**

SJEDNICA POVJERENSTVA VLADE REPUBLIKE HRVATSKE ZA OSOBE S INVALIDITETOM ODRŽALA SE 20. LISTOPADA 2021. GODINE PUTEM VIDEO KONFERENCIJE

Na sjednici Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom je predstavljena reforma sustava socijalne skrbi. Izlagači su predstavili:

- Nacrt plana zakona o socijalnoj skrbi - Tatjana Katkić Stazić, ravnateljica zavoda za socijalni rad
- Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udomiteljstvu - Marija Barilić, ravnateljica Uprave za obitelj i socijalnu politiku
- Nacrt prijedloga zakona o edukacijsko - rehabilitacijskoj djelatnosti, Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalno-pedagoškoj djelatnosti, Nacrt prijedloga zakona o djelatnosti psihoterapije, Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o psihološkoj djelatnosti i Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama djelatnosti socijalnog rada -Tatjana Katkić Stazić, ravnateljica zavoda za socijalni rad
- Prijedlog Nacionalnog plana izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2021. do 2027. godine, Prijedlog Nacionalnog plana borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2027. godine i Prijedlog Nacionalnog plana razvoja socijalnih usluga za razdoblje od 2021. do 2027. godine -Zvezdana Bogdanović, savjetnica minister

Prezentaciju planiranih aktivnosti u cilju nastavka reformi predstavila je Zvezdana Bogdanović, savjetnica minister

Na sjednica Povjerenstva ispred Hrvatske saveza udruga invalida rada sudjelovao je Leke Sokolaj, izvršni direktor.

AKO NE VIDIMO, NISMO NEVIDLJIVI

15. listopada 2021. godine obilježen je Međunarodni dan bijelog štapa u organizaciji Hrvatskog saveza slijepih

Ovogodišnjom porukom „*Ako ne vidimo, nismo nevidljivi*“ želi se upozoriti javnost na veću potrebu uključenosti slijepih osoba u društvo, što se u urbanim sredinama lako može vidjeti po broju i prohodnosti taktilnih traka – staza vodilja koje omogućavaju lakše kretanje slijepim i slabovidnim osobama. Simbolično se

ispred Hrvatskog saveza slijepih u Draškovićevoj ulici održala gerilska akcija – postavljene su prepreke na taktilne staze s porukom „*Ako ne vidimo, nismo nevidljivi*“ koja stavlja naglasak na važnost slobodnog kretanja slijepih i slabovidnih osoba kojima su osnovni preduvjeti za sigurno kretanje bijeli štap te kretanje po taktilnim trakama – stazama vodiljama. Cilj ove akcije je podizanje svijesti šire javnosti o važnosti kretanja slijepih osoba koji je osnovni preduvjet za ravnopravno sudjelovanje u svim svakodnevnim aktivnostima kao i za uključivanje u život zajednice. U Hrvatskoj se Međunarodni dan bijelog štapa obilježava od 15. listopada 1996. godine kada se Hrvatska priključila mnogobrojnim

zemljama u kojima je Međunarodni dan bijelog štapu prerastao u Međunarodni dan slijepih, a tim danom najšira se javnost upoznaje s problematikom slijepih osoba.

Obilježavanju Međunarodnog dana bijelog štapu pridružila se i Nataša Franić, stručna suradnica Hrvatskog saveza udruga invalida rada

IZVJEŠĆE O OSOBAMA S INVALIDITETOM U REPUBLICI HRVATSKOJ

Ovogodišnje izvješće o osobama s invaliditetom sadrži prikaze općih sociodemografskih parametara te podatke o vrstama oštećenja i oštećenjima funkcionalnih sposobnosti za Republiku Hrvatsku te za svaku županiju zasebno

Prema procjenama UN problem invalidnosti je mnogo rašireniji nego što se inače misli: od deset stanovnika svake zemlje bar je jedan u izvjesnoj mjeri s invaliditetom.

Raspolaganje odgovarajućim podacima o invaliditetu preduvjet je za planiranje odgovarajućih preventivnih mjera i donošenje programa za osobe s invaliditetom. Uostalom, unapređenje razine zdravlja pučanstva ima za cilj i dodavanje života godinama, odnosno povećanje broja godina života bez bolesti i invaliditeta. Hrvatska je prepoznajući taj problem donijela Zakon o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01), koji propisuje način prikupljanja, obrade i zaštite tajnosti podataka o osobama s invaliditetom. Registar se vodi u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, a počeo je s radom 2002. godine. Prema navedenom Zakonu invaliditet je trajno ograničenje, smanjenje ili gubitak sposobnosti (koje proizlazi iz oštećenja zdravlja) neke fizičke aktivnosti ili psihičke funkcije primjerene životnoj dobi osobe i odnosi se na sposobnosti, u obliku složenih aktivnosti i ponašanja, koje su općenito prihvaćene kao bitni sastojci svakodnevnog života. Ovogodišnje izvješće o osobama s invaliditetom sadrži prikaze općih sociodemografskih parametara te podatke o vrstama oštećenja i oštećenjima funkcionalnih sposobnosti za Republiku Hrvatsku te za svaku županiju zasebno. Sve obrade iz ovog izvještaja rađene su sa stanjem na dan 9. rujna 2021. godine.

MEĐUNARODNI DAN STARIJIH

OSOBA - 01. LISTOPADA

Danas, 01. listopada obilježava se Međunarodni dan starijih osoba. Ovaj je dan utemeljen radi podizanja svijesti javnosti o problemima s kojima se starije osobe svakodnevno susreću

Glavna skupština Ujedinjenih naroda donijela je 14. prosinca 1990. godine Odluku (45/106) prema kojoj se 01. listopada obilježava Međunarodni dan starijih osoba, s ciljem jačanja

podrške osobama starije dobi. Starost nije bolest, već je starost životno razdoblje povezano s dobi iznad 65 godina. Starenje počinje od začeća i traje do smrti kao prirodan proces koji stalno napreduje. Prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije u svijetu živi približno jedna milijarda ljudi u dobi iznad 60 godina, a daljnja predviđanja ukazuju na porast broja osoba starije dobi (iznad 65 godina) i do dvije milijarde do 2050. godine. Udio osoba starije dobi u svijetu sve je veći pa postaje globalni trend zbog kojeg se sve više mijenjaju društveni i ekonomski odnosi. Starenje populacije u 21. stoljeću postaje javnozdravstveni prioritet jer je

starijim osobama potrebno omogućiti što duži životni vijek u dobrom zdravlju. Funkcionalno sposobna i zdrava osoba starije dobi može biti koristan član zajednice i potencijal za prijenos umijeća, vještina i radnog iskustva na mlađu dob. Prema procjeni u Republici Hrvatskoj živi oko 765 000 starijih osoba od 65 i više godina. Prosječna dob stanovnika su 42 godine pa Republika Hrvatska spada u jednu od najstarijih nacija Europe. Sve se više nameće pitanje novih modela zdravstvene zaštite i skrbi o starijim osobama, a ulaganje u zdravo starenje postaje neizbježno zbog održivosti mirovinskog sustava. Svjetska zdravstvena organizacija definira „zdravo starenje“ kao proces održavanja zdravlja i funkcionalne sposobnosti, koji omogućava blagostanje u

starijoj dobi i u sredini koja podržava njihovo samostalno socijalno uključivanje, dostojanstveno, bez predrasuda i diskriminacije. Osnove za zdravo starenje postavljaju se u mlađoj životnoj dobi pozitivnim zdravstvenim ponašanjem. Najčešće zdravstvene poteškoće koje se javljaju u starijoj dobi vezane su uz kronične nezarazne bolesti (visoki krvni tlak, dijabetes, ozljede i dr.), uz prateće promjene koje zahvaćaju i druge organe (vid ili sluh). Pojavom oboljenja COVID-19 u 2020. godini starije osobe trebaju biti posebno zaštićene od širenja zaraze koronavirusom poštujući preporučene epidemiološke mjere. Hrvatski savez udruga invalida rada veliku pažnju kao i niz programskih aktivnosti usmjerio je prema starijim osobama, posebno invalidima rada, ali i ostalim osobama s invaliditetom kako bi poticao na aktivno starenje te povećao kvalitetu života i socijalne uključenosti osoba starije životne dobi. Aktivno starenje potičemo cjeloživotnim učenjem, predavanjima o očuvanju zdravlja i prevenciji bolesti, pravnim savjetovalištem, pravovremenim informiranjem, kreativnim radionicama.... Uvažavanje i razumijevanje starijih osoba temelj je svakog prosperitetnog društva koje cijeni njihov dosadašnji doprinos, kao i osobno dragocijeni potencijal prenošenja stečenih umijeća i radnog iskustva.

KORAK U SUTRA: EUROPSKI DAN FILANTROPIJE I ZAKLADNIŠTVA

Na dan 1. listopada 2021. obilježava se Europski dan filantropije i zakladništva

Na dan 1. listopada 2021. obilježava se Europski dan filantropije i zakladništva - dan kada se europski sektor filantropije okuplja radi zajedničkog cilja: prezentacije uloge koju ima u pružanju potpore društvu u svrhu ostvarivanja opće dobrobiti, podizanja svijesti o filantropiji te poticanja darivanja i građanskih akcija. Filantropija ima jedinstveni potencijal za doprinos u ostvarivanju značajnih promjena u svim zajednicama, kako na lokalnoj, tako i na globalnoj razini. Ovogodišnje obilježavanje pod motom - "Korak u sutra" ima za cilj osvještavanje

doprinosu filantropije u stvaranju boljeg društva, kao i isticanje onoga što je potrebno za pružanje odgovora na dugoročne globalne izazove. Kako će budućnost izgledati za generacije koje slijede? Hoćemo li moći živjeti u suživotu s planetom? Hoće li generacije koje dolaze imati pristup čistoj vodi i zraku? Hoćemo li moći mobilizirati resurse u svrhu prevladavanja rastućih nejednakosti? S velikim krizama poput onih klimatskih na dnevnom redu, budućnost treba započeti već sada. Europska filantropija raznolika je kao i europsko društvo. Danas u Europi postoji više od 147.000 zaklada koje godišnje osiguravaju 60 milijardi Eura za organizacije i projekte i koja ulažu svoja sredstva, kako novčana tako i kroz ljudski potencijal, u oblikovanje svjetlije sutrašnjice. Dok se Europa oporavlja od posljedica pandemije Covid-19 i skreće pozornost na hitne globalne izazove poput klimatskih promjena, socijalnu uključenost i prijetnje našim demokracijama, postavljamo ključno pitanje: Kako zamišljate europsku budućnost? Ovogodišnju kampanju #October1Europe provodi Mreža donatora i zaklada u Europi (DAFNE) u suradnji s Europskim centrom za zaklade.

EUROPSKI TJEDAN MOBILNOSTI 2021.

Europski tjedan mobilnosti održao se ove godine u razdoblju od 16. do 22. rujna s ciljem preispitivanja alternativa održivog prijevoza u urbanim sredinama. Slogan ovogodišnjeg 20. Europskog tjedna mobilnosti je „Sigurno i zdravo uz održivu mobilnost!”

SVJETSKI DAN SVJESNOSTI O DUCHENNE MIŠIĆNOJ DISTROFIJI - 07. RUJNA

Savez društava distrofičara Hrvatske - SDDH najavio je u petak kako se i ove godine uključuje u kampanju obilježavanja 7. rujna - Svjetskog dana svjesnosti o Duchenne mišićnoj distrofiji (DMD) koju provodi Svjetska organizacija osoba s tom bolešću

Tema ovogodišnjeg Svjetskog dana je "Život odraslih i Duchenne". Puno je vrsta i oblika mišićne distrofije, a među najprogresivnijim je Duchenne mišićna distrofija (DMD). Majke bolesti u pravilu prenose na mušku djecu, oboljeli dječaci već oko 10-e godine života gube sposobnost samostalnog hoda, a progresija bolesti je takva da se u adolescentskoj dobi javljaju izrazite teškoće plućne i srčane funkcije uslijed slabljenja dišnih i srčanog mišića te uglavnom umiru u trećem desetljeću života.

ODRŽANA II. SJEDNICA NACIONALNOG VIJEĆA ZA RAZVOJ SOCIJALNIH POLITIKA

Održana je druga sjednica Nacionalnog vijeća za razvoj socijalnih politika. Sjednicu je vodio predsjednik Vijeća i ministar Josip Aladrović. U utorak, 20. srpnja 2021. godine održana je druga

sjednica Nacionalnog vijeća za razvoj socijalnih politika. Sjednicu je vodio predsjednik Vijeća i ministar Josip Aladrović.

POČETAK RADA PODRUČNOG UREDA PRAVOBRANITELJA ZA OSOBE S INVALIDITETOM U RIJECI

Područni ured institucije Pravobranitelja za osobe s invaliditetom u Rijeci započinje i službeno s radom 15. srpnja 2021. godine

Kontakt podaci za informacije:

- Tea Rubeša, savjetnica pravobraniteljice za osobe s invaliditetom u Područnom u uredu Rijeka, +385 51 64 32 00, tajnistvo-rijeka@posi.hr

- Anka Slonjšak, pravobraniteljica za osobe s invaliditetom, 099/44 222 03, ured@posi.hr

DODIJELJENA PRIZNANJA POSLODAVAC GODINE ZA OSOBE S INVALIDITETOM ZA 2020. GODINU

U organizaciji Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom 02. srpnja 2021. godine u Zagrebu, održana je dodjela priznanja Poslodavac godine za osobe s invaliditetom.

Više na www.zosi.hr

U HRVATSKOM SABORU ODRŽANA RASPRAVA O GODIŠNJEM IZVJEŠĆU O RADU PRAVOBRANITELJICE ZA OSOBE S INVALIDITETOM

Dana 25. lipnja u Hrvatskom saboru održana je rasprava o Godišnjem izvješću o radu pravobraniteljice za osobe s invaliditetom.

Više na www.posi.hr

OBVEZE UDRUGA ČLANICA HSUIR-A ZA KRAJ KALENDARSKJE GODINE

Udruge su obvezne do kraja kalendarske godine izraditi:

1. Godišnji program rada za 2022. godinu (Operativni plan)
2. Financijski plan za 2022. godinu koji se sastoji od:
3. Plana prihoda i rashoda
4. Plana zaduživanja i otplata
5. Obrazloženja financijskog plana
6. Godišnji popis imovine i obveza (inventura) za 2021. godinu sa stanjem na dan 31.12.
7. Upitnik o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola (Financijski upitnik)
8. Dostaviti Savezu operativne planove i programe rada, izvješća o radu i financijskom poslovanju
9. Platiti članarinu u tekućoj godini prema odluci Skupštine Saveza.

Zaključno s datumom 31. prosinca 2021. potrebno je i napraviti:

Potvrdu o isplaćenom primitku, dohotku, uplaćenom doprinosu, porezu na dohodak i prirezu za 2021. godinu za sve vanjske suradnike kojima ja isplaćen drugi dohodak tj ugovor o djelu ili autorski honorar. Obrazac je potrebno dostaviti vanjskim suradnicima do 31. siječnja 2022.

Udruge koje obavljaju gospodarsku djelatnost i plaćaju porez na dobit u paušalnom iznosu podnose ispunjen obrazac PD-PO nadležnoj ispostavi porezne uprave do 15.

siječnja 2022. godine.

IZ UDRUGA HSUIR-a

UDRUGA INVALIDA RADA RIJEKA Međunarodni dan osoba s invaliditetom

Udruga invalida rada Rijeka 03. prosinca obilježila je Međunarodni dan osoba s invaliditetom. Cilj obilježavanja tog dana je postizanje boljeg razumijevanja problema osoba s invaliditetom te ostvarenja svih prava koje imaju, kao i njihove potpune uključenosti u društvo u kojem žive. Podsjetili smo na važnost uklanjanja prepreka na putu za dostojanstven i ravnopravan život osoba s invaliditetom –

ne samo onih fizičkih i pravnih, već i onih predrasuda s kojima se osobe s invaliditetom nerijetko susreću. Za postizanje ovih ciljeva izrazito je važno djelovanje udruga osoba s invaliditetom gdje su uključeni i volonteri koji uvelike pomažu Udruzi.

Tim povodom organizirali smo otvorena vrata Udruge, gdje su zainteresirani članovi i ostali građani mogli dobiti informacije o svojim pravima,

povlasticama te detaljnije informacije o radu Udruge.

Naša članica, pjesnikinja Marija Šenk napisala je pjesmu koja glasi:

Invalidi rada

Naša udruga se zove Udruga invalida rada, no puno organizacija invalida postoji sada. Članovi mogu biti i invalidi drugih bolesti, Više vrsta invalida u udruzi možemo sresti. Trećeg prosinca obilježili smo Međunarodni dan dan osoba s invaliditetom, svima znan. Taj dan smo upriličili dan otvorenih vrata udruge, ne samo za svoje članove, već i za građane druge. Mogao je doći svako koga važnost udruge zanima, da se uvjeri koliko rad udruge štima. Trudimo se da budemo korisni kao invalidi, a uspjeh se po zadovoljnim članovima vidi. Druženje i aktivnosti su nam ograničeni, zbog COVID situacije kojom smo ugroženi. Kao invalidi spadamo u rizične skupine, zato ostanimo odgovorni dok ovo zlo ne mine.

M.Šenk

DOGAĐANJA U UDRUZI INVALIDA RADA ZAGREBA (UIR Zagreba) u razdoblju od srpnja do prosinca 2021. godine

Poštovani čitatelji, u 2021. godini proslavili smo 55 godina postojanja UIR Zagreba. Iz tog razloga, kao jedno od najznačajnijih događanja u proteklom razdoblju, istaknuli bismo obilježavanje Dana UIR Zagreba, 27. rujna. Obljetnicu smo organizirali on-line organizacijom Tribine pod nazivom "Mens sano". Tema tribine odabrana je imajući na umu velike izazove za mentalno zdravlje svih građana RH koje je prethodna godina postavila, a koji su se, nažalost, nastavili i u ovoj godini. Sudionice Tribine bile su: Nada Vorkapić – predsjednica UIR Zagreba,

koja je ukratko predstavila Tribinu i UIR Zagreba, zatim Dragana Budimir – psihologinja u Savezu društava distrofičara Hrvatske, koja je prezentirala temu "Motivacije i sastavnice kvalitete života", nakon čega je Dragica Pongrac – volonterka u UIR Zagreba, prezentirala temu "Uvijek si više nego što misliš da jesi" i potom je dr. sc. Dubravka Miljković – prof. emerita - psihologinja i pedagoginja predstavila temu "Kako sačuvati mentalno zdravlje". Povodom 55. obljetnice, Kristini Sever, zaposlenoj djelatnici u UIR Zagreba, uručena je "Godišnja nagrada Udruge invalida rada Zagreba" za zasluge mentorstva koje je uspješno odradila s dvoje djelatnika dok je Anamariji Lazić, dugogodišnjoj djelatnici i volonterki u UIR Zagreba, uručena je nagrada "Naj volonter" za odrađenih 106,5 volonterskih sati u godini dana, a u okviru tri različite aktivnosti. Dan nakon, 28. rujna objavili smo imena svih dobitnika nagrada, zahvalnica – njih 65 i priznanja – njih 155. Uz to smo uživo i u on-line formi upriličili izložbu umjetničkih radova koje su izradili članovi UIR Zagreba. Ne možemo ne spomenuti da je Ivici Laziću, ujedno i jednom od osnivača UIR Zagreba, uručeno Priznanje za 55 godina neprekidnog članstva u UIR Zagreba.

UIR Zagreba je 3. prosinca obilježila Međunarodni dan osoba s invaliditetom. Ujedinjeni narodi ove su godine objavili temu "Vodstvo i sudjelovanje osoba s invaliditetom prema uključivom, dostupnom i održivom svijetu nakon bolesti COVID-19". Tim je povodom predsjednica UIR Zagreba gostovala na Narodnom i Top radiju.

U razdoblju između 13. i 17. prosinca elektroničkim je putem održana 5. sjednica Skupštine UIR Zagreba na kojoj su usvojeni planovi za 2022. godinu, a 15. prosinca objavili smo video objavu vezanu uz tradicionalnu predbožićnu priredbu "I mi smo zvijezde" koju, nažalost, niti ove godine nismo bili u mogućnosti organizirati uživo. Za razliku od priredbe koja je organizirana 2020. godine, kada su video objave obuhvaćale retrospektivni sadržaj, ponosni smo na ovogodišnje premijere. Iako on-line, za raznovrsnost sadržaja pomogli su nam naši prijatelji i suradnici iz Doma za starije osobe Trnje, Doma za starije osobe Ježdovec i Udruge osoba s invaliditetom Sinergija Samobor.

Priredba se ove godine tako sastojala od plesnih točaka i izložbi umjetničkih unikatnih radova.

Tijekom drugog polugodišta 2021. godine, organizirali smo i provodili brojne programe, aktivnosti i radionice, kako za svoje članove tako i ostale zainteresirane građane i sudjelovali smo na brojnim događanjima, okruglim stolovima i edukacijama. Osobe s područja Grada Velike Gorice i okolice, koje imaju rješenje o invaliditetu ili o stupnju tjelesnog oštećenja,

mogle su sudjelovati u projektu "Zdravi i sigurni na kvadrat" kroz dvije aktivnosti: besplatnog rekreacijskog plivanja u Gradskom bazenu Velike Gorice i besplatnog individualnog pravnog savjetovanja. Uz pridržavanje svih protuepidemijskih mjera, osim spomenutog projekta, provodili smo i sljedeće programe za članove UIR Zagreba: Klupske aktivnosti, Pravno savjetovanje, Ljetovanje, Mobilni tim, Rekreacijsko-zdravstveni program, Preventivno-zdravstvena akcija, Od jutra do sutra, Savjet više, Kul-turiranje i uirzagreba@zagrebacka-zupanija.

Tijekom prosinca, nakon duljeg vremena, organiziran je "Božićni turnir". Svi zainteresirani članovi mogli su sudjelovati u tri različite discipline: pikado, nabaci krug i viseća kuglana.

Ne možemo ne spomenuti i nabrojati događanja u koja se UIR Zagreba uključila u drugoj polovici 2021. godine: MoveWeek, Europski tjedan sporta 2021. - #BeActive, 19. Jarunski susreti, 29.

Tradicionalni međunarodni susret i hodočašće osoba s invaliditetom Marija Bistrica 2021.", planinarski izleti na Sjeverni Velebit i Sljeme, Hrvatska volontira 2021., "72 sata bez kompromisa" i 3. UPSET ART festival.

ON-LINE AKTIVNOSTI UIR Zagreba

Pozivamo vas da posjetite YouTube kanal UIR Zagreba i pogledate nove titlované video sadržaje UIR Zagreba dostupne na: <https://www.youtube.com/channel>. I u ovom razdoblju objavili smo video uratke s različitim lepezom sadržaja: Beskućništvo u Hrvatskoj, Često postavljana pitanja, Vježbe dikcije i artikulacije, Disneyjeva metoda rješavanja problema, Osobna invalidnina i doplatka za tuđu pomoć i njegu, Ugovori o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju, Opća i profesionalna invalidska mirovina, Razlika između pojmova "invalidnost" i "Invaliditet", Kako biti informiran, Psihoterapija plesom i pokretom, Glazbene radionice, Mandala, Kuglanje, Važnost pravilnog držanja, Snježne pahuljice, izložba "Zima kako ju mi vidimo" i Pravni savjeti. Nastavili smo organizacijom predavanja i to većinom u hibridnom obliku, odnosno uživo i istovremeno putem Google Meet aplikacije. Ovim putem zahvaljujemo svim predavačima na odvojenom vremenu i trudu, a u nastavku navodimo njihova imena i nazive predavanja: Sabina Stepić, psihologinja - "Optimizmom i pričom do

sreće", Kristina Stanić, prof. fiz. kulture, aromaterapeut spec. - "Zdrava prehrana u službi imuniteta" i "Važnost pravilnog držanja tijela", Karla-Dragica Pongrac, volonterka u UIR Zagreba - "Socijalna anksioznost", Oliver Novosel, pčelar - "Važnosti konzumiranja meda i pčelinjih pripravaka", Kristina Peruničić, Zajednica saveza organizacija osoba s invaliditetom (SOIH) - "Izazovi Nacrta prijedloga Zakona o socijalnoj skrbi", Lorena Vovuk, Pravnica iz Zajednice saveza organizacija osoba s invaliditetom (SOIH) - "Osobe s invaliditetom kao žrtve kaznenih djela u Republici Hrvatskoj", Zdravko Krivošić, član UIR Zagreba - "Put svetog Jakova" , Silvija Pongrac i Milovoj Obradović, volonteri u UIR Zagreba "Južna Amerika – Peru" i Nataša Franić, Hrvatski savez udruga invalida rada (HSUIR) – "Znanjem sprječavamo stigmatizaciju i diskriminaciju". Svaki mjesec organizirali smo i on-line kvizove po završetku kojih smo podijelili brojne nagrade onima koji su bili najbrži, ali ujedno i najtočniji. Pratite nas i tijekom 2022. godine, sudjelujte u našim sportsko-rekreacijskim i edukacijskim kvizovima te i igrama na društvenim mrežama UIR Zagreba: Instagram i Facebook. U aktivnost se mogu uključiti svi zainteresirani, a nagrade čekaju one najbrže, najspretnije i najsretnije. Želimo svima puno sreće!

NOVE INFORMACIJE I NADOLAZEĆA DOGAĐANJA

Nadamo se da ćemo u 2022. godini biti u mogućnosti velik broj on-line aktivnosti provoditi uživo za dobrobit naših članova, pogotovo organizirati događanja uživo kao što su "Suza za Zlatka Bočkala", "Memorijal Marije Topić" i obilježavanje Dana UIR Zagreba. Informacije, fotografije i najave brojnih događanja, predavanja i aktivnosti u organizaciji UIR Zagreba možete pronaći na našoj mrežnoj stranici (www.uir-zagreb.hr). Udruga invalida rada Zagreba, Nova cesta 86, 10000 Zagreb Tel. + 385 1 4829119, 4829392, 4876301, Fax. + 385 1 4876296 OIB 97076801325, uir@uir-zagreb.hr, www.uir-zagreb.hr Koristimo ovu priliku i pozivamo sve vas koji ste s područja grada Zagreba ili Zagrebačke županije i koji imate rješenje o invalidskoj mirovini ili o stupnju tjelesnog oštećenja da nam se pridružite i uključite u neku od zanimljivih i korisnih aktivnosti koje UIR Zagreba organizira za svoje članove.

Za UIR Zagreba pripremila:
Maja Milković, prof

SVEČANOM SJEDNICOM SKUPŠTINE UDRUGA INVALIDA RADA I OSTALIH OSOBA S INVALIDITETOM GRADA DUGA RESA OBILJEŽILA DVADESET GODINA DJELOVANJA

Udruga invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom grada Duga Resa obilježila je 20. obljetnicu djelovanja. Tim je povodom u restoranu Kristal u Karlovcu 20. listopada 2021. godine, održana svečana Skupština Udruge na kojoj su dugogodišnjim članovima, suradnicima i volonterima te drugim zaslužnim pojedincima i ustanovama dodijeljene plakete i zahvalnice. Predsjednik Udruge Ivan Moguš ukratko je upoznao s poviješću Udruge, djelovanjem i zadaćama koje u svom radu članstvo

svakodnevno odrađuje. Najveći dio poslova pomoći članovima Udruge rade volonteri koji svoje pomoć osobama s invaliditetom najviše pružaju na terenu. Nakon pokretanja programa osobne asistencije za osobe s invaliditetom, čiju su organizaciju preuzele udruge, ova Udruga je pokrenula više projekata i programa koji se financiraju iz EU fondova i drugih izvora. Tako Udruga danas zapošljava 20 osobnih asistenata te provodi projekte čija ukupna vrijednost prelazi 5 milijuna kuna. Ovom prigodom Udruga invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom grada Duga Resa je, u znak zahvale za dugogodišnju plodonosnu suradnju, dodijelila zahvalnice Hrvatskom savezu udruga invalida rada, Zajednici saveza osoba s

invaliditetom Hrvatske, Savezu udruga osoba s invaliditetom Karlovačke županije i svojim dugogodišnjim članovima. Uz njih zahvale su dobili i Grad Duga Resa te općine Netretić, Bosiljevo, Generalski Stol i Barilović. Ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada na svečanoj sjednici Skupštine Udruge invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom grada Duga Resa sudjelovali se predsjednik, Ante Štulić i stručna suradnica, Ivana Znaor.

Predsjednik Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Ante Štulić dodijelio je Udruzi invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom grada Duga Resa Priznanje za dugogodišnji rad i djelovanje.

RADNI SASTANAK U UDRUZI INVALIDA RADA PAKRAC - LIPIK

Hrvatski savez udruga invalida rada provodi dvogodišnji program Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike usmjeren unapređenju kvalitete života i zaštiti prava starijih osoba pod nazivom „Informirani i sigurni u trećoj životnoj dobi“. U sklopu Programa dana 19. studenoga 2021. godine održali

smo radni sastanak u Udruzi invalida rada Pakrac – Lipik. Na sastanku su sudjelovali predsjednik UIR Pakrac – Lipik gospodin Zlatko Pečanić, novozaposlena djelatnica na Programu Milanka Gajić te članovi UIR Pakrac – Lipik. Ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada na sastanku su bili: Leke Sokolaj, izvršni direktor, Ivana Znaor, stručna suradnica, Iva Karakaš, stručna suradnica i Dubravko Sopek, partner na Programu. Na sastanku smo razgovarali o aktivnostima koje smo do sada proveli, financijskim troškovima, uredskom poslovanju, web stranici Udruge i planu aktivnosti za iduću godinu provedbe Programa. U Udruzi smo, zahvaljujući Programu, zaposlili Milanku Gajić koja radi svaki dan na pola radnog vremena i dostupna je za sve članove Udruge. Stručne suradnice su je educirale o uredskom poslovanju, prijavi na buduće natječaje, popunjavanju web stranice Udruge.

ODRŽANA SKUPŠTINA UDRUGE INVALIDA RADA SLUNJ

Udruga invalida rada Grada Slunja održala je godišnju, ujedno i Izbornu skupštinu, na kojoj je dosadašnja predsjednica Jelena Kovačević, izabrana i nadalje na ovu funkciju. Od gostiju, na Skupštini su nazočili i pozdravili okupljene, izvršni direktor Hrvatskog saveza udruga invalida rada g. Leko Sokolaj, predsjednik Društva invalida rada Krapina i član Predsjedništva Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Dubravko Sopek, gradonačelnica Grada Slunja gđa Mirjana Puškarić, v.d.ravnateljica Crvenog križa Ivona Piršić i župnik Mile Pecić. Nakon Skupštine održano je pravno savjetovanje za članove Udruge te savjetodavna podrška radu.

RADNI SASTANAK U UDRUZI INVALIDA RADA OSIJEKA

Predsjednik HSUIR-a gospodin Ante Štulić, izvršni direktor HSUIR-a gospodin Leke Sokolaj i član predsjedništva HSUIR-a gospodin Dubravko Sopek održali su radni sastanak u Udrugi invalida rada grada Osijeka.

Predsjednik HSUIR-a gospodin Ante Štulić, izvršni direktor HSUIR-a gospodin Leke Sokolaj i član predsjedništva HSUIR-a gospodin Dubravko Sopek održali su radni sastanak u Udrugi invalida rada grada Osijeka s predsjednicom Udruge gospođom Zvezdanom Šagodić, dopredsjednikom i tajnikom. Tijekom radnog sastanka stručnom vodstvu Udruge pružena je savjetodavna podrška radu, istaknuta je važnost pružanja socijalnih usluga i provođenje Mjera aktivne politika zapošljavanja Hrvatskog zavoda za

zapošljavanje kada je u pitanju zapošljavanje osoba s invaliditetom. Udruga ima u planu zaposliti osobu s invaliditetom putem Javnih radova, a Hrvatski savez udruga invalida rada pružit će pomoć u educiranju i osnaživanju novozaposlenih kako bi se unaprijedio rad Udruge.

POSJETA UDRUZI OSOBA S INVALIDITETOM SINERGIJA SAMOBOR

Predsjednik HSUIR-a gospodin Ante Štulić i izvršni direktor HSUIR-a gospodin Leke Sokolaj posjetili su Udrugu osoba s invaliditetom Sinergija Samobor.

Predsjednik HSUIR-a gospodin Ante Štulić i izvršni direktor HSUIR-a gospodin Leke Sokolaj posjetili su Udrugu osoba s invaliditetom Sinergija Samobor 20. srpnja 2021. godine. U Udrugi su ih dočekali predsjednik, gospodin Viktor Jozić i stručna služba. Na radnom sastanku sudionici su razgovarali o izjednačavanju socijalnih mogućnosti i uvjetima za invalide rada i ostale osobe s invaliditetom, te kvalitetnijim zakonskim okvirima koji bi pridonosili jednakopravnim mogućnostima sudjelovanja u životnoj zajednici, odgoju i obrazovanju, političkom i kulturnom životu, te na području rada i socijalne skrbi.

UDRUGA INVALIDA RADA DARUVAR

Aktivnosti u Udruzi

Članovi Udruge invalida rada Daruvar su 29. lipnja 2021. godine sudjelovali na XI. Memorijalu "Marijan Urbanek". Na pojedinačnom sportskom natjecanju nastupilo je 40 aktivnih sportašica i sportaša u tri sportske discipline: pikadu, visećoj kuglani i nabaci krug. Najbolji su osvojili medalje.

Udruga invalida rada Daruvar organizirala je 12. srpnja 2021. godine izlet u Terme Topusko. Više od 50 članova Udruge invalida rada Daruvar te ostalih udruga proveli su ugodan izlet i druženje.

Udruga je 21. srpnja 2021. godine održala Redovnu godišnju skupštinu. Na Skupštini je donesen Operativni plan za 2021. godinu te se nadamo da ćemo moći realizirati sve aktivnosti usprkos situaciji s COVID -19.

U
org
ani

zaciji UOSI, US , UGIN, UIR i DTI Rijeka 11. kolovoza 2021. godine bili smo na zajedničkom izletu u Rijeci. Zahvaljujemo se Društvu tjelesnih invalida grada Rijeke koji su nam pomogli u organizaciji izleta na plaži za osobe s invaliditetom Kostanj.

Na povratku posjetili smo posjetili i Trsat

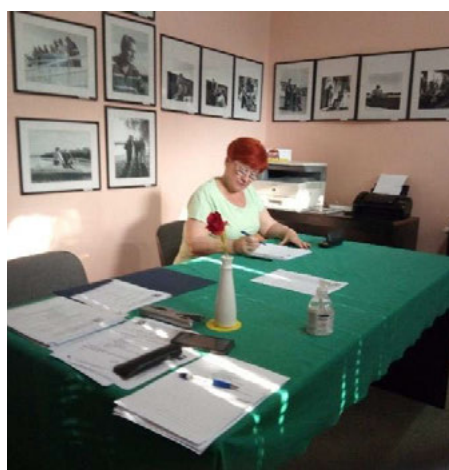
Zamjenica predsjednice
Mirjana Pahoki

UDRUGA INVALIDA RADA GRADA SLAVONSKOG BRODA

Redovna skupština

Udruge

Dana 30. lipnja 2021. godine održana je Redovna skupština Udruge invalida rada Grada Slavonskog Broda u prostoru Udruge s početkom u 19.00. sati. Skupštini je prisustvovalo 13 od ukupno 21 člana, što je 62% članova

Skupštine. Sva izvješća i Plan rada za 2022. godinu su jednoglasno usvojeni. Predsjednica je prisutne podsjetila da je sljedeće 2022. godine Izborna skupština Udruge. Na Skupštini su sudjelovali članovi koji su cijepljeni s dvije doze cjepiva protiv COVID -19.

Predsjednica: Jasmina Polak

RADNI SASTANAK U UDRUZI INVALIDA RADA ZAGREBA

28. srpnja 2021. godine predsjednik Hrvatskog saveza udruga invalida rada gospodin Ante Štulić i izvršni direktor Leke Sokolaj službeno su posjetili Udrugu invalida rada Zagreba. S predsjednicom Udruge i dopredsjednicom Saveza invalida rada gospođom Nadom Vorkapić i Stankom Svečakom, pomoćnikom Voditeljice stručne službe razgovarali su o izjednačenim socijalnim mogućnostima i uvjetima za invalide rada te kvalitetnijim zakonskim okvirima koji bi pridonijeli jednakopravnim mogućnostima

sudjelovanja u životnoj zajednici. Razgovaralo se o problemima oko korištenja poslovnih prostora, o zajedničkim aktivnostima oko rješavanja problema, te pitanja financiranja. Istaknuta je važnost i namjera za sklapanjem partnerstva pri apliciranju na natječaje Europskih fondova.

UDRUGA INVALIDA DONJA STUBICA 29. SUSRETI I HODOČAŠĆE OSOBA S INVALIDITETOM

Dana 12. kolovoza 2021. godine u Mariji Bistrici u organizaciji Udruge invalida Donja Stubica održali su se 29. susreti i hodočašće osoba s invaliditetom. Otvorenju susreta nazočila je zamjenica župana Jasna Petek, koja je svim sudionicima poželjela dobrodošlicu u Mariju Bistricu i Krapinsko – zagorsku županiju, a posebno je zahvalila organizatorima na još jednoj organizaciji susreta, ali i na višegodišnjem trudu i entuzijazmu.

Predsjednik Udruge invalida Donja Stubica, Stjepan Ključariček podsjetio je kao je korona spriječila održavanje hodočašća i susreta prošle godine, izrazivši nadu da će jubilarno događanje biti održano iduće godine. Prisjetio se početaka prije 30 godina napomenuvši da su se u početku okupljale udruge iz bliže okolice, ali se kasnije proširilo na cijelu Hrvatsku, pa i

šire. Nakon otvorenja sudionici su prisustvovali misi, nakon koje su počela sportska natjecanja u belotu, visećoj kuglani, pikadu i igri nabaci krug. Na susretu je sudjelovao predsjednik Hrvatskog saveza udruga invalida rada, gospodin Ante Štulić, izvršni direktor, gospodin Leke Sokolaj te član Predsjedništva, gospodin Dubravko Sopek.

UDRUGA INVALIDA RADA GRADA SISKI

SASTANAK S PREDSTAVNICIMA GRADA SISKI

Na inicijativu Udruge invalida rada grada Siska i Hrvatskog saveza udruga invalida rada, u utorak 28. prosinca 2021. godine, održan je sastanak s predstavnicima Grada Siska

Na inicijativu Udruge invalida rada grada Siska i Hrvatskog saveza udruga invalida rada, u utorak 28. prosinca 2021. godine, održan je sastanak s predstavnicima Grada Siska. Sastanak je održan u poglavarstvu Grada Siska, Gradskoj vijećnici u Velikom kabinetu. Na sastanku su sudjelovali izvršni direktor Saveza, Leke Sokolaj, dopredsjednica Saveza, Nada Vorkapić, član Predsjedništva

Saveza, Dubravko Sopek te predstavnici Grada Siska, pročelnica Upravnog odjela za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, Nikolina Bijelić te pročelnik Upravnog odjela za obrazovanje, kulturu, sport, branitelje i civilno društvo, Goran Grgurač.

Tema sastanka je bila rješavanje prostora Udruge invalida rada grada Siska. Naime nakon razornog potresa koji je pogodio Sisačko – moslavačku županiju Udruga je ostala bez poslovnog prostora. Privremeno rješenje, dijeljenje poslovnog prostora s drugim udrugama s područja grada Siska, je postalo nedostavno za sve one usluge koje Udruga provodi u zajednici. Naime, Grad Sisak je zatražio da se isprazne prostorije koje je Udruga koristila (prije potresa) na adresi Gajeva 2a, te je osigurao prostor u obližnjoj osnovnoj školi kako bi se arhivirala građa i dokumentacija Udruge.

Za novi poslovni prostor je postignut dogovor o javljanju na slobodne lokacije u vlasništvu Republike Hrvatske i Sisačko – moslavačke županije, a Grad Sisak će sudjelovati u financiranju najamnine. S obzirom na nedostatak i oštećenje opreme tijekom razornog potresa, Udruga invalida rada Zagreba je donirala Udruzi invalida rada grada Siska prijenosno računalo, projektor i platno. Hrvatski savez udruga invalida rada je donirao financijska sredstva za kupnju fotokopirnog aparata i skenera kako bi Udruga mogla neometano nastaviti s radom i provedbom projekata/programa koji su danas više nego ikad značajni za Sisak i Županiju.

Za sve članove Udruge invalida rada grada Siska je organizirano pravno savjetovanje i informiranje.

NACIONALNA RAZVOJNA STRATEGIJA

KAKO SE OPORAVITI NAKON BOLESTI COVID-19?

Tijekom oporavka najvažnije je osluškiivati tijelo, jer ono uvijek zna pokazati je li spremno na nove izazove i ojačati imunitet

Dugoročne zdravstvene posljedice koronavirusne infekcije, koje se manifestiraju kao post-COVID sindrom, postale su glavni problem javnog zdravlja, s tim da su dokazi i dalje ograničeni, osobito za djecu i adolescente.

Procjenjuje se da će 10 do 30 posto oboljelih od bolesti COVID-19 i nakon akutne infekcije osjećati simptome koji traju tjednima i utječu na svakodnevno funkcioniranje. Važno je istaknuti da se post-COVID sindrom ne javlja samo u osoba koje su preboljele teži oblik bolesti, već se često viđa i kod osoba koje su imale blaži oblik.

Što je post-COVID sindrom?

Post-COVID ili dugi COVID naziv je za sindrom koji se javlja kod ljudi koji su preboljeli bolest COVID-19, ali neovisno o tome i dalje osjećaju određene simptome, što može trajati i više od 12 tjedana nakon pojave prvih simptoma. Najčešće se radi o simptomima vezanim za **dišni sustav**, a to su subjektivni osjećaj otežanog disanja, bol u grudima ili suhi kašalj. **Kašalj** tako može trajati tjednima pa čak i mjesecima, s učestalošću od 18 posto. Od ostalih simptoma možemo istaknuti **dugotrajan gubitak osjeta okusa i mirisa**, koji često ostanu donekle promijenjeni nakon punog oporavka, zatim **kroničan umor** (čak u 58 posto slučajeva), malaksalost, **glavobolja** (kod 44 posto oboljelih), **noćno znojenje**, **bolovi u mišićima i zglobovima**, **kožni osip** te **gubitak kose** (jedan od stresnijih simptoma, osobito kod žena, koji se javlja kod 25 posto osoba). Kod 27 posto osoba javlja se **poremećaj pamćenja i koncentracije**, dok su neke studije utvrdile da je kod mlađe populacije koje su preboljele koronavirusnu infekciju 78 posto onih koji, čak i tri mjeseca nakon što su izišli iz akutne faze bolesti imaju blage kognitivne poteškoće uključujući deficit pamćenja, pažnje i percepcije.

Učestalost pojavnosti **neuroloških simptoma** poput **nesanice**, **znojenja**, **Guillain-Barréova sindroma**, itd., doveo je do toga da neurolozi sve češće govore o zasebnom [post-COVID neurološkom sindromu](#). Uz navedeno, primijećena su brojna stanja iz domene psihijatrije poput **tjeskobe**, **anksioznosti**, **depresije**, **PTSP-a**. Simptomi koji uključuju poremećaj raspoloženja, umor i kognitivno oštećenje rezultirali su negativnim utjecajem na daljnje funkcioniranje oboljelih i kvalitetu njihova života. Iako je mehanizam razvoja dugotrajnih zdravstvenih posljedica izazvanih koronavirusom i dalje je nepoznanica, struka smatra kako je glavni razlog dugog trajanja simptoma upravo prikrivena infekcija u organizmu koja dovodi do prolongiranog imunosnog odgovora.

Kako ublažiti simptome post-COVID sindroma?

Zbog svega navedenog, brojni zdravstveni sustavi širom svijeta počeli su formirati multidisciplinarne timove stručnjaka koji će skrbiti o bolesnicima s post-COVID sindromom

te im omogućiti cjelovitu dijagnostičku obradu, optimalno liječenje i pravodobnu prevenciju komplikacija.

Ako osjećate određene simptome koji traju duže vrijeme i ometaju svakodnevno funkcioniranje, svakako potražite stručnu pomoć. U slučaju blažih simptoma važno je usvojiti osnove zdravog načina života. Tijekom oporavka najvažnije je oslušivati tijelo, jer ono uvijek zna pokazati je li spremno na nove izazove. Kako biste nakon bolesti COVID-19 opet „došli na svoje“ potrebno je **ojačati imunitet**. Uz **zdravu i uravnoteženu prehranu** te **dodatke prehrani** potrebni su vam **kvalitetan san** i **minimizacija stresa**, odnosno, maksimizacija boravka na otvorenom i druženja s prijateljima. Ujedno se predlaže prestati pušiti, smanjiti unos alkohola i postupno uvesti laganu tjelovježbu. Protiv mentalnog umora, slabosti memorije i lošije radne sposobnosti savjetuju se kognitivne vježbe (vježbe pamćenja, zagonetke, križaljke, čitanje).

Vitamin D3

Pandemija je, uz mnoge druge probleme, dovela i do rjeđeg boravka na otvorenom i manjeg izlaganja suncu, a samim time i slabije sinteze vitamina D3. Osim što ga vežemo uz zdravlje kostiju, zuba i neurološko zdravlje, bitna je i imunomodulatorna uloga vitamina D. U svom aktivnom obliku djeluje stimulacijski na imunosne stanice, pa tako osobe s manjkom vitamina D mogu biti više podložne infekcijama, alergijama, autoimunim bolestima pa čak i karcinomu. Nakon COVID izolacije bitno je namjestiti manjak vitamina D, posebno u zimskom razdoblju kada je izlaganje suncu inače smanjeno. Vitamin D, koji pripada skupini vitamina topljivih u mastima, nalazimo u hrani (D3 u namirnicama životinjskog podrijetla, a D2 biljnog podrijetla). Tako je **plava riba**, kao što su srdele, skuše, losos i inćuni, koja obiluje omega-3 masnim kiselinama glavni izvor vitamina D, dok su biljni izvori vitamina D **gljive i kvasci**. Raznovrsnom prehranom i uravnoteženim izlaganjem suncu održava se razina vitamina D potrebna za dobru funkciju imunosnog sustava, no nakon bolesti preporučuje se pojačano **uzimanje suplemenata vitamina D** koji mogu smanjiti umor i iscrpljenost te poboljšati raspoloženje.

Vitamini B skupine

Uz vitamin D, smanjenju umora i iscrpljenosti pomaže i kompleks B vitamina, koji se sastoji od **osam vitamina** i pomaže normalnom metabolizmu stvaranja energije. Osim što direktno utječe na razinu energije, neurološke funkcije i stanični metabolizam, potiče probavu, apetit, stvaranje hormona i kardiovaskularno zdravlje te pomaže u prevenciji infekcija. **Vitamin B6** glavni je u održavanju normalnog imunosnog sustava te pomaže smanjenju pojavnosti migrene, dok vitamin B12 pomaže stvaranju crvenih krvnih stanica i osigurava opskrbu imunosnog sustava kisikom. Početkom 20. stoljeća uočena je poveznica između nedostatka vitamina B12 i kognitivnih promjena u osoba koje su bolovale od perniciozne anemije, stanja uzrokovano manjkom vitamina B12. Visoke doze **vitamina B12, B6 i B9 (folna kiselina)** pridonose metabolizmu i smanjenju koncentracije homocisteina.

Vitamin C

Već i vrapci na grani znaju da vitamin C (askorbinska kiselina) može pomoći bržem i bezbolnijem oporavku od prehlade i gripe. Vitamin C je esencijalni nutrijent s važnim ulogama u tijelu. Njegovo **antioksidativno djelovanje** smanjuje upalu i jača aktivaciju **fagocita**, stanica koje razgrađuju patogene bakterije i druge strane čestice. Vitamin C promovira rast i razvoj **limfocita** koji imaju ulogu u obrani od stranih i patogenih organizama.

Željezo

Kako bismo smanjili umor i iscrpljenost te doprinijeli normalnoj funkciji imunosnog sustava, metabolizmu energije, transportu kisika i normalnoj kognitivnoj funkciji potrebno nam je [željezo](#). Uzimanje [suplemenata sa željezom](#) smanjuje umor i povećava kvalitetu života, čak i ako osoba koja ima deficijenciju željeza nema znakove anemije. Najbolje je primjenjivati ga uz vitamin C koji povećava njegovu apsorpciju.

Beta-glukani

Danas sve popularniji [beta-glukani](#), šećeri iz staničnih stijenki gljiva, kvasaca, algi i biljaka, pripadaju skupini topljivih vlakana koja potpomažu rad imunosnog sustava. Imunosni sustav beta-glukane prepoznaje kao strane tvari, stoga se oni s pravom nazivaju [aktivatorima imunosnog sustava](#). Aktivirane stanice, fagociti i ostale stanice imunosnog sustava potom lakše prepoznaju i uništavaju druge strane mikroorganizme ili tumorske stanice. **Beta-glukani djeluju imunomodulatorno, protuupalno i antikancerogeno, a kod upale gornjeg dišnog sustava ublažavaju simptome.**

Valerijana

Valerijana ili ljekoviti odoljen (*Valeriana officinalis*) jedna je od onih biljaka čije je djelovanje prepoznato u narodnoj, ali i u modernoj medicini. [Korijen valerijane](#) se tradicionalno koristi za ublažavanje cijelog niza tegoba, a najčešći razlozi zbog kojih je ljudi uzimaju su **problemi sa spavanjem, nervoza i tjeskoba**. Prema dosadašnjim istraživanjima, [valerijana sadrži preko 150 aktivnih tvari koje djeluju u sinergiji](#). Osim eteričnog ulja, najvažniji među njima su **valepotrijati**, a prisutne su i slobodne aminokiseline, poput **gama-aminobutirične kiseline (GABA)**. Valepotrijati imaju blago anksiolitičko djelovanje, no prema svemu do sada istraženom, nemaju svojstvo izazivanja ovisnosti.

Vaše zdravlje

URIHO ZAGREB

USTANOVA ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU
I ZAPOSŁJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM

www.uriho.hr

75 GODINE TRADICIJE U PROIZVODNJI
I PRODAJI VISOKOKVALITETNE
RADNO- ZAŠTITNE ODJEĆE I OBUĆE

NAŠE
TRGOVINE

Držićeva 1, Derenčinova 25, Gajeva 4

Prodaja višekratnih pamučnih maski i vizira,
radna odjeća i obuća za medicinske i uslužne
djelatnosti, suvenirski program Purger i
Purgerica, zastave, koplja, kožni remeni,
posteljno rublje, ortopedska
i druga tehnička pomagala.

 web shop ✓

Jednostavno i brzo
do unikatnih proizvoda

WWW.SHOP.URIHO.HR

Kontakt:

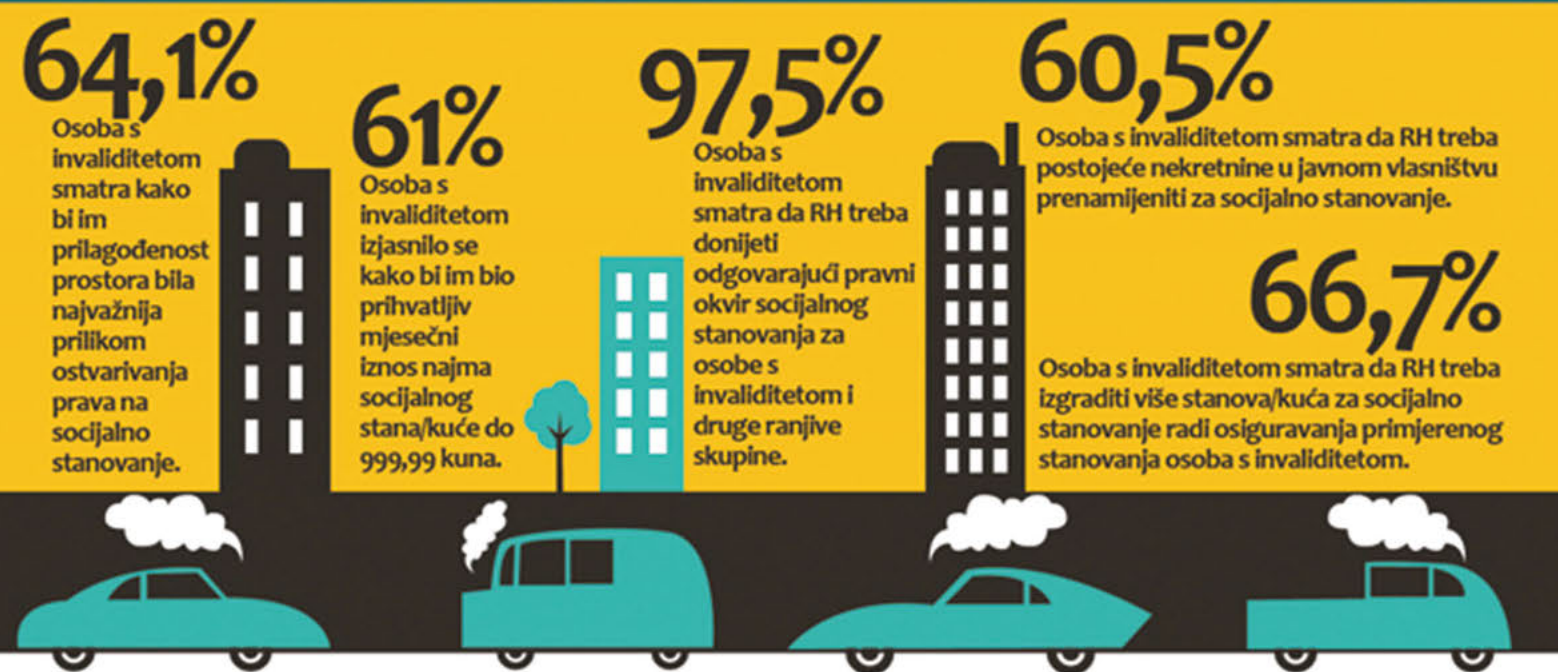
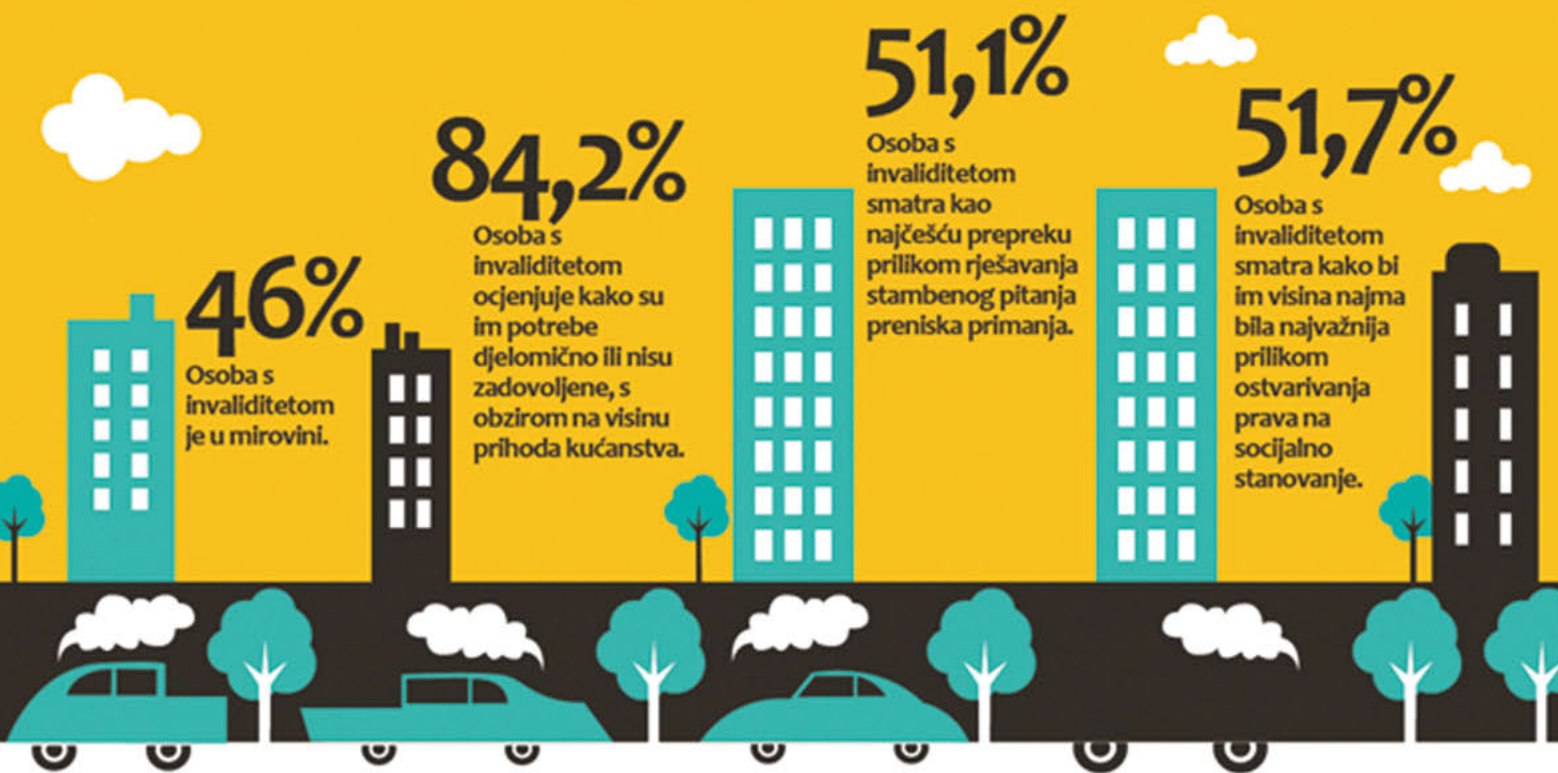
Centrala: +385 1 6184 200

Komercijala: +385 1 6430 047

Kontaktni centar

Tel : +385 1 644 4493

Istraživanje o stavovima i potrebama osoba s invaliditetom u vezi s primjerenim stanovanjem

#primjerenostanovanjenijelutrija

Istraživanje je provedeno na 526 ispitanika koji su osobe s invaliditetom, a u sklopu kampanje "Je li osobama s invaliditetom u RH primjereno stanovanje lutrija?" koju provodi 13 saveza osoba s invaliditetom.

